

ZPRÁVY

ČKAIT

+informace

ČESKÉ KOMORY AUTORIZOVANÝCH
INŽENÝRŮ A TECHNIKŮ ČINNÝCH VE VÝSTAVBĚ

21²⁰
04

OBSAH

Z NAŠEHO POHLEDU

SHROMÁŽDĚNÍ DELEGÁTŮ 2004 VTĚILO NOVÝ ZÁKON	
O AUTORIZACI DO ČINNOSTI KOMORY	1
USNESENÍ SHROMÁŽDĚNÍ DELEGÁTŮ	2

NÁZORY A STANOVISKA

NÁRODNÍ KVALIFIKAČNÍ A KLASIFIKAČNÍ SYSTÉM	
STAVEBNÍCH DODAVATELŮ ČR	2
STUDENTSKÁ CENA ČKAIT	4
PODĚKOVÁNÍ ZA ČLÁNEK V Z+I 1/04	5

Z ČINNOSTI KOMORY

VYHLÁŠENÍ 1. ROČNÍKU SOUTĚŽE ČKAIT - CENA INŽENÝRSKÉ KOMORY 2004 ..	5
TISKOVÁ OPRAVA	7
DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY (DPH) OD 1. 5. 2004	7
POSTAVENÍ STAVEBNICTVÍ ČR PŘI VSTUPU DO EU	8
NOVELIZOVANÁ PUBLIKACE AUTORIZOVANÝ INŽENÝR	
A TECHNIK V PROCESU VÝSTAVBY	9
AUTORIZAČNÍ ŘÁD PODLE NOVELY ZÁKONA 360/1992 SB.	10
PROGRAM II. BĚHU CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ ČKAIT	
PRO LÉTA 2004 - 2006	11
POZVÁNÍ Z BRNA NA TECHNIKU A KULTURU DO GRAZU V RAKOUSKU	12
BERLÍN A DRÁŽDANY - TO NEJLEPŠÍ ZE STAVARINY, TO NEJLEPŠÍ Z KULTURY ..	13
EXKURZE OK OSTRAVA - HISTORICKÝ MOST V DARKOVĚ	14
CURRICULUM VITAE - DOC. ING. JOZEF ZVARA	15

ZE ZAHRANIČÍ

EVROPA POD OCHRANNOU STŘECHOU V MÍRU A SVOBODĚ	15
NOVÉ PŘEDSTAVENSTVO INŽENÝRSKÉ KOMORY SRN	16
ČESKÁ GEOTECHNICKÁ SPOLEČNOST VÍTÁ PROFESORA	
BRANDLA VE FUNKCI PREZIDENTA ŐIAV	16
HONORÁŘOVÝ ŘÁD NEBO ŘADA HONORÁŘŮ?	16
AUTORITA HONORÁŘOVÉHO ŘÁDU KOMORY (HOAI) POSÍLENA	
- ALEŠPOŇ V NĚMECKU	17
SETKÁNÍ POLSKÉ KOMORY A OK OSTRAVA	19
PRÁVNÍ PROSTŘEDÍ A SPOLEČNÝ STAVEBNÍ TRH EU	19
Z ČINNOSTI ZAHRANIČNÍCH INŽENÝRSKÝCH KOMOR	22
ZE SVĚTA VÝSTAVBY	23

ODBORNÉ AKCE

STAVEBNÍ VELETRHY BRNO 2004	26
CENA MINISTERSTVA KULTURY ZA PAMÁTKOVOU PÉČI	28
VELETRHY A VÝSTAVY V DRUHÉM POLOLETÍ 2004	29
INVESTIČNÍ PROJEKTY VE VÝSTAVBĚ	30

ODBORNÉ ZAJÍMAVOSTI

DNY EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ A KOLEGIUM PRO TECHNICKÉ PAMÁTKY ...	31
PROHLÍDKOVÁ TRASA NÁRODNÍ KULTURNÍ	
PAMÁTKY DŮL MICHAL V OSTRAVĚ	32

ODBORNÉ PUBLIKACE

ZÁSADY ETICKÝCH VZTAHŮ MEZI ÚČASTNÍKY INVESTIČNÍ VÝSTAVBY	32
---	----

Fotografie na titulní straně obálky:
Historický výstavní pavilon A v době Stavebních veletrhů
Brno 2004

Z + i 2/04

PRO SVÉ ČLENY VYDÁVÁ ČESKÁ KOMORA
AUTORIZOVANÝCH INŽENÝRŮ A TECHNIKŮ
ČINNÝCH VE VÝSTAVBĚ

WWW.ZPRAVY-CKAIT.CZ

Redakční rada:

Ing. Miroslav Loutocký, předseda redakční rady,
tajemník RS Brno, člen Představenstva ČKAIT
Marie Báčová, ředitelka Informačního centra ČKAIT
Ing. František Bartoň, Hradec Králové
Ing. Jan Bedrníček, tajemník ČKAIT
Doc. Ing. Otakar Gartner, CSc., prom. geol.
Ing. Jiří Kuchynka, čestný člen ČKAIT
Doc. Ing. Vojtěch Mencl, CSc.,
člen Představenstva RS Brno
Ing. Miroslav Najdekr, CSc.,
předseda Autorizační rady ČKAIT
Ing. Jiří Schandl, přednosta oblasti České Budějovice,
člen Stavovského soudu ČKAIT
Ing. Ivana Švařčíková, Fakulta stavební VUT v Brně
JUDr. Marie Urbancová, kancelář RS Brno
Ing. Svatopluk Zídek, přednosta oblasti Karlovy Vary,
člen Představenstva ČKAIT

Adresa redakce:

ČKAIT – regionální sekce Brno
Vrchlického sad 2, 602 00 Brno
telefon/fax: 545 574 310, telefon: 545 212 123
e-mail: brno@ckait.cz

Grafická úprava: EXPO DATA spol. s r.o.
Výstaviště 1, 648 03 Brno
tel.: 541 152 565, e-mail: mkuncak@expodata.cz

Tisk: Tiskárna EXPODATA–DIDOT, spol. s r.o.
Výstaviště 1, 648 75 Brno

Vychází nejméně čtyřikrát ročně
jako příloha Věstníku ČKAIT
Pro členy ČKAIT zdarma
Náklad 22 400 výtisků

Následující vydání Z + i ČKAIT č. 3/2004
Termíny příspěvků: 21. 7. 2004 na adresu redakce.
Termín vydání: 17. 9. 2004

SHROMÁŽDĚNÍ DELEGÁTŮ 2004 VTĚLILO NOVÝ ZÁKON O AUTORIZACI DO ČINNOSTI KOMORY

Za přítomnosti 182 delegátů a 19 hostů přijalo Shromáždění delegátů ČKAIT dne 3. dubna 2004 v Praze v Majakovského sále Národního domu na Vinohradech zprávu o činnosti v roce 2003, zprávu o hospodaření Komory a rámec rozpočtu 2004. Schválené zvýšení ročního členského příspěvku do Komory na 2.800,- Kč v roce 2005 bylo provázáno dotazy a podrobným zdůvodňováním všech aspektů tohoto kroku. Vnitřní předpisy Komory byly upraveny tak, aby byly v souladu s novým zákonem.

Zkušební běh celoživotního vzdělávání členů Komory byl ukončen, posouzen a byla nastavena pravidla pro příští tříletý cyklus. Postupně se ukazuje náskok naší Komory, která v intenzivní diskusi o průběhu prvního zkušebního běhu ČŽV nastavila liberální pravidla dalšího běhu tak, že jsou jednak vstřícná k možnostem a představám členů a dále, že naše ČŽV začíná budit pozornost různých institucí a subjektů, které si kladou za cíl a podnikatelský záměr vzdělávání. To nás těší, ale my už se o naše členy v tomto směru staráme. To vše neznamená zdaleka, že systém je zralý a stabilní. Bude nadále podle připomínek přizpůsobován členským potřebám.

Základní myšlenky a stanoviska, vztahující se k činnosti Komory, organizaci Komory a k současné legislativě a praxi, jsou obsažena v usnesení, které následuje za tímto textem.

Shromáždění delegátů 2004 ukončuje etapu činnosti završenou právní úpravou činnosti Komory v podmínkách Evropské unie. Tak to vnímá náš právní řád a práci s tím související ukončila i příslušná ministerstva. Na Shromáždění delegátů zazněly názory, které tomuto zdánlivému uklidnění odporují, jsou to rovněž názory naše, ke kterým se můžeme připojit, a které poukazují na skutečnosti dokazující, že u nás není zdaleka vše v pořádku jak po stránce legislativy, tak ve věcech stavebního trhu a trhu ve službách autorizovaných osob.

Obě komory, architektů a inženýrů a techniků činných ve výstavbě, přispěly stěžejním přínosem k průchodnosti novely autorizačního

zákona. Všechna zúčastněná ministerstva oceňují postoje a pomoc komor. Jediný, kdo nevnímá interakci mezi profesionalitou, etikou, klientem a trhem, je Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, který nemůže pochopit, že honorářový řád je nástrojem proti dumpingovým cenám ve službách a tím nepřímo pro poučení a ochranu klienta. Úřad složitě zkoumá, jakým právem si Komora přisvojuje právo vydat pro členy směrnici, která právě k tomuto účelu slouží.

Komora obhajuje vůči EU kvalitu technického vzdělání na našich školách, kvalitu praxe a schopnosti dalšího vzdělávání svých členů. Přesto musíme připustit, že nepořádek dumpingových cen existuje jako produkt minulého systému a produkt plynoucí ze skutečnosti, že nabídka převyšuje poptávku. Koho za těchto okolností dumping postihuje? Daleko méně člena Komory, který poctivě projektuje. Postihuje zejména malého a středního investora a vede k tlaku na stavební úřady povolovat stavby podle neúplných a nedokonalých projektů. Dumpingová cena projektu deformuje celý systém realizace stavby, je škodlivá a nemorální. Když projekty za levné peníze projdou, máme se na co dlouhá léta dívat a klient má zábavu spojenou s jejich užíváním, což může trvat dost dlouho při stávající politice tohoto úřadu ochraňující dumping.

Komoře hrozí od „antimonopolního úřadu“ finanční postih, což však nebrání tomu, aby se soustředila spolu s partnerskými organizacemi na zdokonalování legislativního pořádku včetně kroků k jeho liberalizaci. Současnými prioritami jsou:

- směrnice ES o poskytování a uznávání služeb,
- stavební zákon,
- standardy dokumentace k jednotlivým fázím přípravy staveb,
- prováděcí předpisy k zákonu o zadávání veřejných zakázek,
- správní řád.

Vážným tématem pro Komoru se stala spolupráce s vysokými školami. Na rezervy ve spolupráci poukázal děkan stavební fakulty VUT v Brně prof. RNDr. Ing. Petr Štěpánek, CSc. Téma je aktuální také proto, že podle vyjádření představitelky Senátu Parlamentu ČR PaedDr. Aleny Gajdůškové se má Česká republika stát technickou univerzitou Evropy. Dosavadní spolupráce s VUT je posuzována sice jako pozitivní, nicméně obsahuje mnoho rezerv a nevyužitých možností, zejména v provázání praxe se školou, společně se stavebními firmami vymezení praxe bakalářů, motivace bakalářů k magisterskému stupni a zapojování absolventů do zaměstnání. Vysoká škola nabízí Komoře kvalitní vzdělávání opírající se o vědeckou činnost učitelů v programu ČŽV.

Podnikatelé připouštějí určitou míru stavební konjunktury, která svými širšími účinky přispívá ke snížení nezaměstnanosti a současně poukazují na protipodnikatelské kroky vlády, která se pokouší stříhat rouno z oveček, které nevypěstovala. Zvýšení DPH o 14 % se projeví nedofinancováním veřejných zakázek v roce 2004. Existuje politováníhodně vysoký podíl nevyužitých strukturálních fondů, protože nebyl dostatečný politický tlak na zvládnutí administrativy s tím spojené. Zestátnění úrazového pojištění, chybná vládní úvěrová politika a nový zákon o nemocenském pojištění jsou kroky vedoucí k potlačování ekonomické stability ve stavebnictví. Další chybou je otevřenost našeho stavebního trhu proti uzavřeným a národními předpisy chráněným trhům evropským. Rovněž chybí politická negace obrazu, že zelení jsou ochránci a stavají ničitelé životního prostředí. Tato filozofie vede k absurdnímu popírání rozvoje lidstva.

Bylo slyšet hlasy od více subjektů i nadnárodních, které hlásily nutnost péče o inženýry. Připravují se směrnice pro udělování profesních certifikátů. Je to pokus o vyšší kvalifikaci s nejasnou účinností pro praxi a pro získání zaměstnání. Domníváme se, že Komora je dostatečným zárukou pro garanci profesionality a očekáváme od členů, že tuto myšlenku podpoří i při využívání možností celoživotního vzdělávání. Zcela rozhodující je přístup našich členů k výkonu povolání a vždy je nutno položit otázku: „Co mi nová úprava přinese, abych přesvědčil klienta o solidnosti mé nabídky?“. V této souvislosti by bylo prospěšné slyšet jeden tisíc našich euroinženýrů, jakou evropskou zkušenost mají s tímto získaným titulem.

Výsledek shromáždění je pozitivní v tom, že se potvrzuje schopnost Komory hájit oprávněné zájmy svých členů, vnímat impulsy politiky a trhu a rozlišovat je na prospěšné a záporné.

Úkolem příštího shromáždění bude přizpůsobování praxe podmínkám v EU a volba nových orgánů Komory.

*Ing. Miroslav Loutocký
delegát Shromáždění delegátů 2004
a předseda Redakční rady ČKAIT*

USNESENÍ

Shromáždění delegátů České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě v Praze dne 3. dubna 2004

Místo jednání:

Národní dům na Vinohradech,
náměstí Míru 9, Praha 2 – Vinohrady
Doba jednání:
9,00 – 14,15 hodin

Delegáti s právem hlasovacím jsou zapsaní v prezenčních listinách, jejichž originály jsou uloženy v kanceláři ČKAIT Praha, Sokolská 15.

ČÁST A

Shromáždění delegátů schvaluje:

1. Výroční zprávu ČKAIT za rok 2003 tištěnou jako součást materiálů projednávaných Shromážděním delegátů dne 3. 4. 2004.

2. Výroční ekonomickou zprávu za rok 2003 tištěnou jako součást Výroční zprávy ČKAIT za rok 2003.

3. Rozpočet ČKAIT pro rok 2004 v rozsahu jednotlivých kapitol tištěný jako příloha pozvánky na Shromáždění delegátů.

4. Zprávu dozorčí rady ČKAIT tištěnou jako součást Výroční zprávy ČKAIT za rok 2003 a doplněnou předsedou dozorčí rady Ing. Michalem Hrubým.

5. Výši základního členského příspěvku pro rok 2005 ve výši 2.800,- Kč. Výše snížených členských příspěvků zůstanou zachovány.

6. Výši zápisného pro nové autorizované osoby v částce 6.000,- Kč s platností od 1. července 2004.

7. Novely řádů ČKAIT:

- organizačního
- profesního a etického
- disciplinárního a smírčího
- volebního a jednacího
- ekonomického

tištěných jako příloha pozvánky na Shromáždění delegátů ve znění schválených úprav.

8. Program II. běhu Celoživotního vzdělávání AO ČKAIT pro léta 2004 – 2006 tištěný jako příloha A/3 pozvánky na Shromáždění delegátů.

9. Vyhlášení 1. ročníku Ceny inženýrské

komory a podmínek dle tisku k tomuto bodu pro SD ČKAIT 3. 4. 2004.

ČÁST B

Shromáždění delegátů ukládá představenstvu:

1. Pokračovat v ochraně práv a plnění povinností plynoucích ze zákona č. 360/1992 Sb., v platném znění k upevnění postavení ČKAIT jako subjektu veřejného práva.

2. Hájit oprávněné zájmy a postavení členů ČKAIT ve společnosti.

3. Podpořit ty části nového stavebního zákona, které vymezují kvalitativní podmínky dokumentace staveb, kontrolní činnosti při realizaci staveb a institut autorizovaných inspektorů.

4. Zajistit uskutečnění programu II. běhu Celoživotního vzdělávání AO ČKAIT pro léta 2004 – 2006 dle tisku „Program II. běhu Celoživotního vzdělávání AO ČKAIT“ v materiálech, příloha A/3.

5. Spolupracovat se státní správou a samosprávou na úrovni představenstva a výborů oblastí ve věcech týkajících se výstavby.

6. Rozvíjet vzájemné vztahy s vysokými a středními odbornými školami a podporovat diskusi o profilu absolventů vysokých a středních odborných škol ve vztahu ke změnám studijních programů.

7. Spolupracovat se zahraničními subjekty charakteru shodného nebo obdobného ČKAIT, podporovat výměnu informací a vzájemné poznávání.

8. Spolupracovat s profesními a podnikatelskými organizacemi působícími ve stavebnictví.

9. Aktivovat nové kandidáty pro práci v orgánech ČKAIT.

10. Projednat a schválit konečnou zprávu o hospodaření ČKAIT v roce 2003 do 30. června 2004.

11. Dopracovat a schválit rozpočet ČKAIT na rok 2004 do 30. června 2004.

12. Zajistit činnosti související se vstupem ČR do EU, vyplývající pro ČKAIT ze zákona č. 360/1992 Sb., v platném znění.

13. Informovat o průběhu a usnesení Shromáždění delegátů 2004 členy Komory s cílem zapojit je do činnosti a cílů Komory.

14. Vyhodnotit diskusní příspěvky předložené písemně tomuto Shromáždění delegátů a výsledky vyhodnocení promítnout do činnosti ČKAIT.

15. Prověřit stav členské základny v souvislosti s výkonem profese.

16. Prosazovat při jednání o podobě nového stavebního zákona povinnost dokládat statické a jiné nezbytné výpočty ve všech stádiích realizace díla (projektu).

17. Usilovat o prosazení principu do nového stavebního zákona, podle kterého každá nepovolená stavba musí být vždy bezodkladně odstraněna na náklady jejího majitele. Současně požadovat jasné definované sankce pro firmy, které realizují stavby bez platného stavebního povolení.

18. Usilovat o rozšíření povědomí o ČKAIT jak v odborné, tak i laické veřejnosti. Informovat veřejnost o tom, co jí ČKAIT nabízí, především o ustanoveních profesního a etického řádu, které chrání zákazníka.

Schváleno:

ve 14,15 hodin dne 3. dubna 2004

Výsledek hlasování:

pro	154
proti	1
zdržel se	2

Návrhová komise:

Ing. Miroslav Loutocký
Ing. Karel Blecha
Ing. Stanislav Potůček
Karel Pastuzsek
Ing. Jan Jelínek
Ing. Zdeněk Avenarius

Předsedou komise byl zvolen:

Ing. Miroslav Loutocký

NÁRODNÍ KVALIFIKAČNÍ A KLASIFIKAČNÍ SYSTÉM STAVEBNÍCH DODAVATELŮ ČR

Svaz podnikatelů ve stavebnictví aktivně spolupracoval při tvorbě nového zákona o veřejné zakázce. Snahou bylo uplatnit maximum takových připomínek, které by zajistily transparentnost, nediskriminační přístup, jednoznačnost výkladu a urychlení

procesu zadávacího řízení. Ne všechny se podařilo prosadit v plném rozsahu, ale je potěšitelné, že je v něm zakotven národní kvalifikační a klasifikační systém jako zákonný nástroj k prokazování kvalifikace. V § 30 o kvalifikaci dodavatelů „v odstavci 4“ se říká: „U veřejných zakázek na stavební práce mohou zájemci a uchazeči k prokázání splnění kvalifikačních kritérií využít osvědčení certifikačního orgánu o splnění kritérií národního kvalifikačního a klasifikačního systému stavebních dodavatelů. Takové osvědčení nahrazuje splnění kvalifikace v plném rozsahu.“

Zájemci o veřejnou zakázku museli až dosud při všech soutěžích opakovaně předkládat rozsáhlý objem dokladů, což bylo značně náročné a současně nákladné. Tato dokumentace mohla být i zdrojem některých chyb a problémů ze strany uchazečů o soutěž. Nový, zákonem respektovaný způsob, dodavatelům podstatně usnadní prokazování kvalifikace při veřejných soutěžích.

Ustavení systému

Po projednání součinnosti s Ministerstvem průmyslu, Ministerstvem pro místní rozvoj a Ministerstvem dopravy inicioval Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR vytvoření Národního kvalifikačního a klasifikačního systému stavebních dodavatelů ucházejících se o veřejné zakázky. Důvodem je, že prakticky všechny vyspělé evropské státy si již vytvořily své národní kvalifikační systémy a Evropská komise zadala práce na zpracování jednotné evropské normy pro ověřování kvalifikace stavebních dodavatelů. Ta dosud sice neexistuje, ale usilovně je připravována. Předmětem pozornosti států EU je ochrana hospodářské soutěže a zadávání veřejných zakázek. S přípravou jednotného evropského trhu se od devadesátých let stává tato problematika vysoce aktuální.

Národní kvalifikační a klasifikační systém stavebních dodavatelů ucházejících se o veřejné zakázky byl ustaven na základě:

- rozhodnutí představenstva Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR
- zákona č. 40/2004 Sb., o veřejné zakázce
- připravované evropské normy prEN 13833

Funkce systému

Systém, který spočívá v zabezpečování kvalifikace a klasifikace stavebních dodavatelů ucházejících se o veřejné zakázky, má dva hlavní významy:

- urychlení výběrového řízení pro veřejné zakázky
- všeobecné posílení důvěry ve stavební dodavatele, kteří jsou tímto systémem kvalifikováni a klasifikováni

Příslušný certifikační orgán pro kvalifikaci posuzuje, zda žadatel o kvalifikaci a klasifikaci vyhovuje stanoveným kritériím, zda je:

- všestranně (odborně, technicky, organizačně, personálně aj.) způsobilý provádět a řídit provádění přesně specifikovaných stavebních děl a prací
- finančně a ekonomicky důvěryhodný, tj. způsobilý plnit své smluvní závazky

V případě ověření splnění těchto kritérií o tom tento orgán vydá osvědčení, certifikát o kvalifikaci.

Certifikáty o kvalifikaci a další kvalifikační a klasifikační dokumenty vydávají certifikační orgány, které jsou pro tuto činnost registrovány v Registru certifikačních orgánů pro kvalifikaci.

Kvalifikovaný stavební dodavatel je povinen v průběhu platnosti svého certifikátu o kvalifikaci zajistit aktuálnost podkladů požadovaných zákonem o veřejných zakázkách, které jsou uloženy u certifikačního orgánu. O registraci konkrétního certifikátu o kvalifikaci v Registru kvalifikovaných stavebních dodavatelů ČR rozhoduje Rada pro kvalifikaci.

Výsledků činnosti certifikačních orgánů pro kvalifikaci mohou využívat jak organizátoři výběrových řízení pro veřejné zakázky, tak i soukromoprávní subjekty, které chtějí snížit riziko jak zadavatele stavební zakázky, tak investora.

Organizační struktura Národního kvalifikačního a klasifikačního systému stavebních dodavatelů ČR

Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR je vrcholným orgánem tohoto systému. Prezident svazu jmenuje členy Rady pro kvalifikaci a členy Odvolacího výboru a schvaluje statut této Rady a Výboru. Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR vede Registr certifikačních orgánů pro kvalifikaci ČR a Registr kvalifikovaných stavebních dodavatelů ČR, zveřejnění jeho základních dokumentů.

Rada pro kvalifikaci je dozorovým a registračním orgánem všech v ČR ustavených certifikačních orgánů pro kvalifikaci a klasifikaci stavebních dodavatelů, ucházejících se o veřejné zakázky a registračním orgánem všech v ČR kvalifikovaných stavebních dodavatelů, kteří vyhovují kritériím Národního kvalifikačního a klasifikačního systému stavebních dodavatelů ČR. Rada rozhoduje o registraci či odmítnutí registrace certifikačních orgánů pro kvalifikaci v Registru certifikačních orgánů pro kvalifikaci ČR a o registraci či odmítnutí registrace kvalifikovaných stavebních dodavatelů v Registru kvalifikovaných stavebních dodavatelů ČR. Posláním Rady je zabezpečit uplatňování práva zainteresovaných stran na řádnou a nestrannou kvalifikaci a klasifikaci stavebních dodavatelů, tj. dohlížet nad zabezpečováním objektivnosti, jednotnosti, účinnosti a hospodárnosti této činnosti

a její slučitelnosti s mezinárodními pravidly. V Radě jsou zastoupeny skupiny působící v této oblasti veřejné zakázky tak, aby žádná z nich nemohla samostatně dosáhnout majority, a to:

- veřejné zájmy chráněné státem
- zájmy stavebních dodavatelů
- zájmy veřejných zadavatelů

Odvolací výbor je odvolacím orgánem II. stupně pro proces rozhodování ve věci zařazení či nezařazení konkrétního certifikačního orgánu pro kvalifikaci do Registru certifikačních orgánů pro kvalifikaci ČR a zařazení či nezařazení konkrétního stavebního podnikatele do Registru kvalifikovaných stavebních dodavatelů ČR. Pokud odvolatel nebude spokojen s výsledkem svého odvolání, má možnost svůj případ přednést v rozhodčím řízení u České komory rozhodců se sídlem v Brně. Certifikační orgán pro kvalifikaci je výkonným orgánem systému, který zabezpečuje kvalifikaci a klasifikaci stavebních dodavatelů.

Vydává certifikáty o kvalifikaci a další dokumenty v kvalifikačním a klasifikačním procesu a rozhoduje v I. stupni vůči odvoláním proti postupu a výsledkům kvalifikace a klasifikace.

Kvalifikační a klasifikační kritéria a postupy

Stanovuje je dokument s názvem Požadavky pro kvalifikaci a klasifikaci stavebních dodavatelů ucházejících se o veřejné zakázky.

Tato kritéria vycházejí z požadavků zákona ČR o veřejných zakázkách a jsou slučitelná s mezinárodními požadavky. Plnění kvalifikačních kritérií se zakládá na:

- posouzení předložených referencí
- namátkovým ověřením předložených referencí

Kritéria jsou administrativní a právní, ekonomická a technická.

Administrativní a právní kritéria:

- dodavatel nesmí být v platební neschopnosti
- nesmí být v likvidaci
- nesmí mít v evidenci daní daňové nedoplatky
- nesmí být v prodlení s placením nedoplatku na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění a na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti
- nesmí být jeho statutární zástupce nebo odpovědný zástupce pravomocně odsouzen pro trestný čin, jehož skutková podstata souvisí s podnikáním stavebního dodavatele
- nesmí být jeho statutární zástupce nebo odpovědný zástupce v posledních třech letech disciplinárně potrestán podle

Tab. 1

Třída	Velikost zakázky ^{a)} (v mil. Kč)	Průměrný roční obrat stavební výroby za poslední tři finanční roky (v mil. Kč)	Celkový objem tří referencí dokončených stavebních děl za příslušný hlavní oddíl dle „Nomenklatury“ za posledních 5 let pro veřejné zadavatele (v mil. Kč)	Přepočtený počet pracovníků přímo či nepřímo zaměstnaných v průměru za poslední 3 roky	Přepočtený počet řídicích pracovníků v posledních 3 letech na kompetenčních úrovních 3 až 5 (viz poznámka)		
				Hlavní oddíly z „Nomenklatury“	kvalifikace 3	kvalifikace 4	kvalifikace 5
1	2	3	4	5	6	7	8
A	0 – 1	2 – 6	1 – 5	2 – 8	1		
B	0 – 8	6 – 15	6 – 20	9 – 18	1	1	
C	0 – 20	15 – 30	20 – 70	19 – 25	1	1	1
D	0 – 50	30 – 70	70 – 150	26 – 40	2	2	1
E	0 – 100	70 – 150	150 – 250	41 – 80	2	2	2
F	0 – 300	150 – 350	250 – 400	81 – 200	3	4	3
G	> 300	> 350	> 400	> 200	5	6	4

a) Je-li plánovaná doba trvání zakázky delší než 1 rok, je hodnota zakázky dělena počtem let (= ekvivalentní roční velikost). Klasifikace ve vyšší třídě zahrnuje klasifikaci ve třídě nižší, např. klasifikace B zahrnuje klasifikaci A, tzn. stavební dodavatel se kvalifikuje jak pro nabídky s hodnotou 1 mil. Kč, tak pro nabídky s hodnotou až 8 mil. Kč. Stavební dodavatel je klasifikována jako celek a dále podle požadovaných hlavních oddílů.

zvláštních právních předpisů upravujících výkon odborné činnosti

Ekonomická kritéria:

- dodavatel musí mít kladné vlastní jmění
- ukazatel jeho likvidity musí být větší než 0,5
- musí poskytnout účetní závěrku za předcházející účetní období, spolu s výrokem oprávněného auditora
- musí sdělit výši ročních obrátů firmy za předešlé 3 finanční roky

Technická kritéria:

- dodavatel musí prokázat, že je kompetentní provádět stavební díla
- musí prokázat systém řízení výroby
- musí prokázat, že má vlastní technické zdroje k provádění příslušných technologií
- musí sdělit počet pracovníků, které zaměstnává v oblasti stavebnictví
- musí sdělit počet řídicích pracovníků, které zaměstnává v oblasti stavebnictví
- musí doložit 3 reference dokončené za posledních 5 let

Posouzení splnění kvalifikačních kritérií realizují konkrétní kvalifikační orgán a SPS v ČR na základě smluv o kontrolní činnosti za úplat. Výše úplaty se vypočítává podle Ceníku služeb, který obdrží každý žadatel o kvalifikaci.

Kritéria pro stavební dodavatele

Pro zařazení stavebních dodavatelů do jednotlivých klasifikačních tříd využívá certifikační orgán pro kvalifikaci tabulku - viz tab. 1.

Užití národního systému

Národní kvalifikační a klasifikační systém není jen projektem, pro který je zpracována metodika, případně u kterého probíhá pilotní prověřování. Prověrkou prošlo již 15

stavebních firem, které obdržely certifikát o kvalifikaci a jsou zapsány do Registru kvalifikovaných stavebních dodavatelů v ČR. Certifikačními orgány zapsanými v Registru certifikačních orgánů pro kvalifikaci ČR jsou v současné době Technický a zkušební ústav stavební Praha, s.p., Qualiform, a.s. Brno, SILMOS – Q, s.r.o., Brno. Veškeré další informace je možno získat na internetové stránce Svazu podnikatelů ve stavebnictví – www.sps.cz nebo u certifikačních orgánů.

*Ing. Michael Smola, MBA,
obchodně technický ředitel
Svaz podnikatelů ve stavebnictví*

STANOVISKO K ČLÁNKU ING. M. SMOLY, MBA

K článku uvádíme, že podle zák. č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách (VZ), jenž nabyl účinnosti ke dni 1. 5. 2004, je uvedeno v § 76, odst. 1 „Ministerstvo pro místní rozvoj (dále je ministerstvo) vede seznam kvalifikovaných dodavatelů (dále jen seznam), do kterého zapisuje dodavatele, kteří splnili kvalifikaci podle § 30 odst. 2 písm. a), c) a d) a doložili splnění kvalifikace příslušnými doklady“. Současný stav věcí je tedy takový, že na jedné straně existuje národní kvalifikační a klasifikační systém stavebních dodavatelů ve stavebnictví (zřizovatel a provozovatel Svaz podnikatelů ve stavebnictví) a na druhé straně seznam, který ze zákona založilo a vede MMR. Tento seznam je primárním systémem pro dobrovolnou evidenci

subjektů, které mají zájem se podílet na účasti v soutěžích o veřejné zakázky, se všemi výhodami zjednodušení a urychlení procesu, stejně tak jako je tomu u systému provozovaného SPS, ale seznam ministerstva je systémem otevřeným nejen pro stavební dodavatele.

Článek je monotematicky zaměřen na systém provozovaný SPS, jehož zřízení sice podpořil § 30 odst. 4, nicméně z důvodů objektivnosti doporučujeme zmínit oba systémy, protože řada stavebních dodavatelů nechce nic mít společného se SPS a dostává jim umístění na seznamu ministerstva, tak jak to řeší § 76 až 82 zákona VZ. Článek Ing. Smoly navozuje dojem, že systém SPS je jediným.

Závěrem lze tedy říci, že pokud mají být podávány informace v jistém kontextu s celkovou problematikou kompletní, měl by článek obsahovat alespoň malé informace v poněkud širších souvislostech, jinak se stává sdělením o existenci jediného provozovaného systému.

OK ČKAIT Praha

STUDENTSKÁ CENA ČKAIT

Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků od svého vzniku prošla řadou obvyklých vývojových stádií odborných profesních organizací. Od skromných začátků v pronajatých prostorách a s plně amatérským kolektivem zakladatelů až po velkou stabilizovanou profesní organizaci

se standardní strukturou a formálními funkčními instituty typu regionálních kanceláří a výborů. Stabilizovaná profesní organizace musí nutně uvažovat a následně realizovat několik funkcí:

1) Naplňovat poslání, pro které vznikla, tj. udržovat slušnou profesní úroveň odváděnou veřejnosti svými členy.

2) Chránit klienty i své vlastní členy v případě ohrožení odborných profesních i lidských práv s výkonem profese spojených.

3) Umožnit svým vlastním členům odborný růst v rámci profesí.

4) Podporovat zájem potenciálních nových členů o Komoru a její rozvoj.

Nemyslím si, že jsem použil vyčerpávající možný výčet nutných, a vůbec již ne možných, funkcí Komory. Toto by samozřejmě patřilo do zcela jiné oblasti úvah než k té, kterou mám na mysli. Chtěl jsem zkratkovitě naznačit, že zájem Komory o dorost se v určité fázi jejího rozvoje musí nutně projevit.

Tento zájem zde již samozřejmě velice dlouho existuje a je vyjadřován jak úzkou spoluprací Komory s pedagogickými a vědeckými členy akademických obcí a tedy samozřejmě i se školami, ale v materiální rovině i významnou podporou, kterou poskytují jednotlivé regiony a oblasti konkrétním školám, případně jejich neziskovým organizačním složkám (nadacím) na podporu studentů.

Ve vyšší vývojové fázi profesní organizace se však obvykle projeví snaha o přímou podporu výsledků práce v konkrétní odborné profesní oblasti Komory – tedy o vyhlášení soutěže o „cenu“ Komory. Cena Komory, respektive soutěž o cenu Komory pro členy, již byla jak navržena, tak také schválena a vyhlášena.

V souvislosti se získáváním mladého odborného zázemí Komory by pak měla logicky následovat i „studentská cena“ Komory, která by jednak vyjadřovala přímý zájem Komory o odborný dorost, jednak by výsledky prací (uchazečů o cenu) prezentovala svým vlastním členům.

Celá výše uvedená úvaha mne vedla k tomu, že jsem na Shromáždění delegátů zřízení a vyhlášení institutu (soutěže) „Studentská cena Komory“ navrhl. Jsem si plně vědom, že jednodušší je cenu navrhnout, než vypracovat a realizovat fungující, nesložitý a finančně přiměřený systém, který by oslovoval dostatečný počet studentů, přinesl do soutěže přínosné profesní práce a odměna (cena) i zveřejnění nejlepších z hodnocených prací by byly pobídkou pro další studenty. Z tohoto pohledu je tento můj příspěvek výzvou k práci na realizaci projektu Komory s názvem „Studentská cena Komory“.

Doc. Ing. František Hrdlička, CSc.

PODĚKOVÁNÍ ZA ČLÁNEK V Z+i 1/04

Ráda bych poděkovala panu Ing. Blažkovi za vyčerpávající informace o dopadech ekonomické reformy na autorizované osoby (a nejen je). Je to článek přehledný a srozumitelný, což nebývá v poslední době zvykem.

Myslím ale, že je velká škoda, že se objevuje pouze v odborném tisku – kromě Zpráv + informací se v upravené podobě objevil také v posledních Stavebních listech. Podle mého názoru Komora málo lobuje třeba pomocí celostátních sdělovacích prostředků – neustále jsou zviditelňováni lékaři, učitelé a úředníci, kteří si nárokují 13. a 14. platy hrazené ze státního rozpočtu, který na ně nemá, a prakticky vůbec neexistují mezi širší veřejností informace o vykořisťování drobných podnikatelů, kterými většina projektantů bezesporu je. Možná by bylo dobře informovat novináře ekonomických rubrik, kteří si problematiku jako zaměstnanci vůbec neuvedomují...

Ještě mě napadá jedna připomínka: v Z+i někdy v roce 2002 byl uveden výklad pracovnice Ministerstva pro místní rozvoj o neoprávněnosti vyžadování kopií ŽL a autorizačních protokolů úředníky stavebních odborů. To je další příklad toho, jak nestačí pouze uveřejnění v periodiku s tak omezeným dosahem. Úředníci o tom nevědí, dál to vyžadují (dost natvrdo) a většina projektantů jim to radši poskytne, aby nezdržovali již tak zdoluhavý proces udělování stavebního povolení. Já sama sice občas bojuji, článek mám namnožený a vysvětluji s pomocí této kopie, že nemají právo to chtít, ale už se mi stalo, že jsem tvrdě narazila. Na Praze 4 to odstartovalo přímo šikanu. Jenže když si to necháme líbit pro klid duše a investora, možná nás za čas čeká nařízení, že při podání žádosti na stavební úřad musíme mít zelené kamaše a na hlavě klobouk s emblémem EU.

Ing. Debříčková, Praha 4

VYHLÁŠENÍ 1. ROČNÍKU SOUTĚŽE ČKAIT CENA INŽENÝRSKÉ KOMORY 2004

Poslání soutěže

Hlavním posláním soutěže je prezentace a zviditelnění kvalitních konstrukčních

a technologických inženýrských návrhů ze všech autorizačních oborů a specializací ČKAIT, které se mohou uplatnit v praxi ve stavebnictví, seznámení s těmito návrhy včetně představení jejich autorů širší odborné i laické veřejnosti.

Podmínky soutěže

1. Soutěž včetně tématického zaměření vyhláší ČKAIT každoročně vždy na začátku soutěžního roku na Shromáždění delegátů (SD) ČKAIT. Pro soutěžní rok 2004 byla soutěž vyhlášena na SD ČKAIT dne 3. 4. 2004.
2. Vyhlášení výsledků soutěže proběhne rovněž na SD ČKAIT začátkem roku následujícího po soutěžním roce, tj. v březnu až dubnu roku 2005.
3. Vyhlášení soutěže a výsledků soutěže bude zveřejněno současně v periodikách a na internetových stránkách ČKAIT, v odborném tisku a prostřednictvím oblastních kanceláří (OK) ČKAIT.
4. Do soutěže budou přijaty přihlášky, jejichž inženýrské návrhy jsou projektově nebo realizačně dokončeny v soutěžním roce 2004 nebo v předchozích dvou letech, tj. 2003 a 2002 a splňují podmínky soutěže.
5. K účasti v soutěži jsou oprávněné autorizované osoby, tj. členové ČKAIT (dále účastníci) s případnými spoluautory, členy i nečleny ČKAIT.
6. Soutěže se nemohou zúčastnit členové hodnotitelské poroty.
7. Do soutěže mohou být přihlášeny veškeré inženýrské návrhy týkající se oblastí výzkumu, vývoje, projektování a realizace staveb bez velikostního a obsahového omezení.
8. Podáním přihlášky do soutěže účastník potvrzuje, že je výhradním autorem inženýrského návrhu. Jedná-li se o inženýrský návrh více autorů, musí být připojen písemný souhlas spoluautorů. Účastník ručí za správnost a pravdivost všech údajů a nese důsledky vyplývající z porušení průmyslových a autorských práv.
9. Veškeré podané podklady musí být označeny jménem účastníka.
10. ČKAIT má právo uveřejnit inženýrské návrhy se všemi zaslanými podklady ve svých publikacích a v dalším odborném tisku, prezentovat je na výstavách v tuzemsku a v zahraničí bez nároků na honorář nebo úhradu nákladů účastníky. Osobnostní autorská práva budou zachována.
11. Přihlášení inženýrského návrhu do soutěže je bez poplatků.

Přihláška do soutěže a její přílohy

1. Vyplněná přihláška do soutěže ČKAIT.
2. Údaje o účastnících.

6. Udělením ceny získává autor oceněného návrhu právo využívat ocenění ČKAIT k prezentačním, referenčním a propagačním účelům.

Vyhlašovatel Ceny ČKAIT

Vyhlašovatelem soutěže ČKAIT o cenu inženýrské komory je Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT), Sokolská 15, 120 00 Praha 2.

Organizační zajištění

Česká komora inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT), kancelář Praha, Sokolská 15, 120 00 Praha 2, tel.: 227 090 111, fax: 227 090 120, e-mail: ckait@ckait.cz

TISKOVÁ OPRAVA

Omlouváme se všem čtenářům časopisu Inženýrská komora 2004 za chyby, které se objevily v textu článku **Víceúčelové centrum Zelený ostrov, 1. etapa hala Sazka**.

Děkujeme autorovi ocelové konstrukce – Ing. Vladimíru Janatovi, CSc. za upozornění.

Konstrukce střechy má vlastní hmotnost cca 1 600 000 kilogramů (1600 tun) – uvedeno chybně 600.

Nosnost ocelové konstrukce 2000 t, uvedená v článku je pouze informativní a neodpovídá výpočtovým údajům.

Konstrukce střechy má 36 vazníků a 36 táhel – uvedeno chybně 34 vazníky a 34 táhla.

DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY (DPH) OD 1. 5. 2004

INFORMACE PRO AUTORIZOVANÉ OSOBY O ZÁSADNÍCH ZMĚNÁCH V OBORU JEJICH ČINNOSTI

Na četné dotazy autorizovaných osob uveřejňujeme informaci o zásadních změnách vyplývajících z nového zákona o dani z přidané hodnoty (DPH) č. 235/2004 Sb., s účinností od 1. 5. 2004.

Důležité upozornění: Tato informace je nepochybně zjednodušením textu zákona a nelze se na ni odvolat v žádném sporu

s příslušným finančním úřadem. Výklad zákona ve smyslu právního pořádku ČR přísluší pouze nezávislým soudům; z tohoto důvodu nelze akceptovat a odvolávat se na výklady různých poradců, orgánů, ve svých důsledcích ani ministerstva financí.

Zákon č. 235/2004 Sb., ze dne 1. dubna 2004, s účinností od 1. května 2004, zrušil a zcela nahradil zákon č. 588/1992 Sb., a všechny jeho novely. Z hlediska autorizovaných osob působících v živnostech vázaných (projektová činnost ve výstavbě, provádění staveb, jejich změn a odstraňování) a event. v živnostech volných (inženýrská činnost apod.) jde o následující změny:

Plátcem DPH i za platnosti nového zákona zůstává ten, kdo byl plátcem k 30. 4. 2004. Nově se osobou povinnou k dani stane ten, kdo v souhrnu posledních 12 kalendářních měsíců, tj. poprvé za období od 1. 5. 2004 do 30. 4. 2005, v obratu (v součtu všech zaúčtovaných příjmů), **překročí částku 1 000 000 Kč** (§ 111, odst. 7 zákona). Poté je povinen podat přihlášku jako plátce DPH nejpozději do 15. května 2005 a plátcem se stane počínaje 1. červnem 2005. **Pozor: Tato povinnost platí trvale, posunem o další měsíc, což znamená, že je nutno každý měsíc prověřit součet vlastního obratu za posledních 12 měsíců.**

Nově je definováno, **kdo podléhá DPH**. Podle § 5 jsou to osoby fyzické či právnické, které **samostatně uskutečňují ekonomické činnosti**. Tím se rozumí např. činnost výrobců, osob poskytujících služby (projektování, autorský a technický dozor, inženýrská činnost, poradenství apod.), jakož i nezávislé činnosti (např. svobodných inženýrů a architektů).

Projektová činnost: Podle § 47 odst. 3 platného zákona o DPH se u **všech služeb**, s výjimkou služeb uvedených v příloze 2 zákona, uplatňuje **základní sazba 19 %**. Projektová činnost je ve smyslu standardní klasifikace produkce (SKP) služba; není uvedena v žádné z položek přílohy 2 zákona. Z toho vyplývá, že veškerá projektová činnost bez ohledu na to, pro koho či pro jaký druh stavby je vykonávána, podléhá základní sazbě DPH 19 % bez výjimky.

Pokud se uskutečňuje v rámci dodávky stavby na klíč projektová příprava pro realizaci stavby pro bydlení, může být zahrnuta do nákladů této stavby a fakturována zhotovitelem stavby pro bydlení investorovi se sníženou sazbou daně (5 %); nesmí však být uváděna v daňovém dokladu samostatnou položkou.

Provádění staveb: Podle § 47 odst. 5 platného zákona o DPH je u dodání stavby, stavebních a montážních prací kompletně uplatňována základní sazba DPH 19 %.

Pokud je předmětem dodávky **stavba pro bydlení**, uplatní **snížená sazba 5 %**, včetně

všech stavebních a montážních prací spojených s jejím zhotovením, udržovacími prací, oprav a stavebních úprav (rekonstrukcí a modernizací). V § 48 odst. 3 zákona o DPH je definován bytový dům jako stavba pro bydlení, v níž z úhmu podlahových ploch všech místností a prostorů připadá víc než polovina na byty. U rodinného domu musí být polovina místností a prostorů určena pro bydlení, přičemž je rodinný dům definován max. třemi samostatnými byty, 2 NP a 1 PP a podkrovím. Bytem je soubor místností určených rozhodnutím stavebního úřadu k bydlení.

Výše uvedené zásady se vztahují i na udržovací práce, opravy a stavební úpravy (modernizace a rekonstrukce) na stávajících budovách, pokud splňují výše uvedené podmínky.

Důležité je uvědomit si, že nový zákon zcela **zrušil přílohu č. 3 dřívějšího zákona o DPH**. To znamená, že snížená sazba se vztahuje i na ty předměty, které se zabudovávají do stavby pro bydlení a dříve se samostatně zdaňovaly sazbou 22 % DPH (např. svítidla, elektrické spotřebiče, zastínění apod.). To může znamenat určité dočasné snížení investičních nákladů.

Zákon definuje pouze bytový a rodinný dům a byt, bez konkrétní specifikace příslušenství. Lze dovodit, že se snížená sazba DPH vztahuje na budovu pro bydlení v půdorysu stavby + 1 m. Vše ostatní, tj. přípojky, dopravní napojení, oplocení, doplňkové stavby, terénní a sadové úpravy k domu, jsou již zařazeny v základní sazbě DPH – nutno důsledně rozdělit v rozpočtech i smlouvách! Garáže, pokud jsou součástí budovy pro bydlení a nepřekročí limit podílu plochy na byty, jsou tedy ve snížené sazbě DPH; pokud však budou postaveny samostatně, budou v základní sazbě.

Poznámka: Podle MF ČR nelze sníženou sazbu použít pro ty části dodávky, které nejsou součástí stavby, např. stavební pozemek, příjezd, terénní úpravy, drobné stavby (plot, přístřešky a kůlny), inženýrské sítě od hranice pozemku k patě domu apod. – zdroj www.mfcr.cz. Za použití sazby a dodržení požadavků zákona je vždy odpovědný zhotovitel díla.

Sníženou sazbu DPH nelze rovněž použít u těch technických zařízení staveb pro bydlení, které se ve smyslu novely zákona o dani z příjmů (zákon č. 586/1992 Sb.) odepisují samostatně, tj. nemohou být odepisovány jako součást stavby (stavby jsou pro účely odepisování zařazeny do odpisových tříd na základě klasifikace stavebních děl CZ-CC, zavedené ČSÚ s účinností od 1. 1. 2004). Týká se např. signalizačního a zabezpečovacího zařízení staveb, výtahů, klimatizačního zařízení, kotlů pro ústřední topení, pokud nejsou nedílnou součástí stavebního díla, tepelných čerpadel, oplocení a vnější osvětlovací sítě budov.

Použití snížené sazby daně u bytové výstavby není sice v zákoně přímo časově ohraničeno; lze předpokládat, že bude ukončeno nejpozději pro stavby a práce dodané do 31. 12. 2007 (k tomuto datu končí výjimka EU).

U převodu všech staveb (tj. u prodeje) se uplatní snížená sazba DPH 5 %, po 3 letech je převod od DPH osvobozen.

Ostatní činnosti AO: Podle § 47 odst. 3 zákona o DPH jde o služby (např. inženýrská činnost, poradenské služby, vedení účetnictví, autorský a technický dozor); uplatňuje se základní sazba 19 %.

Zálohy: Další zásadní změnou nového zákona o DPH je § 21 odst. 1, podle nějž je plátcem povinen zaplatit DPH ke dni uskutečnění zdanitelného plnění nebo ke dni přijetí platby, pokud je přijata před uskutečněním zdanitelného plnění. Nově tak vzniká od 1. 5. 2004 plátcem **povinnost přiznat DPH i z přijaté zálohy**. Praktický tým končí možnost realizace staveb zálohovým způsobem s úhradou DPH až po předání díla. Platnost takto dohodnutých smluv končí k 30. 4. 2004 s tím, že všechny zálohové platby přijaté po tomto dni je nutno zahrnout do výpočtu daňové povinnosti plátce.

Přechod: Všichni plátcí DPH se čtvrtletní platbou DPH jsou povinni podat mimořádné přiznání k DPH ke dni 30. dubna 2004 na starých formulářích a za měsíce květen a červen na nových formulářích a předat je do 25. července 2004 příslušnému finančnímu úřadu.

Výše uvedené informace jsou pouze stručným výtahem hlavních změn týkajících se činnosti autorizovaných osob. Další informace jsou možné najít na internetové adrese ministerstva financí www.mfcr.cz. Pokud budete mít další dotazy pokusíme se na ně odpovědět při zaslání na e-mailovou adresu blazek@hsc.cz.

Ing. Vladimír Blažek, CSc.
ekonomický mandatář ČKAIT

POSTAVENÍ STAVEBNICTVÍ ČR PŘI VSTUPU DO EU

V červnu roku 2004 se uskuteční v Praze, jakožto v první zemi bývalého východního bloku, evropský kongres prezidentů stavebních podnikatelských svazů Evropy. Pro účastníky kongresu připravil prezident Svazu podnikatelů ve stavebnictví v České republice doc. Ing. Milan Veverka, CSc. informaci, s jejíž nejpodstatnější částí Vás, čtenáře Z+i, s jeho souhlasem seznámíme. Ing. Svatopluk Zidek
člen představenstva SPS

Stavebnictví je na trhu EU konkurenceschopné

Stavebnictví zvládlo privatizaci, liberalizaci a strukturální změny jako jediné odvětví bez státní pomoci. Nyní stojí před změnou, která je se změnami výše uvedenými srovnatelná. Na jednotný trh EU však vstoupí v relativně dobré kondici. Produktivita, resp. stavební výkony na zaměstnance, se pohybuje okolo 70.000 EUR ročně a dosahuje 70 – 80 % průměru EU. Technický standard staveb a jejich kvalita v posledních letech dostihly úroveň zemí EU stejně jako architektonické ztvárnění. Poskytujeme stejně dlouhé – pětileté – záruky jako země EU. Přednost stavebnictví ČR k EU je v rychlosti realizace a v nižší ceně – činí 50 – 65 % k EU, podle oborů (odhad ERDI – parity kupní síly měny – u staveb). **Stavebnictví ČR pracuje s menší rentabilitou (do 4%) a nižší mzdou (cca 40%). Lze konstatovat, že stavebnictví je na trhu EU nesporně konkurenceschopné a je v lepší pozici než většina produkčních oborů ČR.** V absolutních číslech kapacita odvětví, resp. nabídka prací, dosahuje 300 mld. Kč ročně (jde o nabídku univerzální). České stavebnictví zvládá všechny druhy inženýrského stavitelství i pozemního stavitelství. Podíl 7 % na HDP odpovídá podílu stejně velkých zemí. Disponuje kvalifikovanou pracovní silou v počtu 200.000 zaměstnanců a cca 180.000 živnostníků (z nichž aktivně pracuje cca polovina). Jedinou slabinou je **minimální počet učňů ve všech stavebních oborech.** V důsledku toho bude v dlouhodobějším horizontu vzrůstat závislost na zahraniční pracovní síle. Slabší proti EU je vybavení mechanizací a celá výrobně-technická základna a vybavení vlastním kapitálem. Překonat 40 let rozdílu není možné za 10 let. Odvětví je prakticky ze 100 % privatizováno. Přes ekonomické napětí ve veřejných rozpočtech se **daří v ČR držet kapitálové výdaje v řádu 30 % z HDP a realizovat tak předstih před EU o cca 10 %.** To umožnilo udržet po revoluci konzistentní kapacitní strukturu i její velikost.

Výroba stavebních hmot je na špičkové úrovni

České stavebnictví disponuje výrobou stavebních hmot v míře, která postačuje potřebám odvětví. Exportní podíly dokládají špičkovou úroveň tohoto segmentu, ať již jde o cementy, keramiku, betonové dílce, cihly či písek a kámen. Nabídka hmot je stabilizovaná v úrovni 35 – 45 mld. Kč, v oboru pracuje 25 – 30.000 pracovníků. **Cenově je produkce hmot daleko bližší EU než je tomu u staveb.** ČR je vybavena kvalitní profesní základnou projektantů, architektů a inženýrů ve výrobě. **Autorizováno je přibližně 30.000 inženýrů, techniků a architektů, což odpovídá rozměru odvětví.** Vysoký

standard provedení staveb a výhodná cena povzbuzují poptávku zahraničních i českých investorů. Výsledkem je vysoká dynamika růstu stavební produkce, která se již tři roky pohybovala v číslech 9 %, 3 % a znovu 9 %. V lednu 2004 to bylo dokonce 15 %. Růstová trajektorie umožňuje zlepšovat strukturu aktiv a pasiv a zvýšit rentabilitu nákladů na 4 % z necelé 1 % při vstupu do transformace.

Kvalita staveb v České republice

Kvalita a působivost staveb jsou základem konkurenceschopnosti. Příspěvkem k inzerci těchto výsledků je soutěž „Stavba roku“, kterou před 10 lety inicioval Svaz podnikatelů ve stavebnictví (SPS ČR). Další ocenění lze získat za „Firmu roku“ a „Investiční počín roku“, vrcholem je soutěž o stavbu století. „Stavba roku“ je soutěž, která v roce 2004 vstoupila do svého 12. ročníku. Jejím cílem je popularizovat nejlepší stavby z hlediska kvality prací a architektonického účinku. Soutěž si za dobu svého trvání získala vysokou prestiž a každoročně o titul „Stavba roku“ soutěží více než 50 staveb ze všech oborů stavitelství v České republice. Autorům těchto staveb – architektům, projektantům i realizačním firmám pomáhá ocenění v konkurenčním prostředí při získávání dalších zakázek. V současné době vyhláší místní a regionální soutěže i města, regiony a kraje České republiky. Všechny tyto soutěže pomáhají popularizovat celé odvětví stavebnictví a jeho výsledky před veřejností.

Šance a rizika v příštích letech

Výchozí analýza ukazuje, že stavebnictví vstupuje na konkurenční pole EU jako rovnocenný partner v technickém umu, s kvalitní pracovní silou, s obdobnou kvalitou a rychlostí stavění a zároveň s cenovou a mzdovou výhodou. Konkurenční mezera ve prospěch ČR tak činí 40 – 50 % a měla by kompenzovat slabší kapitálovou vybavenost. Základní cíl stavebnictví v příštích 10 – 15 letech nespátujeme např. v exportní ofenzívě, ale v dosažení stupně vybavení země stavebními fondy v takovém množství a kvalitě, která odpovídá současnosti nejlepších zemí EU. Vycházíme z premisy, že konvergence ČR s EU se bude realizovat na poli infrastruktury, na poli vybavení země dopravní sítí, bytovými komplexy, ekologickými stavbami, občanskou vybaveností a objekty podnikatelského typu. Bilanční kalkulace vymezuje prostor objednávky po stavebních pracích na příštích 10 let, v některých oborech na 15 let. Slabší vybavenost ČR fyzickým kapitálem je dána tím, že investice ČR dosahovaly v posledních 20 – 30 letech 50 – 60 % úrovně zemí EU. Dnes se blížíme 75 %. Pro časový horizont 10 let je nezbytné vyplnit

strategický prostor v sektoru dopravy v celkové hodnotě 800 mld. Kč, v sektoru bydlení je to v horizontu 15 let 400 – 500 mld. Kč na opravy a modernizaci a 800 – 950 mld. Kč na výstavbu 300 – 500 tis. nových bytů. Další prostředky je nezbytné investovat do reprodukce a rozvoje majetku státu, regionů a obcí (více než 500 mld. Kč), poptávka podnikatelského sektoru dosáhne 800 – 900 mld. Kč a i při růstu práce v zahraničí nepřekročí 35 mld. Kč. Celkový prostor investic překračuje 3 biliony Kč (cca 200 mld. EUR). To bude vyžadovat růst stavební produkce o 3 – 4 % ročně od úrovně 270 mld. Kč na úroveň 370 mld. Kč. Úvaha počítá s účastí zahraničních kapacit v zanedbatelné míře. Naopak mezi strategické tendence patří růst vstupu zahraničního kapitálu do českých firem. Strategické projekty firem je nutno orientovat na růst vlastních kapacit, personální základny s upřednostněním učňů, materiálové a technické základny a na růst vlastního kapitálu a výtežnosti aktiv. Základním předpokladem naplnění strategických cílů je udržení dosavadního

sociálních a vzdělávacích cílů. Uznáním pro české stavebnictví i pro Svaz podnikatelů je skutečnost, že FIEC (Evropská federace podnikatelských svazů) vybral Prahu jako místo konání evropského kongresu prezidentů stavebních svazů Evropy. Kongres se bude konat u příležitosti vstupu do EU ve dnech 17. – 19. 6. tohoto roku.

*Doc. Ing. Milan Veverka, CSc.
prezident Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR*

Pozn. redakce: Nemáme možnost kontrolovat uváděné údaje. Nejsou uvedena čísla, týkající se produktivity práce, která je v českém stavebnictví výrazně nižší a která může souviset s nízkými mzdami.

delegátů dne 3. 4. 2004. Současně byl předán k podpisu ministru pro místní rozvoj nový text autorizačního řádu.

Rozsah a význam změn vedl představenstvo Komory k rozhodnutí soustředit tyto informace do nového vydání publikace *Autorizovaný inženýr a technik v procesu výstavby* s cílem poskytnout všem autorizovaným osobám, ale i osobám z ostatních států EU zajímavým se o působení na našem trhu, a také stavebním či dalším úřadům, ucelenou informaci o působnosti autorizovaných osob při výkonu činnosti.

V publikaci je uveden rozsah jednotlivých oborů a specializací autorizace s výkladem o působnosti autorizovaných inženýrů a autorizovaných techniků a to v oblastech projektování a vedení realizace staveb. Nově jsou definovány požadavky na odbornou praxi a na vzdělání žadatelů o autorizaci. Rozsáhle je pojednáno o podmínkách činnosti svobodného inženýra. Tato forma činnosti – týká se jen autorizovaných inženýrů – je v sousedních státech dosti využívaná a posouvá tak projektování mezi ostatní vysoce společensky hodnocené činnosti, jako jsou činnosti lékařů, právníků atp. Předpokládáme, že i u nás se tato forma uplatní svým rozsahem i významem. V kapitole o živnostenském podnikání je objasněn vztah mezi rozdílnými podmínkami platnými pro získání živnostenského oprávnění a pro výkon vybraných činností ve výstavbě. Rozsáhlá je stať o činnosti odpovědného zástupce; zkušenost totiž ukazuje, že v této oblasti vznikají autorizovaným osobám značné problémy s vážnými důsledky.

Zákon č. 224/2003 Sb., odsunul skončení platnosti průkazů zvláštní způsobilosti do oddílu přechodných ustanovení. Důvodem pro to bylo, že živnostenská oprávnění vydaná na jejich základě zůstávají v platnosti, avšak je nutno živnostenskému úřadu nově doložit platné kvalifikační předpoklady.

Upraveny a doplněny jsou odstavce týkající se vztahu autorizovaných osob a Komory, podmínky pozastavení autorizace, pojištění AO apod.

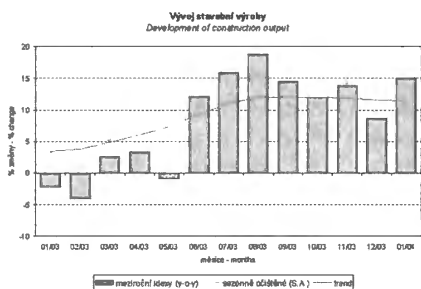
Zcela nový je oddíl týkající se občanů členských států EU, kteří budou působit v ČR jako osoby usazené či jako osoby hostující. Podstatou je, že mohou u nás vykonávat vybrané činnosti ve výstavbě za podmínek, které jsou platné v zemi jejich původu. Tato skutečnost znamená, že v některých státech EU, kde nejsou naše vybrané činnosti regulovány žádnými požadavky, budou mít osoby z těchto států

NOVELIZOVANÁ PUBLIKACE AUTORIZOVANÝ INŽENÝR A TECHNIK V PROCESU VÝSTAVBY

V roce 1999 byla vydána v základní řadě ČKAIT publikace *Autorizovaný inženýr a technik v procesu výstavby*, která měla za úkol podat výklad k výkonu činnosti autorizovaných osob v návaznosti na rozsáhlou novelu stavebního zákona z r. 1998. Publikace vyjasnila rozsah působnosti AO dle oborů a specializací a dojednáním společného stanoviska s MMR upřesnila působnost autorizovaných techniků, což vše pomohlo zejména v komunikaci se stavebními a živnostenskými úřady.

Uplynulé pětileté období potvrdilo, že šedá je teorie a zelený strom života, jak říká básník. Objevila se řada nových, více či méně závažných problémů v působnosti AO, které bylo třeba průběžně řešit. Došlo ke změnám několika zákonů, z nichž významná pro nás byla změna živnostenského zákona. Rozhodující změnou je novela autorizačního zákona, provedená zákonem č. 224/2004 Sb., s účinností rozdělenou do dvou termínů: k 1. 1. 2004 nabyla účinnosti všechna ustanovení kromě těch, které se týkají vstupu ČR do Evropské unie; pro tyto je stanovena účinnost od 1. 5. 2004. Úplné znění autorizačního zákona po novele vydala Komora v minulém roce pro všechny členy.

V návaznosti na změnu autorizačního zákona a s využitím dosavadních zkušeností byly výrazně změněny vnitřní řády Komory, které byly schváleny na Shromáždění

sklonu k investování vlády a regionů, podnikatelského sektoru a domácností. Nelze počítat s růstem zahraničních investic nad současná maxima 6 – 8 mld. dolarů ročně. Úspěchem bude jejich udržení. Na druhé straně lze počítat s aplikací metody B.O.T. (Build-Operate-Transfer, tedy postav-provozuj-předej) na stavbách dopravních a ekologických s přímým vkladem zahraničního kapitálu. Odvětví počítá i s „negativními“ momenty a riziky, jako je vysoký tlak na bezpečnost práce. Náročný bude i vstup do norem technických požadavků na výrobky, kde je ČR v pasivní roli a proces je opožděn. Riziko masivního vstupu konkurence není reálné. Konkurenční výhoda českého odvětví je jistotou.

Budoucnost

Stavebnictví je odvětví s velkou převahou šancí nad riziky. Jeho růst není jen autonomní výhodou odvětví, ale má široké národohospodářské souvislosti. Inicuje zaměstnanost v dalších odvětvích multiplikátorem dvou dalších pracovníků na jednoho stavebního zaměstnance. Vyvolává úspory domácností a dalších a tím tlumí požadavky na import. Dokonalost stavění umožňuje realizaci inovací a naplnění

lehčí podmínky pro vstup do profese. Snahou zpracovatelů publikace proto bylo co nejvíce otevřít prostor působnosti pro naše AO, pochopitelně v rozsahu, který zákony umožňují.

Pro zahraniční osoby usazené platí podmínka členství v Komoře se všemi členskými právy a povinnostmi (stejně jako pro naše osoby autorizované). Pro osoby hostující, které provádějí činnost u nás jednorázově, platí povinnost dodržovat naše zákony a některé vnitřní řády Komory; členy Komory nejsou, musí se však registrovat.

V přílohách publikace jsou uvedeny všechny důležité dokumenty dosud vydané k výkonu činnosti autorizované osoby. Publikace zatím neobsahuje podmínky, za kterých může naše OA vykonávat svou činnost v jednotlivých zemích EU. Tento materiál se zpracovává a jakmile bude k dispozici informace o všech státech EU, bude Komorou vydán.

Autoři publikace – kterou vydává Informační centrum ČKAIT a kterou obdrží všichni členové Komory – věří, že vám touto formou poskytnou potřebné informace v ucelené formě, které budou prospěšné nejen pro vaši činnost, ale i vašim partnerům na stavebních úřadech či jinde. Současně vám umožňují nahlédnout do širšího rámce možného působení našich i zahraničních osob. Na požádání jsou připraveni vám poskytnout i další a podrobnější informace. Rádi také přijmou vaše připomínky k formě či obsahu publikace, či případná jiná doporučení, která využijí pro včasné informování všech AO o podmínkách výkonu činnosti.

Za kolektiv autorů: Ing. Jiří Schandl

AUTORIZAČNÍ ŘÁD PODLE NOVELY ZÁKONA 360/1992 SB.,

o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění zákona č. 164/1993 Sb., zákona č. 275/1994 Sb., provedenou zákonem 224/2003 Sb., (dále jen *autORIZAČNÍ ZÁKON* = AZ).

Důsledky platnosti novely AZ provedené zákonem č. 224/2003 Sb., na proces autorizace – autORIZAČNÍ ŘÁD dle novely AZ – vliv nového AutORIZAČNÍHO ŘÁDU na podmínky pro udělování autorizace – závěr

ÚVOD

Nabytím účinnosti zákona č. 224/2003 Sb., kterou se provádí novela autORIZAČNÍHO zákona, zejména v podmínkách týkajících se vstupu České republiky do Evropské unie, byly provedeny některé změny, které mají významný vliv na obsahovou strukturu vnitřních řádů Komory, včetně Prozatímního autORIZAČNÍHO řádu, který je v platnosti od roku 1993, tudíž je aktuálně používán 11 let. Při zpětném pohledu na tuto legislativní normu mohu konstatovat, že s ohledem na podmínky, ve kterých byl Prozatímní autORIZAČNÍ řád (dále jen PAR) vytvořen, se jedná o dobrý vnitřní předpis Komory, dle kterého bylo autorizováno tisíce odborníků působících ve stavební činnosti. Nutnost novely PAR se projevila přibližně po 5-letém používání a v roce 1999 bylo připraveno paragrafově znění definitivního AutORIZAČNÍHO řádu, které ale bylo z důvodu připravované novely stavebního a autORIZAČNÍHO zákona odloženo na neurčito s tím, že je nutné vyčkat na novely výše uvedených zákonů. Toto rozhodnutí schválilo shromáždění delegátů na svém zasedání v roce 2000. Novela autORIZAČNÍHO zákona byla schválena v polovině minulého roku s nabytím účinnosti od 1. 1. 2004 a ustanovení týkající se podmínek autorizace uchazečů z Evropské unie od 1. 5. 2004, datem vstupu České republiky do Evropské unie. Důsledky vyvolané platností těchto zákonů vyvolaly nutnost neprodleně zpracovat novely všech vnitřních řádů Komory, včetně definitivního AutORIZAČNÍHO řádu (=AR). V následujícím odstavci se uvádí zásadní principy, podle kterých byly formulovány ustanovení nového AR a současně se vysvětlují rozdíly mezi doposud platným Prozatímním autORIZAČNÍM řádem a nově zpracovaným definitivním AutORIZAČNÍM řádem.

AUTORIZAČNÍ ŘÁD

Novela autORIZAČNÍHO zákona zásadně ovlivňuje obsah PAR v ustanoveních týkajících se oborů a specializací, požadavků na odbornou praxi a vzdělání a samostatnou částí jsou ustanovení, která vymezují podmínky pro uchazeče ze států Evropské unie. K jednotlivým částem:

1. Novela AZ se významně promítá do původní struktury rozdělení oborů a specializací, které jsou definovány § 5, odst. 3. AZ. Tyto změny ve svém důsledku znamenají rozšíření o nový obor s názvem „Stavby pro plnění funkce lesa“ a formální úpravu pouze v názvu oboru „Vodohospodářské stavby“, jehož název se mění na „Stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství“. Tuto formální úpravu bylo možno zavést na základě rozboru obsahu původního oboru „Vodohospodářské stavby“ se zjištěním, že

věcná náplň pokrývá veškeré požadavky týkající se principů, které vyplývají ze zásad technické disciplíny krajinného inženýrství. Další změna spočívá v převedení specializace „Požární bezpečnost staveb“ pod obor se stejným názvem. Specializace, jejichž zřizování je v kompetenci komory, zůstaly beze změn.

Pro nový obor „Stavby pro plnění funkce lesa“ bylo zpracováno věcné vymezení oboru v souladu s vyhláškou 433/2001 Sb., kterou se stanoví technické požadavky pro stavby pro plnění funkcí lesa, a které je podkladem pro metodické pokyny pro přijímání žádostí o autorizaci a také pro zkušební komise. Podobně bylo nutné ustanovit zkušební komisi pro nově vzniklý obor a tato byla jmenována AutORIZAČNÍ radou 11. 2. 2004.

2. Požadavky na odbornou praxi jsou formulovány v souladu s § 7 odst. 1. písm. f) AZ a v novém AR jsou obsaženy v § 5, kde se upřesňují doklady, které musí uchazeč předložit, aby mu odpovídající odborná praxe byla uznána. Odborná praxe musí přímo souviset s vybranými činnostmi ve výstavbě podle § 46a stavebního zákona, musí být vykonána v délce předepsané zákonem v letech po sobě jdoucích a pokud mezi ukončením studia a vykonanou praxí neuplynula delší doba než 10 let. Ve sporných případech o způsobu prokazování odborné praxe rozhoduje AutORIZAČNÍ rada. Požadavky na vzdělání jsou vymezeny § 7 odst. 1., písm. e) AZ a nový AR vychází z těchto ustanovení beze změn.

3. Druhá část AR, která je uvedena pod názvem „Uznávací řád/Registrační řád“, se vztahuje na autorizaci občanů jiných členských států Evropské unie, kteří hodlají na území České republiky vykonávat povolání podle § 5 AZ s výjimkou případů, kdy uchazeč hodlá k výkonu povolání získat autorizaci v příslušném oboru. K výkonu povolání na území České republiky je nutné u Komory požádat o registraci, kde se rozlišuje pojem osoby usazené podle § 30 a) odst. 3. AZ nebo podat oznámení o výkonu povolání § 30 odst. 4., kde se zavádí pojem osoby hostující. V dalších ustanoveních AR jsou specifikovány náležitosti dokladů, které předkládá uchazeč o registraci jako osoba usazená nebo oznámení o výkonu povolání jako osoba hostující. Komora je ve smyslu § 30 d) uznávacím orgánem pro posuzování splnění kvalifikačních předpokladů pro výkon činnosti podle § 5 odst. 3. AZ a o splnění požadavků na formální kvalifikaci a odbornou praxi postupuje podle přílohy č. 2. AZ.

ZÁVĚR

Cílem předloženého příspěvku bylo podat členům Komory základní informaci o nově zpracovaném AutORIZAČNÍM řádu, který

vychází z principů, které jsou obsahem novely AZ, a zejména pak z důsledků, které souvisí se vstupem České republiky do Evropské unie. V procesu zpracování nového AŘ byla snaha o určitou podobu s novým Autorizačním řádem Komory architektů, ale tento záměr se nepodařilo zcela uskutečnit. Hlavní rozdíly jsou v činnostech, které autorizované osoby obou komor vykonávají a následné odlišnosti, které z těchto činností pramení. Činnost autorizovaných architektů prakticky pokrývá pouze oblast pozemního stavitelství a urbanismu, okrajově se může dotýkat inženýrského stavitelství, ale vůbec nezasahuje do oblastí, které jsou v případě komory inženýrů a techniků pokryty technologickými obory.

Práce na novém AŘ byly ukončeny koncem měsíce března a v půli měsíce dubna byl AŘ zaslán k schválení na Ministerstvo pro místní rozvoj. V současné době nelze stanovit datum platnosti nového AŘ.

Závěrem chci poděkovat zpracovateli AŘ, člence Autorizační rady JUDr. Václavě Koukalové, která byla odpovědným zpracovatelem AŘ v rámci Autorizační rady a rovněž svým kolegům v radě, kteří svými odbornými připomínkami a náměty výrazně pomohli k zdárnému ukončení prací na tomto bezesporu důležitém vnitřním řádu Komory.

Ing. Miroslav Najdekr, CSc.
předseda AR ČKAIT

PROGRAM II. BĚHU CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ ČKAIT PRO LÉTA 2004 – 2006

Návrh schválený představenstvem ČKAIT dne 21. 11. 2003

- Podle § 12 odst. 5 zákona č. 360/1992 Sb., v platném znění: „autorizovaná osoba je povinna se dále odborně vzdělávat a sledovat informace nezbytné pro správný výkon své činnosti“.
- Podle § 23 odst. 6f) „Komora pečuje o vysokou úroveň výkonu činnosti autorizovaných osob“ a
- podle odst. 6k) „podporuje odborné vzdělávání a napomáhá šíření odborných informací“.

Tato zákonná úprava vytváří rámec pro úpravu systému vzdělávání vnitřními předpisy ČKAIT.

Úvod
Shromáždění delegátů ČKAIT dne

3. dubna 2004 schvaluje tento Program II. běhu celoživotního vzdělávání ČKAIT pro léta 2004 – 2006 jako směrnici pro činnost autorizovaných osob – členů Komory.

Každý autorizovaný inženýr a technik se dále odborně vzdělává a sleduje informace nezbytné pro správný výkon své činnosti v zájmu rozvoje profese a svých klientů. Doplnuje své vzdělání samostudiem, sledováním odborného tisku, účastí na odborných akcích a celkovou péčí o svůj odborný růst. Celoživotní vzdělávání je základním předpokladem pro vysokou odbornou úroveň činnosti autorizovaných osob.

Způsob svého vzdělávání si zvolí autorizovaná osoba svobodně podle svého uvážení, druhu a formy výkonu své činnosti.

Komora vytváří pro autorizované osoby potřebné podmínky pro vzdělávání formou poskytování informací v rámci systému podpory rozvoje profese, pořádáním vzdělávacích akcí a akreditací akcí dalších poskytovatelů. Základní okruh vzdělání pro autorizované osoby poskytuje formou bezplatných akcí.

Program CŽV ČKAIT II. běhu pro léta 2004-2006 má tyto zásady:

1. Volba způsobu vzdělávání autorizované osoby

- 1.1. Každá autorizovaná osoba si svobodně zvolí způsob svého vzdělávání v rámci II. běhu na léta 2004 – 2006. Může zvolit mezi dvěma základními přístupy:
 - prostřednictvím Programu CŽV ČKAIT
 - individuální formou celoživotního vzdělávání
- 1.2. Každá autorizovaná osoba, která zvolí individuální formu celoživotního vzdělávání ohlásí toto rozhodnutí své oblastní kanceláři do 30. 6. 2004. K tomuto ohlášení může použít formulář vložený do 2. čísla Z+i roku 2004.
- 1.3. U autorizovaných osob, které neinformují OK o individuální formě se předpokládá účast v Programu CŽV ČKAIT.
- 1.4. Každá AO může kdykoliv v průběhu cyklu způsob svého vzdělávání změnit a své rozhodnutí sdělit OK.

2. Program celoživotního vzdělávání ČKAIT

- 2.1. Autorizovaná osoba v Programu celoživotního vzdělávání ČKAIT se účastní tohoto programu ve své oblasti. Oblastní kancelář organizuje Program CŽV ČKAIT v potřebném rozsahu prostřednictvím:
 - organizace akcí základního programu legislativy

- vlastních odborných akcí OK ČKAIT
- poskytnutím informací IC ČKAIT s.r.o. o akcích ostatních pořadatelů

2.2. Akce zařazené do programu CŽV ČKAIT se dělí na akce:

- Okruh A – odborné akce ostatních pořadatelů
- Okruh B – jmenovité akce garantované OK ČKAIT
- Okruh C – ostatní nabídkové akce CŽV

2.3. Akce **okruhu A** jsou odborné akce nabídnuté do seznamu jednotlivými pořadateli. Pokud jsou v souladu se základními okruhy vzdělávání autorizovaných osob, zařazuje je Akreditační komise průběžně do Internetového seznamu a tiskové přílohy Z+i (pro 1. a 2. pololetí roku). Informačnímu centru ČKAIT s.r.o. navrhuje jednotlivé akce pro zařazení do programu pořadatelé v rámci své komerční nabídky, tj. **za úhradu** od účastníků. U některých akcí mohou být projednány IC ČKAIT slevy pro autorizované osoby. OK ČKAIT dále dle svého rozhodnutí mohou na některé akce poskytnout příspěvky z rozpočtu odborné činnosti. Zvýhodněné akce budou uvedeny samostatně ve jmenovitě seznamu nabídky CŽV.

2.4. Akce **okruhu B** jsou jmenovité akce zajišťované prostřednictvím oblastních kanceláří ČKAIT v rámci programu CŽV **bezplatně**. Základní legislativní akce CŽV jsou vyhlášeny Řídicí komisí CŽV pro běžný rok a OK zajišťují jejich organizaci. Ostatní odborné akce do programu navrhuje jednotlivé oblastní kanceláře ČKAIT, OP ČSSI a IC ČKAIT. Akce jsou bezplatně přístupné členům ČKAIT a ČSSI.

2.5. Akce **okruhu C** jsou všechny ostatní akce, které doplňují program CŽV:

- zahraníční a domácí zájezdy a exkurze
- účast na veletrzích
- účast na všech akcích odborného charakteru i nezařazených v publikovaném programu CŽV
- studium odborné literatury
- odběr odborných časopisů
- kombinace s ostatními způsoby individuálního vzdělávání.

2.6. Účastníci Programu CŽV ČKAIT mají za cíl získat v průběhu II. běhu, tj. v letech 2004 – 2006 celkem 10 kreditů.

- Základní hodnota jednoho kreditu odpovídá jedné vzdělávací akci v rozsahu minimálně 2 hodin konané v jednom dni. Tuto získají všechny zařazené akce.
- Odběr odborného tisku a studium odborné literatury má hodnotu jednoho kreditu za celý běh CŽV.
- U významných a vícedenních akcí (např. mezinárodní konference)

na základě vlastního posouzení nebo žádosti pořadatele a u akcí základního legislativního okruhu B může Akreditační komise přidělit i vyšší počet kreditů – maximálně však 3.

- 2.7. Účastníci Programu CŽV ČKAIT evidují svoji účast sami. OK ČKAIT vede evidenci účasti na akcích jí garantovaných. Zájemcům pro usnadnění evidence na žádost vydají příslušné OK Evidenční sešit CŽV.

3. Individuální formy celoživotního vzdělávání

- 3.1. Autorizované osoby, které uplatní individuální formu celoživotního vzdělávání, si zvolí jeho způsob bez jakéhokoliv omezení tak, aby zajistily svůj odborný růst ve smyslu Zákona č. 360/1992 Sb., v platném znění. Jako příklady forem celoživotního vzdělávání je možno akceptovat např.:
- studium na vysokých a dalších odborných školách
 - různé formy postgraduálního vzdělávání organizované těmito školami
 - studium v zahraničí
 - studium jazyků
 - studium odborné literatury
 - publikační činnost
 - svobodná účast AO na různých odborných akcích jednotlivých pořadatelů i akcích publikovaných v programu ČKAIT
 - formy vzdělávání organizované zaměstnavatelem nebo odbornými zájmovými sdruženími
 - odborný růst (zvýšení kvalifikace) v rámci svého zaměstnání či výkonu profese
 - organizování odborných akcí
 - aktivní účast na veletrzích, stážích apod.
 - další možné individuální formy odborného růstu
- 3.2. Autorizované osoby, které se významným způsobem podílejí na odborné činnosti ČKAIT, ČSSI, dalších společenských organizací, na tvorbě legislativy, v řídicích orgánech státní správy a samosprávy, autorizované osoby, které se díky svému profesnímu zaměření (vysokoškolská i středoškolská učitelé, manažeři stavebních firem a další významní odborníci) podílejí na rozvoji stavebních oborů, publikační a jiné činnosti si samozřejmě v rámci výkonu této činnosti zajišťují i svůj odborný rozvoj.

4. Organizační zabezpečení II. běhu CŽV ČKAIT

- 4.1. Organizaci Programu II. běhu celoživotního vzdělávání ČKAIT zajišťuje Řídící komise jmenovaná

představenstvem ČKAIT. Její předseda se stává členem Rady pro podporu rozvoje profese.

- 4.2. Řídící komise ustaví svou Akreditační komisi. Úkolem Akreditační komise je posouzení nabídnutých akcí z hlediska vhodnosti pro autorizované osoby a u vybraných akcí, na základě žádosti pořadatele, přidělení vyššího počtu kreditů. Do její kompetence patří i zpětné hodnocení odborné úrovně akcí a případné dodatečné přidělení či odejmutí kreditů.
- 4.3. Informační systém o Programu CŽV zajišťuje servisní organizace komory – IC ČKAIT s.r.o. Ta přijímá i iniciuje nabídky komerčních pořadatelů a vede průběžnou internetovou databázi aktuálních akcí CŽV. Dvakrát ročně připraví tiskový seznam akcí jako přílohu Z+i. Podílí se jako pořadatel na realizaci vybraných akcí CŽV. Na organizaci CŽV spolupracuje s OK ČKAIT.
- 4.4. Rada pro podporu rozvoje profese navrhuje Akreditační komisi zařazení rozhodujících akcí z oblasti legislativní a odborné pro běžný rok. Pro tyto akce musí být Informačním centrem ČKAIT zajištěn lektorský sbor pokrývající všechny oblasti. (Např. ve spolupráci s ČSSI a SPS nebo VŠ). Organizačně tyto akce zajišťují oblastní kanceláře ČKAIT.
- 4.5. Oblastní kanceláře ČKAIT organizují akce Okruhu B a další doplňkové akce v rámci své odborné činnosti, zajišťují jejich propagaci a evidenci zúčastněných AO.

5. Závěr II. běhu CŽV ČKAIT

- 5.1. Autorizované osoby oznámí k 31. 12. 2006 své oblastní kanceláři formou „Čestného prohlášení“ (bude vydáno v Z+i) jakým způsobem splnili své vzdělávání v letech 2004 – 2006.
- 5.2. Autorizovaným osobám, které splnily limit 10 kreditů a těm, jejichž forma individuálního vzdělávání (na základě Čestného prohlášení) je v souladu se zásadami Programu CŽV, vydá OK „Osvědčení o absolvování II. běhu CŽV ČKAIT na léta 2004 – 2006.“
- 5.3. Na autorizované osoby, které nepředají „Čestné prohlášení“, bude pohlíženo jako na členy ČKAIT, kteří se neúčastní celoživotního vzdělávání. Na autorizované osoby, které nedosáhnou 10 kreditů nebo jejichž forma CŽV neodpovídá zásadám Programu, bude pohlíženo jako na členy ČKAIT, kteří se účastní celoživotního vzdělávání pouze částečně. Oblastní kanceláře takovým AO „Osvědčení o absolvování II. běhu CŽV ČKAIT“ nevydají.

INFORMACE

k Projektu celoživotního vzdělávání členů České komory autorizovaných inženýrů a techniků (dále jen CŽV ČKAIT)

Informace k Projektu CŽV ČKAIT na internetu lze nalézt dvěma způsoby:

1. na adrese www.ckait.cz na hlavní stránce s logem Informačního centra ČKAIT nebo
2. na adrese www.ice-ckait.cz v odkazu Databáze vzdělávání programů pro odborné profese ve výstavbě. Na této stránce nejprve naleznete:

- **základní informace** k druhému běhu CŽV ČKAIT pro léta 2004 – 2006,
- **bodové hodnocení** druhého běhu CŽV ČKAIT,
- **databázi vzdělávacích programů** s vyhledáváním podle zvolených kritérií (např. vybrat vše, podle termínu, místa konání nebo podle pořadatelské firmy),
- **formuláře,**
- **hodnocení vzdělávacího programu.**

Prostřednictvím vyplněného formuláře můžete zhodnotit obsah programu, profesionalitu výkonu přednášejících lektorů, technickou podporu, organizační zajištění, přínos pro praxi, očekávání představy účastníka, dosažení cílů, celkovou úroveň a pozitivitu programu. Vyplněné formuláře je možno zasílat na adresu: Informační centrum ČKAIT, Sokolská 15, 120 00 Praha 2 nebo e-mailem na adresu info@ckait.cz. Kromě tohoto formuláře jsou zde i další, a to:

- **formulář pro pořadatele**
- **formulář čestného prohlášení pro členy ČKAIT**

Výbor oblasti ČKAIT Brno prosí členy ČKAIT, aby využili svého práva hodnotit vzdělávací akce. Pomůžete nám při výběru pro další běh CŽV a při nastavení kritérií a bodového hodnocení.

POZVÁNÍ Z BRNA NA TECHNIKU A KULTURU DO GRAZU V RAKOUSKU

Brno připravuje dvoudenní exkurzi do města Graz v Rakousku.

Po sérii exkurzí na stavbu přehrady Freudenau na Dunaji pod Vídní, při kterých jsme získali přehled o stavbě od jejího zahájení do uvedení do provozu, pokračuje brněnská oblast ČKAIT v sérii exkurzí do Berlína. Největší staveniště Evropy, Postdammer Platz a Lehrter Bahnhof v Berlíně, se stalo v letošním roce naším cílem potřeť.

Do brněnské koncepce vstupuje nová kvalita. Chceme našim zahraničním kolegům představit naše členy jako oddané profesionály, kteří však nežijí jen stávaninou, ale mají zájem i o kulturu. Berlín a Graz mají společné motto: „To nejlepší ze stávaniny, to nejlepší z kultury“. V Berlíně to byla návštěva Nové národní galerie, ve které vystavovalo Museum of Modern Art, New York poprvé v Evropě díla od moderních začátků k nové americké tvorbě, reálnému umění a otevřenému konci této éry. Sama budova Nové národní galerie je technickým zážitkem, projektoval ji Ludwig Mies van der Rohe, autor vily Tugendhat v Brně, která je zařazena do světového kulturního dědictví památek UNESCO.

Podobně, ovšem v jiných možnostech, chceme vyvážit zážitky z exkurze v Grazu. Předměty technického zájmu jsou:

- **nová ultramoderní budova domu umění**
- **koncertní hala se špičkovou akustikou rekonstruovaná z bývalé tovární haly**
- **lávka s miskovitou stavbou na řece Mur**
- **víceúčelová hala**
- **zpracování dřeva a výroba dřevěných konstrukcí**

Exkurze bude dvoudenní. První den bude kulturní program: koncert, opera, balet. Druhý den bude technický program a návrat.

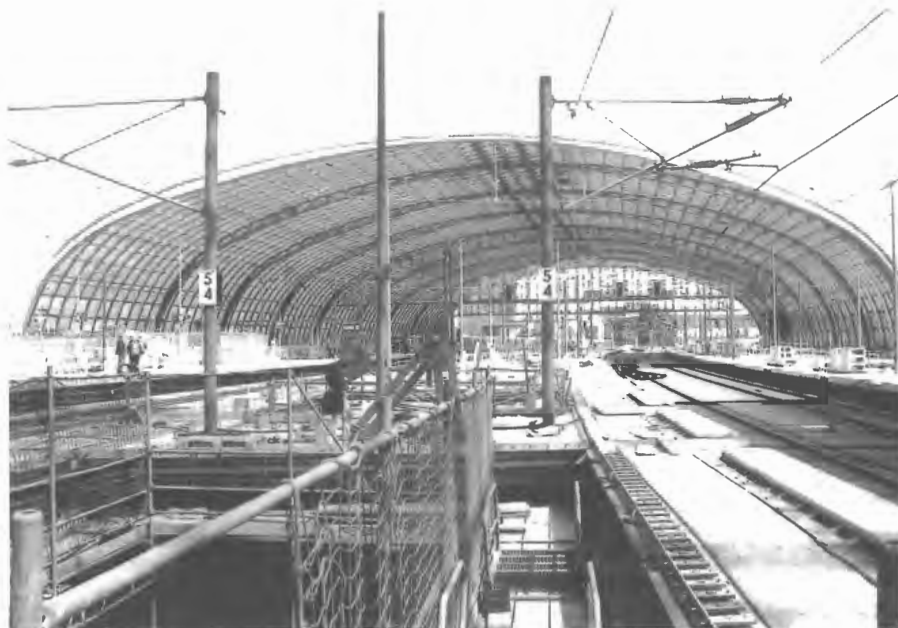
O technické i kulturní části programu jednáme a jakmile budeme znát organizační a finanční rámec exkurze, dáme Vám informaci v Z+i a na webových stránkách ČKAIT Brno. Předpokládaný termín - září 2004 nebo květen 2005.

Ing. Miroslav Loutocký
OK ČKAIT Brno

BERLÍN A DRÁŽDANY – TO NEJLEPŠÍ ZE STAVARINY, TO NEJLEPŠÍ Z KULTURY

Čtyřicet tři kolegyň a kolegů ze Zlína, Ostravy, Brna, Jihlavy a Prahy se vrátilo v neděli 16. května 2004 ze čtyřdenní exkurze v Berlíně a Drážďanech.

Třetí exkurze tohoto typu do Berlína na jedno z největších stavenišť Evropy se stala završením konstrukčního a technologického poznání stavby centrálního berlínského nádraží Lehrter Bahnhof. První ze série exkurzí byly zaměřeny na speciální zakládání staveb v píscích pod hladinou vody na Potsdamer Platz a Lehrter Bahnhof. Poslední exkurze mohla posoudit

Impozantní a technicky velmi náročné zastřešení nádraží Lehrter Bahnhof

Vestibul montážního závodu VW v Drážďanech

výsledky komplikovaných stavebních postupů, originálních konstrukčních řešení a organizace výstavby nádraží o objemu stavebních a technologických prací a dodávek ve výši 15 mld. EUR. Stavby na Potsdamer Platz jsou již v plném provozu a zejména speciální noční osvětlení vyvolává mimořádný dojem.

V kontrastu s rušným staveništem centrálního nádraží je záchrana, rekonstrukce a dostavba budovy muzea egyptských sbírek na Museuminsel. Stará budova byla špatně založena, poškozena nepravidelným sedáním, válečnými událostmi druhé světové války a stala se ruinou. V současné době probíhá její rekonstrukce při použití ojedinělých postupů, metod a materiálů.

V Drážďanech je neopomenutelnou stavbou jedinečná obnova Frauenkirche a mimo jiné

V části nádraží Lehrter Bahnhof jezdí vlaky S-Bahn a v hlavní jímce pro komunikace a služby se pracuje

nový montážní závod automobilového koncernu Volkswagen.

Brněnská koncepce postupných sériových exkurzí na mimořádné stavby byla v letošním roce rozšířena o poznávací okružní jízdy denní i noční a zejména o využití kulturních zvláštností navštívených měst.

V Berlíně byla návštěva opery „Cosi fan tutte“ od W. A. Mozarta ve Státní opeře Unter den Linden a prohlídka vzácné nabídky Muzea moderního umění z New Yorku (Museum of Modern Art, MOMA), která je instalována v berlínském národním galerii. Mistrovská díla z New Yorku prezentují vývoj od moderních začátků (Cézanne, van Gogh, Rousseau) až po současný otevřený konec moderních směrů. Mimořádná díla autorů jako je Monet, Matisse,

Tradiční fotografie účastníků k ukončení exkurze Berlín u zámku ve Štítně

Kandinsky, Gauguin, Picasso, Braque, Picabia, Dalí, Chagall, Rodin, Modigliani, Kelly, de Kooning, Pollock, Warhol, Lichtenstein, Richter a dalších umělců jsou zastoupena dvěma sty obrazy.

V Drážďanech, v expozici starých mistrů, je zážitkem Rafaelova Sixtinská madona, Tizianův Zingroschen, Vermeerova Dívka čtoucí dopis, Rembrandtův Piják a Saskia, obrazy Rubensovy, van Dyckovy, Bassanovy, Cranachovy a dalších mistrů, i když slovo „dalších“ je velmi neucitlivé vzhledem k významu jejich díla.

Po odpočinku v parku v Průhoncích následovalo tradiční loučení ve Štítně v golfové dependanci se závěrečnou fotografií před bizarní stavbou.

Ve spolupráci s kolegy z Fakulty stavební Vysokého učení technického v Brně a s Německou spolkovou stavební komorou v Berlíně, bude zpracován o exkurzi širší materiál, který bude prezentován v domě komory v Brně v druhé polovině roku.

Ing. Miroslav Loutocký
garant exkurze

Část pláště budovy montážního závodu VW v Drážďanech

EXKURZE OK OSTRAVA – HISTORICKÝ MOST V DARKOVĚ

Pro své členy z oboru dopravní stavby, mosty a inženýrské konstrukce, statika

a dynamika staveb a městské inženýrství připravila oblastní kancelář Ostrava dne 4. 5. 2004 exkurzi na stavbu „Parkovací objekt v Orlové - Lutyni“. Tento ojedinělý projekt parkoviště se sportovišti na střeše, který se zrodil ve spolupráci se studenty architektury ve švýcarském Winterthuru je skutečně unikátní a v ČR nemá obdoby. Byl realizován v Orlové-Lutyni. Slavnostně byl předán do užívání 3. 11. 2003. Projektovou dokumentaci zpracovala firma Arpik Ostrava, zhotovitelem stavby bylo sdružení firem Ingstav, a.s. a Tchas spol. s r.o.

Všichni účastníci exkurze se sešli v Kulturním domě Orlová, kde nás přivítal starosta města JUDr. Vladimír Farana a seznámil nás s přípravou a vlastním průběhem realizace, jeho vystoupení doplnil Ing. Petr Bura z investičního odboru MÚ Orlová, rovněž byli přítomni za projektanty Ing. arch. Petr Havel a za realizaci stavbyvedoucí Jiří Válek. Poté následovala vlastní prohlídka parkoviště.

Z parkovacího objektu jsme se přemístili na druhou část exkurze „Historický most v Darkově“. Most se nachází v prostoru Státních léčebných lázní v Karviné-Darkově a překračuje řeku Olši. Most byl postaven v roce 1925 a je kulturní památkou zapsanou v Ústředním seznamu kulturních památek pod č. 8-3146. Most je včetně přilehlého území rekonstruován, vyzvednut

Historický most v Darkově

Parkovací objekt v Orlové - Lutyni

nad stoletou vodu a upraven pro pěší a cyklistický provoz. Stavba je před dokončením. Projektovou dokumentaci zpracovala firma DOPRAVOPROJEKT Ostrava spol. s r.o., zhotovitelem stavby je STAVOKOMP, stavební a.s., opravu mostu provádí firma FIRESTA, a.s. S projektem nás seznámil hlavní inženýr projektu Ing. Martin Vilč (DOPRAVOPROJEKT Ostrava spol. s r.o.), s vlastní realizací pak Ing. Jan Stupka (Firesta Brno). Obrázky z rekonstrukce mostu je možno prohlédnout na www.dpova.cz v sekci Reference – aktuální stavby.

Exkurze se zúčastnilo 65 členů OK Ostrava, byla dobře zajištěna jak ze strany MÚ Orlová, tak i Dopravoprojektu Ostrava a měla velmi dobrou odbornou úroveň. Obdobnou exkurzi připravuje OK Ostrava na stavbu „Obchvat Dobrá“, kterou realizuje ODS Dopravní stavby Ostrava.

Ing. Svatopluk Bijok
přednosta OK ČKAIT Ostrava

CURRICULUM VITAE DOC. ING. JOZEF ZVARA

Doc. Ing. Jozef Zvara sa narodil v r. 1925 v Trdošine v rodine strojného zámočníka. Mal 3 súrodencov (2 bratia inžinieri, sestra lekárka). Po skončení vtedajšej meštianskej školy bol zamestnaný u firmy Silberger a na stavbe oravskej priehrady u prof. Ing. Š. Davišoviča do r. 1942. Medzičasom ukončil strednú melioračnú školu v Banskej Bystrici. Jeho zamestnanie v podniku Tvorba, úč. spol. (neskôr Čs. stav. závody), kde bol stavbyvedúcim na

opravách vojnou zničených mostov na Orave v Trdošine, Sedliackej Dubovej, Dol. Kubíne, v Kraľovanoch, na Strečne, trvalo až do r. 1947. Vtedy nastúpil na SVŠT, Stavebnú fakultu, ktorú úspešne ukončil v r. 1952. Od r. 1951 bol asistentom na Katedre betónových konštrukcií a mostov, kde vo funkcii asistenta, odb. asistenta (od r. 1952) pracoval ako docent (1961) až do svojho odchodu do dôchodku.

V rámci práce na Stavebnej fakulte sa podieľal na príprave a rukopise monografií „Teória lineárnej redukcie plošných konštrukcií (spolu s akademikom K. Havelkom a prof. J. Trokanom), „Betónové mosty“ (spolu s L. Jando a Z. Kleisnerom SNTL ALFA, 1988), „Stavebníctvo na Slovenku – dopravné stavby“ ALFA, 1989. Bol spoluautorom viacerých učebných textov z predpätého betónu a mostov, autorom veľkého počtu odborných a vedeckých článkov, príspevkov na konferenciách i v časopisoch a bol spoluautorom návrhu dvoch stavebných konštrukcií, ktoré boli vyhodnotené ako stavby storočia a to „Mostu SNP“ v Bratislave a „Vodojemu“ v Trnave, kde sa po prvý raz u nás použila kruhová doska premenného prierezu na všeobecné zataženie. Okrem uvedených dvoch stavebných konštrukcií sa zúčastnil riešenia napínania letmobetónovanej rámovej konštrukcie mosta v Ľubochni, pilotáže základov a skúšok pilot mosta cez Dunaj v Bratislave, kde bol doc. Zvara autorom projektu základových konštrukcií. Okrem týchto prác sa zúčastnil skúšok montovaných návodných pilierov mostov, či výpočtu účinkov zemných tlakov montovanej opory rozperákových mostov.

Tieto teoretické práce možno doplniť radom expertíz ako „Výpočet a vyšetrovanie konštrukcie oblúkového mosta o rozpätí 82 m cez rieku Oravu“, „Projektu síl na cement“ a „Projektu železobetónového mosta“ obe pre ASSAM v Indii, „Exp. posúdenia a návrhu zastrešenia veľkých hál zničených požiarom“, či „Experimentálneho vyšetrovania konštrukcií mosta cez Váh v Seredi“.

Doc. Ing. Jozef Zvara bol vyznamenaný rektorom SVŠT medailou „Za zásluhy o budovanie SVŠT“.

Za najzávažnejší jeho spoločenský čin však považujeme obnovenie Slovenského Zväzu Stavebných Inžinierov (SZSI) v r. 1969 jeho opätovné založenie po jeho zrušení v rámci normalizácie po r. 1968 ako i založenie Slovenskej Komory Stavebných Inžinierov (SKSI) ako profesnej organizácie a jeho popud na stretávanie sa Komôr či Zväzov stavebných inžinierov V-4, ktoré sa od ním organizovaného prvého stretnutia koná

pravidelne každý rok vždy v inom štáte (ČR, Maďarsko, Poľsko, SR), ktoré už má svoju tradíciu a silnú väzbu vzájomnej spolupráce, vrátane odborných publikácií o technických pamiatkach zemí V-4.

Za všetky tieto jeho počiny mu vzdávame vďaka, vážime si ich a zachováme ich v našich myšliach a srdciach.

Česť jeho pamiatke
Prof. Ing. Viera Medelská, DrSc.

EVROPA POD OCHRANOU STŘECHOU V MÍRU A SVOBODĚ

Prof. Dr.-Ing. e.h. Karl Kling

Pánům prezidentům a předsedům inženýrských komor a svazů v partnerských zemích:
* Česká republika * Slovensko * Slovinsko * Maďarsko

Vážení páni prezidenti a předsedové, milí přátelé, se silným vnitřním pohnutím jsem o půlnoci 1. května 2004 poslouchal Evropskou hymnu od Ludwiga van Beethovena z našich partnerských měst Prahy, Bratislavy, Ljublany a Budapešti. Víze dlouhých let se stala skutečností: Nyní je celá Evropa, tedy přes 450 miliónů obyvatel, sjednocena pod ochrannou střechou v míru a svobodě. Jedná se o historický den, který vejde do dějin našich národů. Hybný politický akt, který navždy vytváří ve společenství založeném na uznávání stejného systému hodnot základy mostů mezi východem a západem, jímž a severem, a poselství pro další generace. My jsme již před mnoha lety vysílali signály svými smlouvami o spolupráci inženýrů ze svobodného státu Bavorsko s našimi partnerskými komorami. Byli jsme daleko napřed před výhybkami nastavenými politikou. Již dříve jsme se dohodli na solidaritě a kolegiálnosti. Každý podpis v našich smlouvách o spolupráci byl odvážným krokem pro společnou budoucnost v evropském domě. Děkuji tedy, jako bývalý prezident Bavorské inženýrské komory a Spolkové inženýrské komory Německa, že se nám pro evropskou integraci, srůstání našich národů a opravdové partnerství podařilo vydat se společně do dobré budoucnosti. Děkuji Vám všem za velkou důvěru, kterou jsme si navzájem prokázali a především za lidskou sounáležitost, s níž jsme se vždy

setkávali. Přeji nám, aby zakladatelský duch našich partnerských smluv přežíval do úspěšné budoucnosti a abychom mohli společně s úspěchem působit ve prospěch míru a blahobytu všech občanek a občanů sjednocené Evropy.

Váš Prof. Dr.-Ing. e.h. Dipl.-Ing. Karl Kling
Čestný člen české inženýrské komory
Čestný člen slovenské inženýrské komory
Čestný člen slovinské inženýrské komory
Čestný člen maďarské inženýrské komory

NOVÉ PŘEDSTAVENSTVO INŽENÝRSKÉ KOMORY SPOLKOVÉ REPUBLIKY NĚMECKO

Současný prezident Dr.-Ing. Karl Heinrich Schwinn opět zvolen 100 % hlasy delegátů.

Dne 22. března 2004 se podle rozvrhu konaly volby představenstva Spolkové inženýrské komory (BInGK). 34 delegátů ze 16 členských komor BInGK volilo v Dolnosaském zemském zastupitelstvu v Berlíně celkem sedm členů představenstva.

Dosavadnímu prezidentovi **Dr.-Ing. Karlu Heinrichu Schwinnovi**, inženýrovi-konzultantovi z Hamburku a prezidentovi Hamburské inženýrské komory, se od delegátů dostalo mohutného důkazu důvěry: všemi hlasy delegátů byl opět zvolen. Schwinn převzal tuto funkci poprvé v březnu 2000 v obtížné situaci a vysloužil

Dr.-Ing. Karl Heinrich Schwinn

si za své úspěšné působení v této funkci vysoké uznání v celoněmeckém měřítku. Poděkoval delegátům za jejich důvěru a řekl: „Před čtyřmi lety jsem se o funkci prezidenta ucházel pouze na četné prosby. Dnes jsem kandidoval znovu a rád, protože bych chtěl s podporou všech inženýrských komor v příštích letech uvést do chodu ještě mnoho důležitých projektů.“

Znovuzvoleni byli také oba viceprezidenti Prof. Dr.-Ing. Klaus Hoppe, prezident Inženýrské komory Saska-Anhaltska, a Dipl.-Ing. Hanspeter Klein z inženýrské komory Severní Porýní-Vestfálsko. Kromě toho byl znovu zvolen i dosavadní člen představenstva Dipl.-Ing. Karsten Zill, prezident inženýrské komory Brémy. Všichni tři jsou inženýři-konzultanti. Nově byli do představenstva zvoleni inženýři-konzultanti Dipl.-Ing. Hans-Ullrich Kammeyer, viceprezident inženýrské komory Dolního Saska a Dipl.-Ing. Ingolf Kluge z inženýrské komory Hessensko, a jako zástupce dobrovolných členů viceprezident Bavorské inženýrské komory, Dipl.-Ing. Karlheinz Gärtner. Z představenstva odešli Prof. Dr.-Ing. e. h. Karl Kling, Dr.-Ing. Ulrich Deutsch a Dipl.-Ing. Wolfgang Weber, kteří jíz nekandidovali.

Celkově zřetelně omlazené představenstvo bude řídit osud zastřešující organizace německých inženýrských komor do března 2008.

*Ing. Svatopluk Zídek
člen představenstva ČKAIT*

ČESKÁ GEOTECHNICKÁ SPOLEČNOST VÍTÁ PROFESORA BRANDLA VE FUNKCI PREZIDENTA ÖIAV

Česká geotechnická veřejnost uvítala informaci o jmenování Prof. H. Brandla, vedoucího katedry geotechniky na TU Vídeň, prezidentem Rakouské společnosti inženýrů a architektů. V daném případě se jedná o všechny inženýry, nejen stavební. Je to nejen velká čest pro Prof. Brandla osobně, ale i určité uznání vysokého významu geotechniky.

Rád bych jako předseda České geotechnické společnosti ČSSI zdůraznil dlouhodobou spolupráci Prof. Brandla s našimi kolegy

v České republice (a přirozeně i na Slovensku), která se datuje prakticky od roku 1977, kdy se stal Prof. Brandl řádným profesorem na TU Vídeň. Byla to nejen jeho podpora na našich domácích akcích, především na pravidelných konferencích Zakládání staveb Brno, ale i podpora při zapojení našich aktivit do širší mezinárodní spolupráce, například pomocí Evropských Dunajských konferencí mechaniky zemin a zakládání staveb (geotechnického inženýrství). Uznání aktivit Prof. Brandla vedlo i k jeho pozvání přednést v Praze v rámci Pražských geotechnických dní tzv. Pražskou geotechnickou přednášku v roce 1996. Pomohl při nominaci Prahy na uspořádání XIII. evropské konference ISSMGE v Praze v loňském roce, která svým rozsahem představovala největší akci ve stavebnictví v ČR za posledních několik desítek let. I zde, na této konferenci, byl Prof. Brandl předsedou hlavní sekce č. 1. K doplnění životopisu Prof. Brandla určitě patří jeho poslední ocenění, 15. 4. 2004 obdržel z rukou prezidenta Rakouska Dr. Klestila nejvyšší státní vyznamenání v oblasti vědy – „Österreichische Ehrenkreuz für Wissenschaft und Kunst I. Klasse“.

*Prof. Ing. Ivan Vaníček, DrSc.
Předseda ČGtS ČSSI*

HONORÁŘOVÝ ŘÁD NEBO ŘADA HONORÁŘŮ?

Motto: Do působnosti Komory náleží zejména vydávat ceníky a honorářové řády. (Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění zákona č. 164/1993 Sb., zákona č. 275/1994 Sb., a zákona č. 224/2003 Sb.)

Vážené kolegyně, vážení kolegové, k napsání tohoto článku mne inspirovala informace předsedy ČKAIT Ing. Macha, přednesená na naší a zřejmě i na všech ostatních valných hromadách, a to informace o sankci 500.000,- Kč, která byla naší Komoře udělena poprvé a to za 3. (!) vydání Výkonového a honorářového řádu, který k vydání společně připravili Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků, Český svaz stavebních inženýrů a Česká komora architektů. S tvrzením uvedeným jako motto článku pracovníci Úřadu pro hospodářskou soutěž, kteří Komoře pokutu uložili, nepolemizovali,

jelikož zákon je zákon. Důvodem sankcionování Komory je definice toho, **co to v podstatě ceník a honorářový řád je.** Dle právního názoru pracovníků Úřadu pro hospodářskou soutěž může Komora vydávat jakékoli ceníky a honorářové řády – pokud se ovšem na jejich zpracování nepodílí, může tudíž vydávat celou řadu honorářových předpisů a pravidel, za jejichž zpracování a sazby v nich uvedené nijak neodpovídá. Vydání honorářového řádu, jehož odborné zpracování garantuje, a který je přitom pro klienty pouze doporučením, ne závazným předpisem, je trestné. Komora může tudíž vydat honorářový řád firmy „ABC – projektové práce, s.r.o.“ nebo firmy „DEF a.s.“ Neumím si představit, jakou oprávněnou nevoli by takovéto vydání obdobných honorářových řádů vyvolalo u pracovníků stovek dalších firem, ale umím si představit oprávněné rozhořčení všech ostatních členů Komory nad tím, jak by byly prostředky Komory, kde jediným zdrojem příjmů jsou členské příspěvky, užity. Návrh 3. vydání Výkonového a honorářového řádu byl před vydáním podroben důkladnému posouzení právníků, kteří pro obě Komory pracují na základě smluvních vztahů a byl jimi kvalifikován jako neodporující zákonu 360/1992 Sb. Z praxe však víme, že tam, kde se sejdou alespoň 2 právníci vzniknou minimálně 3 právní názory. Pokud tomu tak je, pak nastupuje při výkladu právních názorů tak zvaný judikát – aneb rozhodnutí kompetentního soudu v podobné kauze. Takovýmto judikátem v posouzení toho, co to je honorářový řád ve smyslu evropského práva můžeme posloužit. V čísle 1/2 – (leden/únor 2004) časopisu „Ingenieur Blatt“ v jeho saské příloze byl publikován článek „Důsledně používání honorářového řádu (HOAI) se vyplácí“ advokátky Saské inženýrské komory paní Rößler, který je pro posouzení toho, co to je honorářový řád v chápání evropské jurisdikce, velice zajímavý. Předkládám Vám zajímavé pasáže z tohoto článku v překladu Ing. Jany Zachové.

Vrchní zemský soud v Drážďanech nedávno rozhodl o oprávněnosti honorářové pohledávky jedné inženýrské kanceláře, jejímž jednatelem a majitelem jsou inženýři-konzultanti naší komory. Sporná byla minimální výše honoráře za spolupráci na odborné části projektu odvedené podle § 68 bodů 1 a 2 Honorářového řádu HOAI vůči žalované straně, kterou byl objednatel odborné části projektu – saská architektonická kancelář. Ke skutkové podstatě: Architekti předložili žalující straně – odborným projektantům – návrh smlouvy na zajištění odborné, specializované části projektu podle § 68 HOAI. Projekt, jehož generálním projektantem byla žalovaná architektonická

kancelář, řešil rekonstrukci a sanaci komplexu budov dětských zařízení v rámci subdodavatelského vztahu pro veřejného zadavatele, zde pro obec X. Smluvní nabídka obsahovala paušální cenu. Tuto smluvní cenu žalující strana odmítla jako nižší nežli je minimální, s poukazem na **rozdíl mezi požadovaným rozsahem výkonu a stanovením honoráře podle parametrů HOAI.** Předložila svůj návrh nabídky, v níž redukovala rozsah své dodávky tak, aby odpovídal požadované (nízké) paušální ceně.

Z důvodu vzájemných výhrad se strany neshodly na uzavření písemné smlouvy. Poté, co žalující strana realizovala část výkonů, žalovaná strana zakázku vypověděla. Nato žalující strana předložila žalované straně konečnou fakturu za výkony odvedené do okamžiku výpovědi, v níž uplatnila minimální sazby podle HOAI. Architekti tento požadavek odmítli a částka přesahující příslušný podíl paušální ceny zůstala sporná a stala se předmětem soudního sporu.

Poté, co **obvodní soud v první instanci tuto pohledávku žalující strany odmítl, uznal Vrchní zemský soud Drážďany argumentací žalující strany a zrušil prvoinstanční soudní rozhodnutí a odsoudil žalovanou stranu k zaplacení honoráře odpovídajícího zásadám HOAI (minimální sazby). Z tohoto právního sporu vyplývá, že honorářovým řádem stanovené ceny jsou soudem chápány jako minimální a obecně uznaná jurisdikce byla v tomto soudním řízení znovu potvrzena.**

Vyplatí se tedy – a to by mělo německým inženýrům dodat odvalu – nepřístupovat při uzavírání smlouvy na paušální dohodu o honoráři, ležící pod minimálními sazbami HOAI. Pokud je požadovaný rozsah projektových výkonů očividně v rozporu s minimálním honorářem, je legitimní a navíc to odpovídá profesním zásadám inženýrů-konzultantů, takový nepřiměřený požadavek smlouvy odmítnout resp. na něj nepřistoupit a zajistit si tak pro budoucnost honorářový nárok odpovídající HOAI, který je možno prosadit. Jsou-li nějaké detailní dotazy v souvislosti se soudním řízením, je odborná projekční kancelář v případě potřeby ochotná k dispozici. Na konkrétní dotazy, týkající se uplatnění honorářového řádu ve Spolkové republice Německo je možno získat odpověď prostřednictvím právníčky Saské inženýrské komory, paní advokátky Rößler. (konec citátů z článku v Ingenieur Blatt).

Z výše uvedeného článku a informace o rozhodnutí Vrchního zemského soudu v Drážďanech jednoznačně vyplývá, že

„Honorářovým řádem“ se rozumí v EU Komorou zpracovaný a garantovaný honorářový řád určující sporní limitní hranici honoráře, při jehož použití Komora garantuje, že jsou její členové schopni odpovědně provést smluvně dohodnutý výkon.

Ing. Svatopluk Zídek
člen představenstva ČKAIT

AUTORITA HONORÁŘOVÉHO ŘÁDU KOMORY (HOAI) POSÍLENA – ALESPŮN V NĚMECKU

Informace o vývoji názorů na Honorářový řád inženýrských komor (HOAI) uplatňovaný ve Spolkové republice Německo se neustále vyvíjí. V posledním článku týkajícím se dané problematiky (pod názvem Honorářový řád nebo řada honorářů - číslo 2 Z+i) jsem Vás seznámil s rozhodnutím Nejvyššího soudu Spolkové země Sasko. Jsem rád, že autoritu honorářového řádu mohu dokladovat i další informací o rozhodnutí nejvyššího soudu Spolkové republiky Německo, které z judikatury HOAI vychází a řeší problematiku splatnosti faktur za projektové práce. Na základě rámcového souhlasu právníka Spolkové inženýrské komory BRD dr. Sangestedta s publikováním překladů jeho článků v časopise ČKAIT Vás v překladu Ing. Jany Zachové s jeho textem rádi seznámíme.

Za důležité pokládám následující informace i pro naše kolegy pracující jako projektanti pro německé zákazníky.

Ing. Svatopluk Zídek
člen představenstva ČKAIT

**Spolkový soudní dvůr nově upravuje námitky na nemožnost kontroly faktur
DVA MĚSÍCE JE LIMITNÍ DOBA – PAK JE NUTNO PLATIT!!**

Zlovyk mnoha objednatelů, a sice prohlásit konečné faktury inženýrů a architektů z důvodu údajné nemožnosti kontroly účtovaných údajů na nějaký čas za neplatné, aby se tak zbavili povinnosti fakturu uhradit nebo alespoň dosáhli odsunutí doby splatnosti, tento zlovyk nyní ukončil Spolkový soudní dvůr. Podle nejvyšších soudců Německa **musí být taková námitka**

v budoucnu uplatněna do dvou měsíců, jinak je faktura ihned splatná.

Zvláštnost vyúčtování podle HOAI spočívá v tom, že v § 8 odst. 1 Honorářového řádu (HOAI) je obsažena úprava, že honorář je splatný, pokud byl odveden výkon dle smlouvy a byla vydána konečná faktura, u které lze účtované výkony zkontrolovat.

Podle této věty se dosud téměř stalo rituálem právníků prohlašovat v právním sporu o honorář, že byla sice vystavena konečná faktura, že však nelze zkontrolovat, zda účtované výkony byly skutečně provedeny.

Tomu nyní učinil přítrž Spolkový soudní dvůr (DIB 3-2004, str. 6). Nejvyšší soudci Německa totiž stanovili, že dodavatel může podle zásady dobré víry vycházet z toho, že objednatel vznesl případné námitky na nemožnost kontroly fakturovaných výkonů ihned, protože bude ze své strany požadovat řádné vyúčtování projekčních prací.

Pokud k tomu nedojde ihned, smí inženýr jako dodavatel chápat chování objednatele tak, že stavebník akceptoval vystavenou konečnou fakturu jako vhodný podklad pro vyúčtování a nechce tedy již vyúčtování zpochybnit.

Tuto myšlenku odvodil Spolkový soudní dvůr ze svých předchozích rozhodnutí. V určitých případech byla i dříve vyloučena námitka objednatele týkající se nemožnosti kontroly výkonů účtovaných v konečné faktuře – např. tehdy, když účtované výkony sice nebylo možno zkontrolovat, ale objednatel provedl likvidaci faktury, nic nenamítal proti věcné a početní správnosti konečné faktury, v konečné faktuře sice chyběly připočitatelné náklady, objednatel je však nezpochybnil nebo prostě měl možnost kontrolu faktury přes některé chybějící údaje provést, protože tyto údaje získal jinde.

Spolkový soudní dvůr prohlašuje, že tím však není použití zásady dobré víry na námitku nemožnosti kontroly účtovaných výkonů vyčerpáno. Od účastníků stavby, tedy i objednatele a architektů i inženýrů se požaduje, aby se k sobě navzájem chovali konstruktivně a nikoliv destruktivně. Mezi objednatelem a jeho partnery musí být vztah kooperace, říká Spolkový soudní dvůr.

Z tohoto hlediska má tedy projektant právo očekávat, že námitka na nemožnost kontroly výkonů účtovaných v konečné faktuře bude vznesena v přiměřené lhůtě. Nedojde-li k tomu, nemůže se již objednatel odvolávat na nemožnost kontroly fakturovaných

výkonů, a tedy na to, že faktura není splatná.

OBDOBÍ DVOU MĚSÍCŮ JE KAŽDOPÁDNĚ PŘIMĚŘENÉ

Jaká doba je zde přiměřená, to podle názoru Spolkové soudního dvora závisí na rozsahu a obtížnosti spojené z kontrolou faktury.

Z důvodů právní srozumitelnosti cituje Spolkový soudní dvůr § 16 bod 3 odst. 1 VOB/B a prohlašuje, že doba dvou měsíců od doručení konečné faktury je každopádně přiměřená pro zjištění, zda lze fakturované výkony zkontrolovat či nikoliv.

Pokud proto nebyla námitka na nemožnost kontroly fakturovaných výkonů vznesena v průběhu těchto dvou měsíců, nelze ji již vznést ani později během právního sporu. Stavebník samozřejmě může kdykoliv argumentovat proti věcné správnosti vyúčtování. Tyto námitky však nemají vliv na splatnost, a tak došlo ke snížení počtu žalob na zaplacení honoráře.

Spolkový soudní dvůr dokonce konkretizuje, že nestačí odmítnout fakturu z důvodu nemožnosti kontroly fakturovaných výkonů bez uvedení bližších údajů. Stavebník by spíše musel tuto skutečnost u dodavatele reklamovat a požadovat od něho doplnění údajů.

OSTATNÍ PRAVIDLA TÝKAJÍCÍ SE MOŽNOSTI KONTROLY FAKTUROVANÝCH VÝKONŮ PLATÍ I NADÁLE

Při reklamaci nemožnosti kontroly fakturovaných údajů je proto potřeba označit důvody, které podle názoru objednatele nemožnost kontroly způsobují. Nedojde-li k tomu, smí projektant věřit, že jeho vyúčtování – ačkoliv jej třeba ve skutečnosti opravdu nelze zkontrolovat – je splatné nejpozději po uplynutí dvou měsíců.

V důsledku toho však začíná promlčecí lhůta běžet také po uplynutí dvouměsíční lhůty pro reklamaci faktury ze strany stavebníka. Projektant tedy nemůže později prohlašovat, že jeho faktura, kterou nelze zkontrolovat, nevedla do chodu vůbec žádné promlčecí lhůty.

I nadále však platí zásada, že vystavená faktura musí umožňovat kontrolu fakturovaných výkonů. Rovněž platí

zásada, že objednatel se nemůže odvolávat na nemožnost kontroly fakturovaných údajů, pokud je faktura dostatečná pro jeho kontrolu a informaci i bez objektivně nezbytných údajů.

Nově je tedy vyloučeno, aby objednatel vznesl námitku na nemožnost kontroly údajů vyúčtovaných v konečné faktuře déle než dva měsíce po doručení faktury. Naproti tomu může stavebník i po uplynutí této dvouměsíční lhůty přednést veškeré důvody, i takové, které se původně týkaly nemožnosti kontroly fakturovaných údajů, pokud tyto důvody souvisí i s věcnou správností faktury.

Tím Spolkový soudní dvůr provedl s pomocí VOB/B výklad § 8 Honorářového řádu (HOAI) tak, jak to vlastně je pravidlem v občanském právu. Tam totiž v právu smluv o dílo není předpokladem splatnosti faktury to, aby obsahovala údaje, které lze zkontrolovat. Přesto však lze proti faktuře vznést veškeré argumenty týkající se její správnosti.

advokát Dr. Hans Rudolf Sangenstedt
anwalte@bellgardt-sangenstedt.de

CO TO VLASTNĚ JE MOŽNOST KONTROLY ÚDAJŮ ÚČTOVANÝCH V KONEČNÉ FAKTUŘE?

1. Řádná faktura, která umožňuje kontrolu účtovaných údajů, musí podle § 8 Honorářového řádu (HOAI) obsahovat veškeré údaje, které jsou podle uzavřené smlouvy a podle HOAI objektivně nezbytné pro věcnou a početní správnost honoráře.
2. Stavebník se nemůže odvolávat na nemožnost kontroly účtovaných údajů, pokud faktura postačuje pro jeho kontrolu a informaci přesto, že neobsahuje nezbytné údaje podle bodu 1.
3. Stavebník neuspěje s námitkami na nemožnost kontroly údajů účtovaných v konečné faktuře, pokud je vznesl později než dva měsíce od doručení faktury.
4. Lze-li výkony účtované ve faktuře zkontrolovat pouze částečně, může projektant požadovat úhradu své pohledávky, jejíž výše je již při zohlednění případných záloh a splátek jistá.
5. Promlčecí lhůta u pohledávky z honoráře začíná zásadně běžet okamžikem doručení faktury umožňující kontrolu účtovaných údajů.
6. Nemůže-li se stavebník již odvolávat na nemožnost kontroly účtovaných údajů

podle bodu 2, začíná promlčecí lhůta běžet v okamžiku, kdy se tento stav stane pro inženýra či architekta zřejmým.

7. Promlčecí lhůta u pohledávky z faktury, která neumožňuje kontrolu účtovaných údajů, začíná běžet nejpozději po uplynutí lhůty dvou měsíců, pokud objednatel v této době nevznese podloženou námitku na nemožnost kontroly účtovaných údajů.
8. Umožňuje-li faktura kontrolu účtovaných údajů pouze částečně, začíná promlčecí lhůta konečné faktury běžet zásadně teprve po doručení řádné faktury umožňující úplnou kontrolu účtovaných údajů.

Hlavní zásady Spolkového soudního dvora, rozsudek ze dne 27. 11. 2003 – VII ZR 288/02 – BauR 2/2004, 316 a násl.

SETKÁNÍ POLSKÉ KOMORY A OK OSTRAVA

Na sklonku června ve dnech 26. – 27. 6. 2004 připravuje Oblastní kancelář Ostrava setkání se zástupci polské Komory autorizovaných osob MOIIB a svazu inženýrů PZITB v rámci uzavřené dohody o vzájemné spolupráci.

Odborný seminář bude úzce navazovat na konferenci „malé V4“ konané v minulém roce v Krakově. Na programu budou především odborná témata, která se dotýkají obou stran po vstupu do EU. Je to zejména srovnání podmínek pro uznávání členství v Komorách, možnost profesního působení na trhu práce a obeznámení se s podnikatelským prostředím na obou stranách hranice. Dalším tématem jednání budou vzájemné informace o veřejných zakázkách a možnostech jejich získávání a o technických požadavcích na výrobky při vývozu i dovozu.

K odborným tématům zařadili organizátoři i dřevěné stavby na Valašsku v minulosti a jejich význam pro současnost.

Doufáme, že se tato akce setká s patřičným zájmem.

*Ing. Svatopluk Bijok,
přednosta OK ČKAIT Ostrava*

PRÁVNÍ PROSTŘEDÍ A SPOLEČNÝ STAVEBNÍ TRH EVROPSKÉ UNIE

HARMONIZACE PROCESŮ PŘI STAVĚNÍ

(francouzský pohled)

Koncem 20. století převládal již také ve stavebním průmyslu stejný duch industrializace, jaký existuje již několik desetiletí ve strojním průmyslu. V posledních létech se uplatnění nových technických certifikovaných výrobků se zaručenou kvalitou v souladu s vydanými předpisy zrychlilo. Všichni partneři výstavby již přijali za svou myšlenku, že stavebnictví musí plnit všechna kritéria, která jsou ve stále větší a komplexnější podobě u staveb požadována. Zůstává však úkol dořešit důležitou oblast vyššího stupně průmyslového stavění, jímž je skutečná informační revoluce v procesu stavění. K ozřejmnění tohoto faktoru nutno uvážit, že v procesu stavění existují čtyři paralelní reality: projektování, stavební materiály a výrobky, provádění stavby a konečně provozování stavby. Snahy o přeměnu těchto „materiálových“ realit na soubor informačních realit však není cílem nového způsobu myšlení. V nastávající době bude zárukou kvality finálního produktu stavění harmonizace všech procesů, které do stavění vstupují, certifikace materiálů a výrobků i technologických systémů a nově pojatý systém provozování stavby po celou dobu její životnosti. Bude se přecházet od certifikace materiálů na certifikaci procesu. Uplatnění informační technologie zde bude znamenat zejména zisky časové i co do rozsahu znalostí. Jestliže se velká firma dostane ke všem potřebným informacím pomocí internetu a celého systému „e-business“, pak jí nemůže konkurovat firma, která své potřeby zabezpečuje cestami kamionů do velkoobchodů nebo osobním jednáním, časově náročným, se všemi svými partnery. Takových případů je však ještě převážná většina, kdy je rozsah poznání firmy dán znalostmi případně zkušenostmi omezeného počtu osob a zaběhlými praktikami předindustriální doby. Informační systémy zahrnují soubory patřičných a pro daný případ správných a zejména vyčerpávajících informací od výpisů z pozemkových knih přes všechny etapy přípravy a provádění až po provoz stavby v reálném čase její životnosti. Celý tento cyklus je pomocí informačních systémů modelován v reálném prostoru

a čase. V nejlepším případě je celý řízen numericky řetězcem faktů. Žije pod kontrolou automatických programů, řízených na dálku. Stačí pouze zjišťovat, zda ve všech etapách takový harmonizovaný model splňuje všechny environmentální požadavky. Vymezení všech potřebných faktorů nakonec vyústí do konečné etapy stavby, do její demolice a do recyklace všech materiálů a komponentů. Je-li právo projektovat vyhrazeno pouze osobám s příslušným vzděláním, pak kompetentnost k řízení celého harmonizovaného procesu stavění je vyšším stupněm schopností a vyznačuje se schopností dokonalé orientace v mnoha různých odbornostech a ve využití všech prvků informační technologie pro správné rozhodování. Cíl komplexní harmonizace celého procesu je ovšem dán plněním stejných požadavků jako na stavbu v předchozích dobách: kvalitou, termínem a cenou. Řádově se však mění rozsah procesu, který se již neomezuje jen na samotnou stavbu, nýbrž zahrnuje veškeré etapy procesu od environmentálních otázek těžby stavebních a dalších materiálů až po již zmíněnou recyklaci materiálů a komponentů a případně další environmentální řešení (rekultivace).

Podle Annuel produits 2003, str. 16 – 17

DÁLNIČNÍ OKRUH „PÉRIPHERIQUE“ V PAŘÍŽI

Všichni motoristé projíždějící Paříží jej dobře znají. Obtáčí střed Paříže v délce 35,5 km. Byl postaven v letech 1957 – 1973 v zájmu zlepšení dopravních podmínek v hlavním městě Francie. Šířka této komunikace je 45 až 60 m, má nejméně dvakrát dva jízdní pruhy, přechází dvakrát řeku Seinou, prochází tunely, vede přes železniční trať, má mnoho přemostění. Celých 13,8 km je okruh veden v otevřeném výkopu, 5,8 km v tunelech, na násypch vede 9,1 km, 6,5 km na mostech a viaduktech. Užívá jej až 1 milion vozidel denně. V současné době již vedle svých předností vyvolává řadu otázek environmentálního rázu. Široké okolí komunikace je zasaženo hlukem, výfukovými plyny a mnohými zácpami, které snižují účel Péripherique. Jiným závažným problémem je, že výstupové komunikace z okruhu v některých úsecích obtížně absorbují velká množství vozidel, která směřují dovnitř města a naopak kapacita okruhu nestačí pojmout všechna vozidla, směřující z hustěji obydlených částí pařížské aglomerace na okruh. Za třicet let, co je okruh v provozu, se podstatně změnila situace v dopravě a nový plán rozvoje území Paříže s tím musí počítat.

Podle Technique et Architecture 468/2003, str. 51 a 70

Francouzská firma Connex je provozovatelem železničních staveb jako součást skupiny Veolia Environnement. V roce 2003 byla značně neúspěšná ve Velké Británii, kde nezískala kontrakt na provozování úseku železniční trati ve Walesu ani akci Trans Pennine a na jihu Anglie byla vyloučena z účasti na výstavbě trati jih – západ. Naproti tomu se dobře uplatnila ve Spojených státech, kde získala velkou zakázku na řízení dopravní sítě města Boston. Jde o firmu se 1 700 zaměstnanci, 83 dieselovými lokomotivami a s 150 000 cestujícími denně (obrat 200 mil. dolarů ročně). Connex se současně uchází o obdobné projekty ve Virginii a v Los Angeles. Obrat firmy by tak mohl stoupnout až na 500 mil. dolarů ročně. Pokud jde o ztráty v Anglii, odhaduje se, že Connex přišel až o 600 mil. EUR a snad i o pověst dobré stavební firmy. Hodlá se bránit u Evropské komise. Connex působí ve dvaceti dvou zemích světa, také v Maďarsku a Rumunsku.

JP Figaro 19. 10. 2003

Velké projekty v dopravě a ve výstavbě energetických zařízení nemohou být splněny, pokud nebude vyjasněna otázka podpory jejich financování ze strany jednotlivých států EU, lokálních správ a konečně z vlastních prostředků EU. To konstatovala evropská komise pro dopravu za vedení komisaře Loyola de Palacio. Rozsah uvažovaných investic se pohybuje okolo 4 mld. EUR ročně a řada projektů již byla zahájena s nepříliš dobrými částečnými výsledky (celkem 14 projektů). Pro zlepšení situace se uvažuje zvýšit podíl soukromého sektoru na výstavbě hlavních dopravních priorit v Evropě z 10 % na 30 %. V oblasti energetiky bude nutno získat úvěry ihned ve výši až 600 mil. EUR ročně a ve výhledu až šestkrát více. Pokud by však nebyly projekty včas dokončeny, bude Evropská unie vymáhat náhradu za poskytnuté úvěry. Poslední znění priorit v dopravě se týká železničních tratí o velkých rychlostech (Dax – Tours Francie), dále osy Paříž – Štrasburk – Stuttgart – Vídeň – Bratislava, dálnic z Pyrenejského poloostrova na sever Evropy a částí uvnitř Francie a dalších zemí.

Podle Echos 29. 9. 2003

Z BRITSKÉHO STAVEBNICTVÍ

Britská firma Costain provedla nedávno průzkum možností zúčastnit se rekonstrukce Iráku. Podle výsledků průzkumu varuje firma všechny potenciální britské zájemce o práci v Iráku, že vzhledem k současné napjaté

situaci nelze zabezpečit normální firemní činnost ani bezpečnost zaměstnanců.

Zvýšení průměrné teploty ovzduší může vyřadit z provozu až 70 % všech kancelářských ploch kolem roku 2030. Tyto plochy nejsou vybaveny tak účinným větracím zařízením, aby mohly být v provozu během letního období. Mnohé kancelářské budovy ani nemají dostatek prostoru, aby se v nich mohly dodatečně namontovat klimatizační jednotky. Bude rovněž nutné zabývat se problémy budov z lehkých, málo hmotných konstrukcí, které neabsorbují teplo z vnějšího prostředí během dne (také dřevěné konstrukce).

Ministr John Prescott, zabývající se výstavbou, plánuje druhé setkání odborníků na otázky regenerace městských částí. Jak známo, na předchozím setkání byly nadhozeny problémy revitalizace britských měst a některé náměty již jsou realizovány.

Podle zprávy Evropské federace stavebního průmyslu se zvýšila výroba ve stavebním průmyslu Velké Británie v roce 2002 o 8,1 % a dosáhla tak nejvyššího přírůstku v celé Evropě (Francie, Německo a Irsko naopak ztratily 2,5; 0,7 a 5,4 %). Na rok 2003 se ve Velké Británii očekává růst o 4,4 %. V Evropě se počítá s průměrným růstem asi 0,7 %.

Jednotlivé státy EU vytvořily v roce 2002 obrat ve stavební výrobě takto (v mld. EUR): Portugalsko 24, Španělsko 103, Francie 118, Velká Británie 139, Irsko 20, Německo 213, Nizozemsko 49, Švédsko 24, Itálie 107.

Podle Building 35/2003, str. 10, 11, 16 a 26

Federace britských stavebních firem dala provést řadu testů v oblasti zvukové izolace stavebních konstrukcí u bytové výstavby. Výsledkem testů byl návrh devíti stěnových a čtyř stropních konstrukcí, které vyhověly britským normám. Pokud tento soubor konstrukcí bude schválen vládou, budou se moci použít některá řešení všude v bytové výstavbě v Anglii a Walesu. Projektant nebude muset prokazovat soulad s normou a značně se tím zlevní návrh budovy v oblasti zvukové ochrany. V roce 2001 předpokládala vláda, že se budou provádět testy zvukové izolace u všech nových bytových domů a jejich vlastníci se obávali, že budou nuceni platit za provádění těchto testů na svých domech, aby získali průkaz o jejich souladu s normou. Na základě testovaného souboru vyhovujících konstrukcí navrhla Federace britských stavebních firem, aby se domy vyhovující normě nemusely podrobovat testům. Vláda vyhověla s tím, že do devíti měsíců musí vlastníci domů případně zkvalitnit

zvukové izolace uplatněním potřebných konstrukčních detailů. Program takových detailů obsahuje 36 řešení, avšak pro nedostatek času bude uvažováno pouze 13 typů tzv. robustních detailů. Užití těchto detailů v konstrukcích se uvažuje již od 1. 1. 2004. Robustní detaily zahrnují kombinace pro všechny druhy konstrukcí – beton, zdivo, lehké bloky, ocel i dřevo.

Podle Building 35/2003, str. 56 – 57

Známa auditorská společnost Ernst and Young získala zakázku od vlády Velké Británie na zhodnocení schopnosti stavebního průmyslu splnit v určené době program rekonstrukce středních škol v zemi rozsahu 60 mld. liber. Je tomu tak proto, že vláda pochybuje o možnosti stavbařů provést z kapacitních důvodů tak náročný program. Auditor uvádí, že obdobné starosti má vláda s velkým programem rekonstrukcí britských nemocnic. Domnívá se, že programy lze splnit užitím standardních konstrukcí a technologií a za účinné kontroly „hlídacích psa“ výstavby, jímž je CABE (Instituce pro architekturu a stavebnictví).

Záměr britského ministra Prescottta, schválený vládou, postavit v jihozápadní Anglii až 1 mil. bytů, může zničit malé stavební firmy. Banky totiž budou poskytovat úvěry spíše velkým společnostem, které se na tomto ohromném záměru budou podílet. Menší podniky by se spíš měly orientovat na akce, které nenaplní celou jejich výrobní portfolio, a tím jsou pro ně i méně rizikové.

Podle Building 36/2003, str. 15 a 22

Některé britské stavební firmy opouštějí německý trh z důvodů stavební recese a s tím spojené neohospodárnosti udržení filiálky v chodu.

Výstavba bytů ve Velké Británii dosahuje příliš vysokých čísel. Zjistila to vládní zpráva, která uvádí nadbytek postavených bytů o 75 000 ročně. Uvažuje proto se zavedením daně pro stavebníky v případě, že budou chtít stavět, zejména v Londýně, kde stavebníci dosahují nejvyšších zisků. Podobná daň již byla od roku 1947 v Británii zavedena nejméně třikrát, avšak z důvodů přílišné nákladnosti na administrativní vyřizování byla vždy zrušena.

V zájmu zabezpečení výstavby plánovaných 120 000 bytů v oblasti Thames Gateway prodává armáda své pozemky, mimo jiné také Královskou vojenskou inženýrskou školu v Chathamu. Dalším důvodem pro prodej je snaha armády soustředit své vybrané činnosti do méně lokalit.

Podle Building 38/2003, str. 9 a 15

Univerzita v Hertfordshire dokončila výstavbu kampusu za 120 mil. liber pro

své studenty. Ve čtyřech budovách jsou umístěny pokoje pro 1 600 studentů a navíc byl postaven sportovní komplex. V ústřední budově byla dokončena výstavba auditoria pro 460 sedících. Univerzita má celkem 4 000 posluchačů.

Pro případné Olympijské hry v Londýně v roce 2012 (dosud není rozhodnuto) vytváří regionální rozvojová agentura podmínky pro vyhledání 100 tréninkových celků pro národní atletické týmy z různých zemí, které by zde mohly trénovat již v roce 2011 až do zahájení her. Převážně by se jednalo o již existující sportovní zařízení, ovšem s doplněním vybavení pro požadovanou úroveň. Pro hry by mělo být využito z politických důvodů také Severní Irsko jako součást Velké Británie, pokud se najdou prostředky pro výstavbu jednoho stadionu pro fotbalová utkání.

Britská vláda požaduje na obecních správách, aby do svých programů výstavby více zapojovaly soukromé investory. Specializovaní konzultační inženýři, kteří jsou významnými partnery soukromých investorů, však nemají velkou důvěru ve spolupráci se správami komunit a svým zákazníkům by tuto účast v programech obcí nedoporučovali. Z důvodů úspor většinou obce volí totiž nejlevnější návrhy investic bez ohledu na kvalitu.

Pro program výstavby škol pro budoucnost (Schools for the Future) počítá ministerstvo školství s ustavením asi 150 dodavatelských řetězců, které by zajišťovaly výstavbu zhruba 660 těchto škol podle jednoho ze šesti vybraných projektů. Výstavba podle standardizovaného souboru by se pak projevila v nižších nákladech na pořízení, ve snadnější kontrole kvality a také v efektivnějším způsobu dodávek pro celý dodavatelský cyklus.

Podle ministra školství Clarka může plánovaná systematická výuka odborníků pro stavební profese značně snížit požadavky na příchod zahraničních pracovníků sil. „V Británii je dost mladých lidí (15 – 16 let), které lze cestou cílené výuky získat pro práci ve stavebnictví“. Clark dodal, že očekává větší angažovanost stavebních podniků na celé akci.

Univerzita v Dundee požádala architekta Gehryho, aby ve městě navrhl obdobný stavební soubor, jako ve španělském Bil-Bau (Guggenheimovo muzeum se zde stalo velkou turistickou atrakcí). V Dundee se uvažuje s umístěním v městském parku s případným využitím břehu řeky Tay. Gehry byl jmenován čestným doktorem univerzity v září 2003. V současné době Gehry navrhuje v Lisabonu územní plán centra,

dále v newyorském Brooklynu hokejový stadion, v Los Angeles projektuje vlastní dům ve Venice Beach.

Podle Building 39/2003

Ve Velké Británii vznikla nová společnost Construction Excellence, která je veřejným subjektem s cílem dodávat stavebnímu průmyslu obchodní služby v duchu zásad, přijatých na podkladě principů výstavby podle prof. Egana. Nový šéf společnosti D. Lenard se domnívá, že britské stavebnictví je nejlepší na světě a mělo by převzít roli vedoucího činitele na mezinárodním stavebním trhu. Společnost bude programově nabízet stavebním podnikům různá školení, workshopy, semináře apod.

Podle Building 40/2003

SPORY O BUDOUCÍ KVALITU BYTOVÉ VÝSTAVBY VE VELKÉ BRITÁNII

Stavební průmysl ve Velké Británii je pod stále sílícím tlakem ekologických hnutí, která požadují výstavbu „zelených“ domů se sníženou spotřebou energie, s plněním environmentálních požadavků a celkově více vyhovujících trvale udržitelnému rozvoji společnosti i stavění. Zájem těchto ekologických skupin se nyní obrátil na projekty velké bytové výstavby na jihovýchodě země v oblasti Thames Gateway, Milton Keynes, Ashford a Stansted. Cíl zájmu spočívá v ujištění, že zde budou postaveny pouze kvalitní byty, nenarušující životní prostředí. Bytová výstavba v Británii je rozdělena do čtyř kvalitativních skupin: přijatelná, dobrá, velmi dobrá, výborná. Stavební dodavatelé jsou od obecních správ a dalších investorů tlačeni do situace, aby dodávali co nejlevnější byty, vyhovující ještě všem požadavkům standardu a stavebnímu řádu, část L. U velkých skupinových zástaveb lze snadněji dosáhnout vyšší finální kvality bytů, avšak za vyšší cenu. Aby se takové byty daly prodat, měl by být uplatněn systém pobídek (např. snížení dávek) v případě dosažení vyšší úrovně některého z požadovaných environmentálních kritérií. Zdůrazňuje se zde příklad Německa, kde se poskytuje snížení daní a dávek stavebníkům při dosažení lepších energetických parametrů v postavených bytech, než je předepsáno. Samotný trh to nemůže řešit, bez zásahu centra nelze projednávat tržní cenu provedených environmentálních opatření. Snad by se mohla projednávat dobrovolná úhrada ceny za vyšší environmentální kvalitu výstavby jako rychlé dočasné řešení, avšak většinou chybí zkušenosti

s výhodami „zelené“ stavby a nevěří se v jejich účinnost. Například navrhovaná recyklace použitých vod (což je v programu environmentálních opatření zahrnuto) není mezi obyvatelstvem zcela chápána a vidí se v ní pouze vyšší nároky na vyšší pořizovací náklady, na řízení a jakousi údržbu zařízení. Konzultanti v bytových otázkách nemohou tudíž s čistým svědomím doporučovat svým klientům, aby souhlasili s celou šíří environmentální výstavby. Ta se stala v poslední době komplexní a značně zbytněla proti dřívějším izolovaným požadavkům na energetické úspory, na zlepšení hlukových parametrů v bytech, na zvýšení vnitřní pohody obyvatel atd. Environmentální agenda vplynula prostě do celého procesu trvale udržitelného rozvoje. Celá diskuze je velmi důležitá, protože se týká velkého programu bytové výstavby v zemi. V uvedených lokalitách se jedná o 200 000 bytů a v rámci celého programu až o jeden milion bytů (kampaň One Million Sustainable Homes). Do této akce se dosud přihlásil pouze jeden významný developer bytů, Countryside Properties, který se domnívá, že lze plnit požadovaná environmentální kritéria v souvislosti s daným pozemkem a okolím a zvýšit kvalitu bytů ze stupně „přijatelná“ na stupeň „dobrá“. Až za zhruba deset let bude možné dosáhnout stupně „výborná“. Je otázkou, zda bude vláda tak dlouho trpělivá a nebo zda přece jen neučiní rozhodující ekonomické kroky ke zvýšení zájmu o „zelenou“ výstavbu.

Podle Building 40/2003, str. 46 – 48

Z NĚMECKÉ PRÁVNÍ PRAXE

Dosavadní úlevy v oblasti zjednodušení stavebního řízení pro bytové stavby včetně odstranění stavebního povolení se nyní rozšiřuje ve spolkové zemi Bavorsko také na malé a středně velké živnostenské objekty. Podle představ bavorských vládních míst se zjednodušené stavební řízení bude dále rozšiřovat na vysoké budovy, nemocnice, školy, obchody a pohostinství, pokud budou mít dobrozdání znalce. Znalecké odzkoušení bude nutné také v případech dřevěných konstrukcí až do pěti podlaží a pro celý komplex protipožární ochrany bytových a hospodářských staveb.

Spolkové ministerstvo pro dopravu, stavebnictví a bytovou výstavbu stanovilo minimální požadavky na stavební práce pro rodinné domy pro jednu až dvě rodiny, které usnadní pozici stavebníkům a zvýší jejich bezpečnost při výběru dodavatele. Vedle toho budou stanoveny také kvalitativní minimální požadavky na použité materiály a výrobky.

Stavebník nemůže vypovědět smlouvu o dodávce projektové dokumentace, pokud kritizuje pomalé a neúplné zpracování, avšak nedal projektantovi možnost tuto dokumentaci dodatečně zlepšit. Neoprávněná výpověď se promění na volnou výpověď, a tím může projektant požadovat odměnu za již provedenou práci. Stanovil tak vrchní zemský soud v Celle.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt 10/2003, str. 10 a 12

NĚMECKÝ ZÁKON O ÚSPORÁCH ENERGIE V PRAXI 2002-3

Dva roky od počátku platnosti zákona o úsporách energie (EnEV) lze konstatovat, že se v Německu věnovalo mnoho úsilí k jeho zavedení do praxe. Mimo jiné byly ve spolupráci s odborníky na tepelnou ochranu vydány příručky a řada doporučení, jak vybírat optimální skladbu tepelných izolací pro dům a jak si vypočítat měsíční a roční bilanci spotřeby energie v domácnostech nebo v provozech jiných skupin staveb. Žádné jiné odvětví průmyslu se tolik nevěnovalo detailním řešením vhodným pro praxi. Příkladem může být zpracování 120 detailů řešení tepelných mostů, což umožnilo, aby se z hlediska tepelných parametrů mohla poprvé dostat otázka tepelných mostů do celkového energetického průkazu domu. Je skutečností, že zavedení zákona o úsporách energie již přineslo dobré výsledky v oblasti snížení její spotřeby a také emisí CO₂. Lze konstatovat zvýšenou společnou odpovědnost partnerů, připravujících a realizujících výstavbu na zahrnutí tepelně technického projektu do výstavby včetně souvisejících problémů vzduchotěsnosti, tepelných mostů a také nových druhů tepelných zařízení. Průkaz o roční spotřebě energie obsahuje řadu požadavků na stanovení tepelných ztrát vzduchem i prostupem konstrukcí, na určení tepelných zisků, na parametry optimálního tepelného zařízení, údaje o akumulčních schopnostech konstrukcí atd. a také průkaz o vzduchotěsnosti podle testu Blower-Door.

Je však skutečností, že se v otázce vzduchotěsnosti dosud nedaří vypořádat se ve všech případech s kvalitním napojením jednotlivých stavebních prvků navzájem. Soubor požadavků na tepelnou ochranu vytváří situaci, ve které nyní převažuje poptávka po hmotnějších konstrukcích staveb nad konstrukcemi lehčími a vrstvenými. Vzduchotěsnost staveb však přitom vyžaduje zvýšené nároky na větrací systémy s automatizovanými prvky řízení výměny vzduchu.

JP Baumarkt + Bauwirtschaft č. 12/2003, str. 58 – 61

UZNÁVÁNÍ ODBORNÉ KVALIFIKACE

Výbor pro právo a vnitřní trh Evropského parlamentu vydal předběžný návrh reformy, týkající se uznávání odborné kvalifikace se zřetelem na platné směrnice o činnosti odborníků mimo území Evropské unie. Návrh se týká šesti odborností ze zdravotnictví a architektů, inženýrů i nadále spadají do tak zvané „obecné úpravy“ spolu s více než 400 jinými povoláními. V jejím rámci se posuzují jednotlivé případy uznávání diplomů, jestliže inženýr získal tento diplom v jednom členském státu EU a hodlá vykonávat činnost v jiném než „domovském“ státu nebo se zde chce usadit. Do skupiny zemí EU budou automaticky zahrnuty také nově přistupující země. Uznáním diplomů budou pověřeny obecně příslušné odborné instituce (inženýrské komory). S konečným přijetím reformy se nepočítá před koncem roku 2004.

JP Deutsches Ingenieur Blatt, č. 7/8/2003 str. 8

ZÁPLAVA NOREM JE PROTI INŽENÝRSKÉMU CHÁPÁNÍ

Stavební inženýři v Německu protestují proti tomu, že ke své práci musí prostudovat stále větší množství předpisů a norem. Počiná to znalostmi o normativních hodnotách stavebních materiálů a končí právními problémy při ručení za vlastní práci. Pro své povolání potřebují však především posilovat znalosti ve své odbornosti. Dnešní práce se však stala spíše než technickou záležitostí správně-právní degradací úrovně povolání. Pro vlastní tvůrčí činnost zůstává stále méně času. Přitom je celý balík eurokódů již téměř nepřehledný, není utříděný a obsahuje velké nepřesnosti jak co do obsahu, tak i co do vyjadřování.

Doporučení v tomto souboru odkazují na záplavu norem podle různého stavu předpisů v jednotlivých zemích. Na závalu je také, že místo jasných a stručných ustanovení jsou zaváděny složité dlouhé popisy. Nákladovost na nalezení optimálního způsobu využití souboru EuroCode je značná, časové penzum na osvojení dlouhé a výsledek je neadekvátní úsilí také proto, že vstupní data do souboru nejsou vždy věrohodná, přesná a použitelná.

JP Deutsches Ingenieur Blatt, č. 7/8/2003, str. 27

Z ČINNOSTI ZAHRANIČNÍCH INŽENÝRSKÝCH KOMOR

Z NĚMECKÝCH KOMOR

Trvalou součástí jednání zemských inženýrských komor je problematika honorářového řádu, který je napadán ze dvou hlavních důvodů: jednak není vyvážený a dostatečně nereflektuje skutečné penzum práce inženýrů, jednak je obcházen při zadávání práce nekalými praktikami těch, kteří chtějí získat zakázku i za nižší cenu a těch, kteří nechťejí zaplatit za vykonanou práci podle tohoto honorářového řádu. To konstatovala i konference bavorské inženýrské komory.

Bavorská inženýrská komora kritizuje skutečnost, že inženýrské kanceláře, které nejsou ve větších městech, mají těžší přístup k zakázkám regionálního a zemského charakteru a mají šanci získat spíš poddodávku od větších konkurentů z měst. Přitom nabízené odměny seriózní. Členové komory si slibují zlepšení situace po začlenění dalších států do EU (?).

K 1. 7. 2003 měla bavorská inženýrská komora již 3 000 členů s výhledem na další vstupy členů ke konci roku 2003, neboť v dubnu 2003 byla likvidována bavorská Inženýrská akademie a její aktiva přešla na inženýrskou komoru.

Okolo zadávacího zákona pro konzultační inženýry (VOF) probíhá řada setkání, týkajících se právních podkladů pro zakázky, jež inženýři získávají a které mají náklady do a přes 200 000 EUR. Projednávají se také návrhy bavorské inženýrské stavební komory na praktické uplatnění uvedeného VOF.

Inženýrské kanceláře se brání proti povinnosti ve všech případech hradit předepsané vysoké pojistné za podnikatelské riziko, pokud se účastní vypsaných zadávacích řízení. Bavorské ministerstvo sděluje, že v určitých případech lze nejvyšší částku pro krytí rizika přiměřeně snížit. Je však nezbytné prověřit, zda inženýrská kancelář není kapacitně příliš malá pro získávání větší zakázky a zda s tím spojené riziko plnění není příliš vysoké.

Saská inženýrská komora iniciovala zřízení sítě na propojení vědy a zkušeností mezi školami, podniky, univerzitami a veřejnými institucemi. Cílem zřízení

sítě bude prohloubit spolupráci v oboru, který zahrnuje 40 % hrubé hodnoty tvůrčí činnosti v zemi a zajišťuje 53 % pracovních míst. Komora předpokládá příznivé přijetí iniciativy také u zemské správy.

Spolkový ministr stavebnictví Stolpe se domnívá, že svobodné povolání inženýrů a architektů nelze volně ponechat působení trhu, nýbrž že je nezbytné mu poskytnout ochranu státu jako významnému prvku, přispívajícímu s vysokým stupněm odpovědnosti k vytváření trvalých ekonomických a dalších hodnot.

Inženýrská komora Saska-Anhaltska prohlubuje kontakty s obdobnými společnostmi v oblasti Baltického moře v Litvě, Lotyšsku a Estonsku. V Litvě již byla navázána spolupráce s komorou pro průmysl, řemesla a obchod, v Lotyšsku s inženýrskou komorou a v Estonsku byla podepsána dohoda o zřízení inženýrské komory za podpory sasko-anhaltské komory.

Spolková inženýrská komora vydala pro orientaci svých členů dvě příručky o situaci na stavebních trzích v Turecku a v Česku. Jsou v nich mimo jiné uvedena základní pravidla rozvoje a plánování a možnosti účasti na veřejných a soukromých zakázkách. Příručky obsahují také rozsáhlý adresář úřadů, firem a společností.

Výbor pro znalce Spolkové inženýrské komory vydal zásady pro zkoušky znalců v rámci veřejných zakázek. Zásady mohou být zapracovány do příslušných předpisů jednotlivých spolkových zemí bez zřetele na strukturu průběhů pro jednotlivé případy. *JP Deutsches Ingenieur Blatt, č.7/8/2003 + příloha*

NOVINKY ZE SPOJENÝCH STÁTŮ

Modelové vyjádření zvláštní licence pro stavební inženýry a konzultační inženýry bylo přivítáno jako pokrok v dosavadním váhání při řešení lepších jednotných profesních standardů pro konstrukční inženýry (statiky) v rámci celých Spojených států. Vznikla konečně definice konstrukčního inženýra (structural engineer). Uznáním specializace inženýrů se mimo jiné také usnadnila větší mobilita inženýrů po území států. Licence tohoto typu vyžaduje odborné vzdělání nejméně 18 hodin za semestr na kurzech typu konstrukčních projektů a vykonání určitých zkoušek, dále pak nejméně 4 roky příslušné praxe a čistý rejstřík profesní činnosti. Existuje názor, že toto modelové řešení postupně vytlačí z praxe dosavadní certifikaci k činnosti.

Válka v Iráku přinesla jednu zajímavou související novinku. Mění se definice, charakter a úkoly vojenského inženýra. Stává se nejen odborníkem na vytváření a provoz vojenských prostředků, techniky a technologických potřeb vedení války, nýbrž také spolupůsobilým prvkem přímého řízení boje. Musí nyní ihned vyhodnocovat všechny získané informace z bojů, pořizovat databázi a dávat velení doporučení, které se z těchto dat využijí pro zlepšení taktiky i strategie bojů. Využívá přitom moderní digitální pomůcky, prvky informačních technologií. Role vojenských inženýrů bude velmi důležitá i v poválečně době při rekonstrukci celého území, neboť bude mít k dispozici nejlépe ucelenou soupravu poznatků a informací, které bude moci (za úplaty) poskytovat organizacím pověřeným rekonstrukčními činnostmi.

Podle Engineering News Record 9, 10 a 12/2003

Model je členěn do několika oddílů, které jsou zaměřeny na hlavní faktory rozvoje území podle jejich polohy, tvaru, velikosti a podle detailních požadavků na jejich vybavení. Modelové parametry jsou v souladu s údaji, existujícími pro období třetího čtvrtletí roku 2003 a mohou být trvale aktualizovány v dalších letech podle stejných podkladů (pohyby cen jednotlivých faktorů, materiálů, výrobků, práce). Je možné, že tyto modelové podklady mohou sloužit i pro jiné oblasti Velké Británie s použitím jistých koeficientů, vztažených k základu 100 % (např. pro vnější Londýn 105 %, pro vnitřní Londýn 113 %, pro Skotsko a Wales 91 %, pro Severní Irsko 78 %). Do modelu nebyly zahrnuty náklady na demolice a renovaci krajiny.

JP Building č.40/2003, str. 65 – 69

Z EVROPSKÉ VÝSTAVBY

Řecko není schopné zadržovat v zásobnících dešťovou vodu, která byla např. v roce 2003 hojná. Podařilo se zadržet pouze jednu čtvrtinu spadlého množství, což vede ke značnému deficitu vody, k suchu během letních měsíců a k častým požárům.

Stejným problémem špatné kontroly jsou odpady, kde se daří řídít skládky jen u menšiny rozsahu celkového množství asi 4 mil. tun ročně. Evropská komise požaduje, aby se Řecko podstatně lépe staralo o nápravu uvedených nedostatků a hrozí finančními postihy.

Ve Velké Británii vzrostly ceny nemovitostí za poslední rok nejméně o 19,2 % a pokračují v pětiletém trendu. Z regionů nejméně rostou ceny nemovitostí v Londýně (+ 6 %). Jedním z důvodů je nedostatek bytů, který se odhaduje na 500 tisíc a to zejména v jižní Anglii.

Italská vláda vydala seznam 21 prioritních inženýrských staveb. V roce 2004 se zahájí výstavba řady z nich zejména na jihu země (oblast Neapolska a Sicílie). První kámen bude položen také u překlenutí Messinské úžiny. Metro má být vybudováno v Neapoli i v Palermu. Výstavba zmírní vysokou nezaměstnanost v uvedených regionech, zvýší se provoz jižních přístavů ve styku s cizinou a do regionů bude přiveden soukromý kapitál pro financování části prioritních projektů.

Londýn je obklopen již pěti letišti, které však musí být dále rozšiřovány. V jednání je i výstavba dalšího, šestého letiště. Oblast Londýna má asi 20 mil. obyvatel a roční počet cestujících letecky činí 120 mil. osob. V roce 2030 má být dosažen počet cestujících 300 mil. ročně. Plánovaná rozšíření letišť musí zahrnovat nejnovější

ZE SVĚTA VÝSTAVBY

NOVÉ VÝROBKY PRO VÝSTAVBU VE VELKÉ BRITÁNII

Firma Accent-Hansen dala na trh novou řadu dveří se sníženými protihlukovými vlastnostmi (z 35 na 55 db(A)) a současně s protipožární odolností od 60 do 240 minut.

Proti působení vandalů je určen nový soubor zařízení pro předmětů ve zdravotních zařízeních věznic, výchovných zařízeních mládeže apod. Výrobky jsou z odolných materiálů a jsou použitelné při upevňování k podlaze nebo na stěnu.

Mastnotě odolávající podlahová krytina z tvrdého dřeva byla vyvinuta u firmy Junkers. Dodává se v tloušťce 14 mm v několika moderních barvách. *JP Building, č.39, 40, 41, 42/2003*

ZÁKLADNÍ KRITÉRIA MODELU NÁKLADŮ V NOVÉM ÚZEMNÍM CELKU

Pro nově vznikající obce v jihovýchodní Anglii a také pro potřeby rekonstruovaných stávajících obcí a měst byl vydán v říjnu 2003 modelový příklad nákladů, spojených s dopravní obsluhou území a s výstavbou infrastruktury. Jedním z cílů modelu byl zřetel na minimalizaci environmentálních dopadů.

ekologické požadavky, avšak podle propočtů bude jejich splnění vyváženo desetinásobně ekonomickými zisky. Provoz nového letiště jižně od ústí řeky Temže by mohl však značně poškodit hnízdění a život milionů ptáků v této oblasti.

Italská vláda vydá v následujících patnácti letech okolo 4,5 mld. EUR na ochranu proti hluku, způsobenému vlaky na délce 2 800 km. Nejhorší případy budou vyřešeny do roku 2006.

Švédsko má jeden z nejlepších systémů řízení hospodaření s odpadními vodami. Země má celkem 9 mil. obyvatel, má 2000 obecních čističek, 67.000 km potrubí pro dodávku vody a okolo 92.000 km kanalizačního potrubí. Díky automatizaci řízení provozu čističek je v tomto sektoru zaměstnáno pouze 6.000 pracovníků (třetina přímo v provozu, třetina v údržbě a třetina v kancelářích). Pro vstup soukromého sektoru do uvedené oblasti dosud chybí legislativa, kterou však vláda již připravuje.

Portugalská vláda zatím pozastavila přípravu výstavby nového mezinárodního letiště Ota u Lisabonu. Dosavadní letiště Portela s předpokládanými 14 mil. cestujících ročně má zatím ještě nenaplněný stav (9 mil.). Vláda musí šetřit, neboť byla první zemí Evropské unie, která v roce 2001 překročila limit státního deficitu 3 % HDP, stanoveného EU.
JP Tribune, srpen 2003, Echos srpen 2003, PEE červenec 2003, Moci červenec 2003.

Videň zachvátila mánie nadstavby v centru města, podporovaná legislativou města. Město má zájem zahustit vysídlené centrum o nové byty v nadstavbách domů. Nadstavby se neomezují na pouhé zvýšení budovy o jedno až dvě podlaží, nýbrž často představují vlastně nové domy, postavené na střeších stávajících budov včetně teras a zahradních úprav. Omezením jsou snad jen statické poměry budovy, na jejíž střeše se staví tento objekt.

Nová budova francouzského velvyslanectví vznikla v Berlíně na Pařížském náměstí č. 5. Náklady na výstavbu činily 38 mil. EUR, celková plocha 18.000 m². Otevření v lednu 2003.

Stavba musela respektovat sousedství Dresdner Bank a důležitou polohu na hlavní berlínské třídě. V budově je zaměstnáno 250 osob, okna všech kanceláří vedou dovnitř do dvorů.

JP Architecture d'aujourd'hui, č. 346/2003

Z BLÍZKÉHO A STŘEDNÍHO VÝCHODU

Téměř všechny státy v těchto obou oblastech vyvíjejí značnou aktivitu ve výstavbě infrastruktury a dalších důležitých oborů výstavby. Vedle vlastních prostředků vkládají do výstavby peníze i zahraniční investoři, často se předhánějí v nabízení dobrých úvěrových podmínek, jak státních tak i z jednotlivých bank, firem a společností.

Irán – výstavba metra a tramvajových tratí se týká měst Teheránu, Širázu, Maschadu, Tabrizu, Isfahanu, Karadi, Kermanšahu, Ahvazu. Teherán plánuje celkem 8 linek metra, z toho jsou dvě v provozu. Velmi zajímavé jsou nabídky Číňanů, kteří se snaží proniknout do oblasti. Požadovanou frekvenci vlaků každé 2 min. však nelze splnit pro nedostatek souprav (200 vozů navíc). Dosud je frekvence vlaků 10 – 15 minut. Konkurzu v Širázu se mj. účastní také Škoda Plzeň (35 km trati, z toho 25 km hlavní trať). Výstavbu v Maschadu získala již firma Siemens.

Izrael a Jordánsko plánují společný projekt k přivedení vod z Rudého moře kanálem do Mrtvého moře, které se zmenšuje. Délka tunelu je 180 km (ze zálivu Akaba). Projekt plánuje také dodávku pitné vody pro Jordánsko a případně pro nový palestinský stát, což vyžaduje výstavbu odsolovací stanice na 800 mil. m³ vody. Projekt má stát 1,5 mld. dolarů.

V emirátu Abu Dhabi se plánuje výstavba na ostrově Sammaliah asi 4 km od města Abu Dhabi. Na ostrově budou postaveny obytné bungalovy a hotel, výzkumné středisko, zoologický park, muzea a závodní trať pro velbloudy. Náklady jsou rozpočteny na 109 mil. dolarů.

Stát Dubai na Arabském poloostrově plánuje výstavbu mořského střediska Dubai Maritime City. Investice ve výši 177 mil. dolarů se vynaloží na dostavbu přístavu o rozloze 22 tisíc ha, z nichž 15 tisíc bude věnováno skladům a obchodní činnosti, další pak stavbě lodí, oceánografickému výzkumu, námořní akademii a námořnímu muzeu. Uvedení do provozu září 2005.

V Iráku si již značný rozsah rekonstrukčních projektů rozdělily dvě americké společnosti – Bechtel pro projekty infrastruktury (350 mil. dolarů) a Halliburton pro rekonstrukce zařízení ropného průmyslu. Otázka finančního krytí se nezdá být řešena, neboť Světová banka oznámila, že předem nevydá ani cent na kterýkoli projekt. Spojené státy však intenzivně hledají mezinárodní pomoc

a spolupráci, aniž by slevily ze svého mocenského rozhodovacího postavení v Iráku. Partneri poněkud váhají se vstupem „do železného amerického objetí“.

JP Figaro, srpen 2003, Tribune srpen 2003, PEE srpen 2003, ENR červenec 2003

ZMĚNA ROZCHODU KOLEJNIC NA SACHALINU

Ostrov Sachalin byl ještě před zhruba šedesáti lety rozdělen mezi Rusko a Japonsko. Dědictvím tohoto tehdejšího rozdělení je dvojitý rozchod železničních kolejí. Na severu jde o široký rozchod jako v celém Rusku (1520 mm), na jihu o japonský (1067 mm). Provoz je však jen v jižní části a to v délce 927 km.

Od konce druhé světové války je Sachalin součástí Ruska. Ruské ministerstvo dopravy rozhodlo, že se široký rozchod nyní zavede i v jižní části. Náklady na změnu dosáhnou 456 mil. EUR a mimo změny rozchodu bude nutno přestavět 32 objektů (tunely, mosty a drenáže). Důvodem pro toto rozhodnutí je, že je nutné dopravit na ostrov zařízení pro výstavbu plynovodu na zkapalněný plyn mezi městy Nogliki a Korsakov. Práce budou zahájeny v úseku přístav Cholmsk – Illinski, neboť do tohoto přístavu lze dopravovat širokorozchodné vagony loďmi (ferry) z Ruska. Přeměna rozchodu musí být dokončena do roku 2007.

JP PEE srpen 2003

KONSTRUKCE Z DUSANÉ HLÍNY

Martin Rauch je rakouský stavební inženýr a patří mezi průkopníky stavění z dusané hlíny (jílů). Již před deseti lety se proslavil postavením zdi v prostoru nemocnice ve Feldkirchu (Německo) a také jinde. V roce 2000 postavil v Berlíně nový kostel blízko bývalé berlínské zdi. Zdivo kostela z dusané hlíny bylo vyrobeno v bednění. Později prováděl Rauch výstavbu rodinného domu v Rankweilu (Rakousko) ve spolupráci s regionálními architekty, v roce 2001 pak provedl podlahu z dusané hlíny v Kunsthausu v Bregenzu (Rakousko) a také stavbu kancelářské budovy v Pielachu z tvárnice z dusané hlíny. Martin Rauch našel pro svou činnost podnět ve Francii ve starých stavbách, méně známých než jsou stavby v afrických zemích Mali nebo Sudán. Při současných vysokých environmentálních požadavcích na stavění je dusaná hlína ideálním materiálem, neboť je k dispozici přímo na místě výstavby, je ekonomická, velmi snadno recyklovatelná, má dobré fyzikální vlastnosti zejména tepelné, je dobře opracovatelná a neobsahuje škodlivé příměsi. Zlepšuje vnitřní klima dokončené

stavby, je regulátorem vlhkosti interiéru, uchovává svěžest vnitřního vzduchu a udržuje stabilní teplotu. Tloušťka zdiva z dusané hlíny 40 cm vyhovuje tepelným normám při udržení předností homogenní hmoty. Při porovnání u betonové konstrukce stejných vlastností nutno vydat 10 – 20krát více energie na výrobu materiálů, jejich dopravu a uložení na stavbě. Největší možnosti dusané hlíny jsou patrně ve spojení s dřevěnými konstrukcemi tam, kde hlínu nelze použít – stropy, střechy. Projevilo se to také při stavbě hřbitovní kaple v Batschunsu (Rakousko) ve spolupráci s mladými architekty. Místní lidé s nadšením provedli zdarma práci za víc než 400 hodin na stavbě kaple z dusané hlíny s velmi moderním vzhledem. Zdivo hřbitova bylo provedeno z glazované hlíny na základech z prostého betonu. Vnitřní podlaha kaple byla také provedena z dusané hlíny. Nad dveřmi a okny byla hliněná konstrukce zesílena železnými pruty. Uvedené příklady ukazují na možnosti, které tento ekologický materiál skýtá.
JP Architecture d'aujourd'hui, č. 346, str. 102 – 105

OMÍTKY U OBJEKTŮ PAMÁTKOVÉ PÉČE

Provádění omítek u objektů, které podléhají památkové ochraně, je vždy velmi náročnou operací a kontrola provedení omítek je velmi přísná. Vždy se jedná o individuální přístup k problematice, neboť vedle nesporných technických faktorů provádění omítek jde o zachování původního vzhledu budovy a často i dodržení bývalých receptur. Omítku je třeba připravit se zřetelem na její snášlivost s podkladovým materiálem. K tomu se téměř vždy provádějí předběžné průzkumy a zkušební testy. Do přípravy se připojují pracovníci památkové péče, kteří trvají na řadě zásad, běžných v památkové ochraně (individuální receptura omítkové směsi, způsoby nanášení, barevnost, ochrana před solí a vlhkostí, nanášení dočasných reakčních vrstev omítky atd.). Pokud se bude aplikovat omítka z přírodního hydraulického vápna, musí se při povrchové úpravě zohlednit skutečnost, aby nebyla na překážku karbonatice této vápenné omítky. Dále je potřeba, aby se jednotlivé vrstvy nanášené omítky navzájem snesly. V praxi se ukazuje, že o kvalitě omítky a případnému se vyhnutí škodám rozhodují i tloušťky jednotlivých vrstev. Podklad musí být vždy suchý, čistý, zbavený mastnoty, zdrsňený, čas potřebný pro zrání vrstvy je třeba vždy bezpodmínečně dodržet, omítka se musí chránit před sluncem, musí se účelně vlhčit. Objekty památkové péče vyžadují často také jiné technologické postupy nanášení. Památkáři neradi vidí použití

cementu a moderních přísad v maltě a tak se stává, že jiné složení malty neumožní strojní nanášení omítkové směsi a celý objekt je třeba omítnout ručně s důsledky zvýšených nákladů. Překonané je, že se sokl nemá opatřovat omítkou v zájmu lepšího „dýchání“ stěny, nyní převládá názor, že omítka soklu ve zvýšené kvalitě musí dosahovat do výšky, která přesahuje výšku vzniku škod ze vztlínající vlhkosti. Aby se brzy po nanášení omítky neobjevila opět na povrchu sůl, doporučují výrobci průmyslově vyráběných omítkových směsí důsledně dbát předepsaných technologických postupů, uvedených na jejich výrobcích.
JP Deutsches Ingenieur Blatt, č. 7/8/2003, str. 23 – 25

NEJVĚTŠÍ DÁLNIČNÍ MOST SVĚTA V MILLAU

O výstavbě mostu v Millau (mezi městy Clermont-Ferrand a Béziers) bylo již mnoho napsáno. Jde o největší 2.460 m dlouhý lanový most se sedmi pilíři, z nichž nejvyšší bude mít povrch vozovky dálnice 343 m nad řekou Tarn. Pro mostovku byla nakonec zvolena ocelová konstrukce, která snížila její výšku na 4,20 m (beton 4,60 m), nižší hmotnost ocelové konstrukce dovolila snížit počet nosných lan se snížením nákladů na výstavbu a byl podstatně zkrácen čas na provedení mostovky z oceli v porovnání s betonovou konstrukcí, neboť ocelové prvky byly částečně zhotoveny v dílnách a přesunuty na místo určení. Použito bylo okolo 40.000 tun oceli, z toho polovina z termomechanicky válcované jemnozrnné oceli. Tato ocel se často používá u menších i větších mostů po celé Evropě. Dokončení stavby mostu Millau se plánuje na počátek roku 2005.
JP Deutsches Ingenieur Blatt, č. 7/8/2003, příl. str. 22 – 23

VYŠETŘENÍ PROVOZNÍ BEZPEČNOSTI PĚŠÍ LÁVKY V LONDÝNĚ

V rámci oslav nového tisíciletí byla v Londýně postavena přes řeku Temži lávka pro pěší (Millennium Footbridge) a otevřena byla 10. června 2000. První den byla lávka zaplavena 80 až 100 tisíci návštěvníků s hustotou až 5 osob na 1 m² plochy lávky. To způsobilo nečekané vibrace konstrukce a vybočení lávky do stran. Po dvou dnech provozu byla lávka uzavřena a podrobena důkladné kontrole provozuschopnosti. Konstrukce sestává ze tří rozponů, 81 m, 144 m a 108 m s dvěma podporami v řece a kabely zavěšenými svisle i vodorovně. Podobně zatížené lávky jinde (Ottawa v Kanadě, Chester v Anglii) vykazovaly obdobné výkyvy.

Článek popisuje podrobně zásady výpočtu, teoretické podklady a prováděné zkoušky konstrukce. Byla provedena analýza synchronních pohybů chodců za běžných podmínek provozu a další potřebná zjištění pro získání konečných výsledků zkoušek. Porovnání teoretických předpokladů a výsledků kompletní škály zkoušek ukázalo poměrně přesný soulad mezi nimi. Lávka byla jako bezpečná opět zprovozněna 30. ledna 2002.
JP ICE Bridge Engineering, č. BE4 156/12, 2003

NOVINKY ZE SPOJENÝCH STÁTŮ

Tři dělníci zahynuli při zřícení 300 m vysoké televizní věže ve státě Alabama. Pracovali ve výšce asi 210 m, když se věž postavená před 27 léty náhle zlomila buď z přetížení způsobeného montovaným technickým zařízením nebo závadou materiálu. Je to již třetí zřícení takové konstrukce během posledních tří let ve Spojených státech.

V texaském Dallasu má vyrůst velké umělecké centrum za 250 mil. dolarů, které bude větší než známé Lincolnovo centrum v New Yorku. Centrum bude zahrnovat budovu opery, mnohoúčelové divadlo a vysokou uměleckou školu. Projekt byl svěřen londýnské kanceláři Foster and Partners a rotterdamské Metropolitan Architecture.

Podle Engineering News Record 9, 10 a 12/2003

DÁLNIČNÍ VE SPOJENÝCH STÁTECH – NOVÁ ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Současně platný zákon o dopravě ve Spojených státech TEA-21 má ukončit svou platnost v tomto roce. V jeho rámci jsou plánovány státní prostředky na výstavbu dálnic v garantované výši 217 mld. dolarů na dobu šesti let. Nyní se má tento zákon přeměnit na zákon SAFETEA, podporovaný Bushovou vládou s částkou 247 mld. dolarů. Řada expertů navrhuje, aby se platnost TEA ještě o několik měsíců prodloužila (o 5 nebo o 6), neboť se na něj váže již značná část přípravy na všech úrovních správy. V rámci SAFETEA se však má podařit mnohem lépe odstranit některé překážky, existující v rozvoji dálnic v USA, např. zásady vkládání státních investičních prostředků do výstavby dálnic. Ani to však nebude všelékem na problémy, které v současnosti existují v růstu kapacity dálnic. Jedním z problémů je skutečnost, že mnoho městských center zažilo odchod obyvatel do předměstí a na venkov,

avšak s tím, že tito lidé nadále v centrech pracují a nadměrně zatěžují provoz na komunikacích ve městech a jejich okolí několikrát denně.

Státní prostředky bude nutno zvýšit oproti dosavadnímu stavu a více investovat do oprav a údržby stávající dálniční sítě, neboť některé dálniční tahy jsou v provozu již 40 – 50 let a mnoho místních a regionálních institucí nemá trvale dostatek peněz na jejich údržbu. Smyčka trvale se zvyšujících nákladů na údržbu se stále více utahuje. Možnosti řešení existují: na jedné straně je to provozování dálničních úseků s vybíráním mýta, na druhé straně pak provoz bez mýta avšak s obecně závaznými obligacemi, jako je daň z vlastnictví vozidla. Dálnice s úseky s mýtným umožňují uživateli volit tyto méně zatížené úseky, pokud chtějí platit mýtné. Mezi jednotlivými státy existují různé úrovně mýtného a často jde i o takové sazby, které lákají řidiče užívat tyto úseky dálnic. Např. v Texasu je cílovým řešením celá jedna třetina dálnic s výběrem mýtného.

Novou myšlenkou je zvýhodňovat na dálnicích s mýtným více obsazená vozidla před těmi, která jsou obsazena jen řidičem, a tato vozidla zatížit menšími poplatky (úseky s vyšším obsazením – High Occupancy Toll Lines – HOT). Ke zlepšení provozu slouží nyní také koncepce 511, která poskytuje na zavolání řidičům informace o zácpách a dalších závadách na dálnicích. Tato služba je zavedena v 17 státech se zhruba 45 mil. osob.

Dálnice nejsou pouze jízdní pruhy, nýbrž také okolní vybavení, které združuje jejich výstavbu. Jedná se např. o zřizování protihlukových bariér podél úseků, složité připojování dálniční sítě na místní komunikace, bezpečnostní opatření různého druhu za noci a za špatného počasí. Nedostatečné finanční prostředky nutí zejména projektanty, aby neustále nalézali další a další možnosti, jak výstavbu dálnic zlevnit s ponecháním všech požadovaných opatření pro bezpečný a efektivní provoz. Současné poměry s porušením vztahů s veřejností ukazují jako nejlepší řešení, jestliže jsou návrh i provádění výstavby svěřeny jednomu partnerovi, který má zájem na co nejlepším ekonomickém výsledku stavby a kdy se podstatně zjednoduší a zkrátí projednávání celé přípravy a realizace výstavby (příklad z Utahu). Státní rozpočet na příští období nemá tedy ještě fixován rozsah prostředků, které budou vloženy do výstavby dálnic a mnoho investorůch i dodavatelských firem je tím znervozněno. Každý odklad rozhodnutí centra zvyšuje tuto nervozitu. Nejpозději do konce roku 2003 je nutno, aby vláda a kongres o novém legislativním opatření s konečnou platností rozhodly a aby se tím mohly opět naplno rozjet nyní tlumené stavební aktivity a kapacity pro

tuto výstavbu. Výstavba dálnic musí tak jako tak ve Státech pokračovat svižným tempem i nadále, neboť na dálnicích se přepravují obrovská množství osob i zboží a tato množství se zvyšují zejména v období ekonomického růstu, který se nyní v USA očekává.

Podle Engineering News Record 11/2003, str. 12, příl. H1-H6

MALÁ POZORNOST ZAMĚSTNÁNÍ ŽEN VE VÝSTAVBĚ

Ve Spojených státech je z celkového počtu pracovníků v odborných činnostech pouze několik procent žen (viz tabulka). Již v roce 1978 byly stanoveny jisté cíle v počtu zaměstnaných žen, které se však nikdy nenaplnily. Členky vedení hnutí žen tvrdí, že k tomu nebyla vůle ze strany mužů a průvodní jevy při zaměstnání žen, jimiž jsou nepřátelství, obtěžování, platová a jiná diskriminace, stále přetrvávají. Pro zlepšení situace by bylo nutné vytvořit předpoklady pro urychlený výcvik žen v odbornostech, které mohou vykonávat, chybí však finanční prostředky na všech úrovních. Jednou z mála odborností ve výstavbě, kde je procento žen dosti vysoké, je projektování, přesněji architektonické navrhování s 23,4 % žen. Situace se zlepšuje velmi pomalu. Inženýrka Patricia Galloway se stala poprvé v 150leté historii prezidentkou American Society of Civil Engineers a v tak vrcholné funkci hodlá zlepšit postavení žen také ve stavebnictví.

Tab. 1 Zastoupení žen v jednotlivých stavebních profesích v roce 2001

Profese	Ženy v % z celku
Stavební inženýři, stavební dozor	11,6
Architekti	23,4
Inženýři elektro	10,1
Strojní inženýři	6,3
Řemesla (výběr):	
Zedníci	1,3
Tesaři	1,7
Elektrikáři	1,8
Kladeči podlah	1,6
Instalatéři	1,9
Malíři, údržba	5,8
Izolatéři	6,7
Montéři kovových konstrukcí	1,3
Pokrývači	1,9

V porovnání s rokem 1983 jsou některé nárůsty vskutku značné (až přes 100 %), avšak v reálných počtech jde dosud o velmi malé stavy, zejména v řemeslech.

Podle Engineering News Rekord 14, říjen 2003, str. 28 – 33

STAVEBNÍ VELETRHY BRNO 2004

Stavební veletrhy Brno 2004, které proběhly v období 20. – 24. 4. 2004 v areálu brněnského výstaviště, představovaly největší přehledku stavebnictví a navazujících oborů ve střední a východní Evropě. Komplex zahrnující Mezinárodní stavební veletrh IBF, Mezinárodní veletrh technických zařízení budov SHK BRNO a Fórum investičních příležitostí a technologií a zařízení pro města a obce URBIS se poprvé rozšířil o Mezinárodní veletrh techniky pro tvorbu a ochranu životního prostředí ENVIBRNO, Mezinárodní veletrh pro řemesla NewSIMET a Mezinárodní veletrh elektroinstalační a osvětlovací techniky ELEKTRO. Nosným programem tohoto ročníku a jeho doprovodného programu bylo rozšíření Evropské unie. Zúčastnil se rekordní počet 1.507 vystavovatelů. Mimořádně vzrostl zájem zahraničí: přibýlo jak zahraničních vystavovatelů, kteří zastupovali rekordních 23 zemí, tak i návštěvníků, kteří přijeli z rovněž rekordního počtu 42 zemí. Celková návštěvnost se přiblížila magické hranici 100.000.

Význam Stavebních veletrhů Brno potvrdila přítomnost řady prominentních hostů z tuzemska i zahraničí. Veletrhy navštívil mimo jiné český premiér Vladimír Špidla a ministři dopravy a životního prostředí, představitelé Evropské unie Herbert Aichinger, Magnus Gieslev a Caroline Hager, ministr životního prostředí Dolního Rakouska Wolfgang Sobotka, rektori a děkani vysokých škol z České republiky a dalších patnácti evropských zemí, hejtmani, primátoři a starostové a jiní představitelé samosprávy a státní správy ČR.

Pět dnů vyplnil nabitý program konferencí, seminářů, diskusních setkání a soutěží. K těm nejvýznamnějším patřilo Evropské stavební fórum na téma Vzdělávání a výzkum ve stavebním inženýrství v rozšířené EU, XI. celostátní kongres starostů a primátorů ČR na téma Důsledky přistoupení k EU pro města a obce, mezinárodní konference Problematika sociálního bydlení v ČR a EU, mezinárodní panelová diskuse Transatlantic Drift Debate, 9. mezinárodní sympozium Mosty, konference Den ocelových konstrukcí, kongres Ochrana před povodněmi, konference Technické zařízení budov ve 21. století a 7. den architektury s hosty z Norska a Nizozemí. Dvě velmi

kvalitně navštívené doprovodné akce proběhly v rámci premiérového veletrhu ELEKTRO: konference Inteligentní budovy a Alternativní a obnovitelné zdroje energie, kterou uspořádaly firma GITY se Společností pro techniku prostředí a odborný seminář Osvětlení a nová norma v praxi.

Výjimečné postavení měl Mezinárodní veletrh pro tvorbu a ochranu životního prostředí ENVIBRNO s nosným tří denním doprovodným programem ENVIKONGRES 2004. Kongresu konaného s podporou ministerstev životního prostředí, průmyslu a obchodu a zemědělství se zúčastnilo na 400 odborníků, kteří jednali o zkušenostech s aplikací směrnice IPPC – nového systému povolování provozů z hlediska životního prostředí. Součástí veletrhu bylo také 14. evropské fórum pro výměnu informací o nejlepších dostupných technikách, kde se sešli zástupci všech členských i kandidátských zemí EU.

Stavební veletrhy Brno 2004 byly příležitostí k vyhlášení výsledků prestižních soutěží a předání řady ocenění, mimo jiné deseti Zlatých medailí veletrhů IBF, SHK a ELEKTRO. (• Celoprosklená systémová stěna Promaglas s požární odolností EI 30, EW 45, Výrobce: Promat s.r.o., Čkalova 22/784, 160 00 Praha 6 • Mobilní odrazový drtič na pásce Hartl Powercrusher PC 1375 I, Výrobce: Hartl Anlagenbau GmbH, Demstr. 2, A-4310 Mauthausen • Nosný roletový překlad Heluz – Batima 238, Výrobce: Heluz cihlářský průmysl v.o.s., Dolní Bukovsko 295, 373 65 Dolní Bukovsko • Schiedel Kerastar, Výrobce: Schölnach GmbH, Schieel Emminger Strasse 1, 945 06 Schölnach • Smykem řízený čelní nakladač Locust L 853, Výrobce: WAY INDUSTRY, a.s., Priemyselná 937/4, 963 01 Krupina, Slovensko • Credo Aero, Výrobce: Kermi GmbH, Pankofen – Bahnhof, 944 47 Platting, SRN • ecoCOMPACT VSC 196-C 150, Výrobce: Vaillant GmbH, Berghauser Str. 40, 428 59 Remscheid, SRN • Masážní bazén Columba z řady Universum Spa, Výrobce: U. S. Spa spol. s r.o., 561 02 Dolní Dobrouč 384 • Plynová stacionární kondenzační jednotka CERASMARTMODUL ZBS 7-22 A 23, Výrobce: Robert Bosch GmbH, Junkersstrasse 20-24, 732 43, Wernau SRN • Zásuvka dvojnásobná s natočenou vrchní dutinou, typová řada 5513 Výrobce: ABB, s.r.o. Elektro-Praga, Resslova 3, 466 02 Jablonec nad Nisou • ceny odborných novinářů (Celoprosklená systémová stěna Promaglas s požární odolností EI 30, EW 45, Výrobce: Promat s.r.o., Čkalova 22/784, 160 00 Praha 6) • titulů Stavební firma roku 2003 (Kategorie I – stavební firmy nad 200 pracovníků: Stavby silnic a železnic, a.s. Praha; Kategorie II – stavební firmy 25

až 200 pracovníků: Slezské stavby Opava, s.r.o., První chodská stavební, s.r.o., Klenčí pod Čerchovem), cen TOP INVEST 2003 (Stavba administrativní budovy Danube House v Praze Investor stavby: EUROPOLIS INVEST Group, Projektant: Kohn Pedersen For Associates, Zhotovitel: Strabag, a.s., Praha; Stavba hotelu Esplanade v Mariánských Lázních, Investor stavby: JUDr. Vlastimil Dvořák, hotel Ambassador – Zlatá husa, Praha, Architektonické řešení interiéru: Ing. Arch. Zdeněk Franta, Zhotovitel: Uskupení stavebních a restaurátorských firem; Stavba výstavního pavilonu F v Brně, Investor stavby: Veletrhy Brno, a.s., Projektant: Rudiš + Rudiš v.o.s., Brno, Dodavatel: IMOS Brno, a.s.) • Výročních topenářských cen 2004 (Ing. Miroslav Kotrbatý, Schiedel GmbH & Co., Německo; SONTEX, Švýcarsko), Staveb Jihomoravského kraje 2003, cen Český interiér 2004 a Mostních děl roku 2002.

Atraktivní součástí veletrhů byla nabídka celoročně přístupného Stavebního centra EDEN 3000, do jehož prostor mohou vystavovatelé na dva měsíce zdarma umístit své expozice.

Základní statistické údaje veletrhů 2004

počet vystavujících firem	1.507
počet zúčastněných zemí	23
čistá výstavní plocha volná v m ²	20.078
čistá výstavní plocha krytá v m ²	36.721
zvláštní předváděcí plocha v m ²	502
výstavní plocha celkem	57.301
počet návštěvníků	94.502
počet akreditovaných novinářů	570

Stavební veletrhy Brno 2004 navštívilo 94.502 návštěvníků, zahraničních se zaregistrovalo 4.858 ze 42 zemí. Významně přibýlo návštěvníků ze zemí Evropské unie, především Německa, Rakouska, Itálie a Velké Británie, ale také střední a východní Evropy – Polska, Ruska, Běloruska a Litvy. V Press centru v pavilonu E se akreditovalo 570 zástupců médií, mezi nimi 66 ze zahraničí. Zahraniční novináři přijeli z Belgie, Itálie, Německa, Polska, Rakouska a Slovenska.

O Stavebních veletrzích Brno 2004 řekli

Vladimír Špidla, předseda vlády ČR:

Pokrok ve stavebnictví se promítá i na mezinárodních veletrzích v Brně, které působí ohromujícím dojmem. Na výstavišti jsou zastoupeny špičkové stavební materiály, technologie i projekty. Stavebnictví udělalo velký krok dopředu převážně vlastními silami bez výrazných státních podpor a je v Evropě plně konkurenceschopné.

Milan Šimonovský, ministr dopravy a spojů: Mezinárodní sympozium Mosty, které se koná v rámci doprovodného programu veletrhu IBF, je nesmírně důležité rokování odborníků o tom, co se v mostním stavitelství může zlepšit. Plán rozvoje dopravních sítí ČR znamená pro současnou generaci projektantů a stavařů mimořádnou příležitost, která se nenaskytne několik dalších desetiletí nebo staletí. Současně je nutné investovat do údržby, protože vnitřní deficit naší dopravní sítě dosahuje dle finančního vyhodnocení řádu bilionu korun. Jsou to náročné úkoly pro celé spektrum odborníků pohybujících se v oboru mostního stavitelství, a proto jsem na výsledky vašeho rokování, které každoročně sleduji, velmi zvědav.

Libor Ambrozek, ministr životního prostředí: Přesto, že na internetu můžeme najít spoustu informací, jedinečný kontakt s partnery i veřejností na veletrhu nemůže internet nikdy nahradit. Myslím, že spojení ekologického veletrhu ENVIBRNO s komplexem stavebních veletrhů je ideální, neboť právě významná část stavebních firem se realizuje v oblasti životního prostředí.

Miloslav Mašek, generální ředitel Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR:

Letošní IBF opět potvrdil, že je jedničkou na českém trhu. Obcházel jsem expozice našich členských firem a všichni byli velmi spokojeni, oceňovali také možnost přestěhovat se z volných ploch do krásných nových hal. Stavebnictví se daří a na veletrhu to bylo vidět. Letošní ročník byl navíc poznamenán blízkostí vstupu ČR do EU. Byl velmi internacionální, přijely například tři velké skupiny německých podnikatelů. Cítíme velký zájem o spolupráci s českými stavebními firmami v oblasti jak zakázek, tak materiálů a výrobků. Stavebnictví je oborem, který bude evropskou spolupráci realizovat jako jeden z prvních.

Oldřich Vlasák, předseda Svazu města a obcí ČR:

Ve spojení se všemi ostatními akcemi Stavebních veletrhů Brno má URBIS své důležité místo. Díky souběžnému konání Kongresu starostů a primátorů přijela spousta lidí ze samospráv měst a obcí, pro které je propojení s veletrhy URBIS i IBF velice důležité. Blízký vstup do Evropské unie se projevil výrazným zaměřením Kongresu na mezinárodní spolupráci a měli jsme tu i spoustu zahraničních hostů.

Jiří Kotlík, generální ředitel Národního památkového ústavu Praha:

Ochrana a obnova národního kulturního dědictví vyžaduje spolupráci se stavebními odborníky, která je nezbytná zejména v oblastech jako industriální architektura, statika konstrukcí nebo stavební detail. Výbornou příležitostí ke kooperaci jsou

právě Stavební veletrhy Brno, kde je rekonstrukce stavebních památek letos zvýrazněným tématem. Ne vše v expozicích lze pro památkovou péči využít, ale využít se toho dá hodně.

Vladimír Šlapeta, děkan Fakulty architektury ČVUT Praha:

Na stavebním trhu je stále větší konkurence a realizátoři staveb stejně jako jejich klienti – investoři si jsou vědomi, že potřebují kvalitní architekturu, aby se dobře prezentovali, aby lidem zajistili lepší prostředí k životu a abychom byli konkurenceschopní v Evropské unii. Na brněnských Dnech architektury se každoročně seznamujeme se špičkovými představiteli architektury hlavně z evropských zemí, ale také z Izraele a USA. Přibližuje nás to k mezinárodně probíhající architektonické debatě a zároveň propojuje zahraniční a českou architektonickou scénu. Přednášky o tom, jak se staví v jiných zemích – letos v Norsku a v Holandsku – pomáhají studentům i praktikům.

Stanislav Juránek, hejtmán Jihomoravského kraje:

Náš letošní stánek na veletrhu URBIS vznikl ve spolupráci Jihomoravského kraje a statutárního města Brna, protože chceme-li v našem kraji přivítat nové významné investory, musíme spojit síly právě těchto dvou komunálních subjektů. V minulých letech se nám zde podařilo získat některé drobnější investory, ale doufám, že letos se podaří najít toho správného strategického, na kterého už léta čekáme.

Příští Stavební veletrhy Brno se uskuteční v termínu **19. – 23. dubna 2005.**

Informační centrum ČKAIT

CENU MINISTERSTVA KULTURY ZA PAMÁTKOVOU PÉČÍ

udělil ministr kultury Pavel Dostál

VÁCLAVU MENCLOVI A MIROSLAVU RICHTEROVI

Pokud méně pozorný čtenář při zběžné prohlídce titulků a popisků pod fotografiemi k tomuto článku mírně znejistěl a vrátil se k tomuto textu, pak se autorovi trik jak zaujmout čtenáře podařil. Vše, co je zde

Pan Václav Mencil přebírá z rukou ministra kultury Pavla Dostála Cenu Ministerstva kultury za památkovou péči

vedeno, je pravda. Cenu opravdu pan ministr udělil Václavu Menclovi a přebíral ji Václav Mencil jak je v popisce uvedeno. Přebíral ji však poslanec Poslanecké sněmovny PČR pan Ing. arch. Václav Mencil, jmenovec a synovec vyznamenaného, jako jeden z blízkých příbuzných. Mezi čestnými hosty na druhé fotografii je možno spatřit v první řadě ještě druhého synovce, nám důvěrně známého zakladatele ČKAIT, dlouholetého člena jejího představenstva a současného aktivního člena redakční rady tohoto časopisu a člena představenstva RS Brno pana doc. Ing. Vojtěcha Mencia, CSc.

Dovolím si ocitovat z předávacího protokolu: U příležitosti oslav Dne památek a sídel 18.

dubna 2004 ministr kultury Pavel Dostál uděluje **cenou Ministerstva kultury za památkovou péči:**

**Václavu Menclovi in memoriam
(1905 – 1978)**

za mimořádně významné celoživotní vědecké dílo v oboru výzkumů a průzkumů stavebních a architektonických památek a jejich souborů ve střední Evropě, za jeho osobní podíl na tvorbě teoretických konceptů soudobé památkové péče a mimořádný přínos při výchově architektů a historiků umění pro památkovou péči.

Miroslavu Richterovi (1932)

za mimořádně významné celoživotní vědecké dílo v oboru středověké

V první řadě pro čestné hosty je druhým zprava Doc. Ing. Vojtěch Mencil, CSc., pátým Ing. arch. Václav Mencil a sedmým nositel Ceny za památkovou péči pan Miroslav Richter

archeologie, za jeho dlouhodobou podporu vzájemné spolupráce památkářů a archeologů a velké zásluhy při výchově adeptů archeologie několika generací v České republice.

Udělení ceny ministra kultury je však pouze jednou z částí programu oslav Dne památek a sídel, který je vždy 18. dubna od roku 1983 slaven v členských státech UNESCO. Hlavní slavnostní akcí tohoto setkání je každoročně předání Ceny za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón. Setkání pořádá Ministerstvem kultury ČR, Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, Sdružením historických sídel Čech Moravy a Slezska (SHS ČMS) a Českým národním komitétem ICOMOS, se díky tradičnímu partnerovi tohoto setkání, kterým je Kancelář prezidenta republiky, konalo opět v nejslavnostnějších historických prostorách naší vlasti, ve Španělském sále Pražského hradu.

Slavnostním setkáním, které bylo zahájeno koncertním vystoupením dětského pěveckého sboru Radost Praha, provázel účastníky první náměstek ministra kultury vlády ČR Ing. Zdeněk Novák. Výsledek hlasování poroty se podařilo udržet v tajnosti opravdu až do chvíle vyhlášení. Protokol poroty přečetl čestný host večera ministr kultury vlády Slovenské republiky pan Rudolf Chmel. Výsledek v sále vyvolal i slyšitelnou odezvu. Z vítězů krajských kol soutěže byla nominována na udělení 10. jubilejní ceny „Historické město roku 2003“ následující města (v abecedním pořadí): Karviná, Nové hrady a Spálené Poříčí.

Vítězem soutěže o cenu „Historické město roku 2003“ se stalo město Spálené Poříčí.

V kuloárech se pozdějšímu vítězi příliš velké šance nedávaly. Město Spálené Poříčí byl navrácen statut města až v roce 1996 a z nominovaných měst bylo městem nejmenším. Ocenění není ale náhodné. Regenerace města, zejména historického, je běh na dlouhou trať. Na počátku celého snažení občanů Spáleného Poříčí byla životu ve městě navracena řada zchátralých a nevyužívaných objektů, a to včetně nejvýznamnějších kulturních památek – zámku a děkanství. Nejednalo se ale pouze o zajištění rekonstrukce těchto památek, ale pro dlouhodobý život zrekonstruovaných památek byly nalezeny i nové funkce. Zámek se stal sídlem církevní střední odborné školy, která se věnuje zejména výchově odborníků pro zajišťování ochrany přírody a prostředí. Rovněž bylo nalezeno částečně nové využití i pro objekt děkanství, které slouží nejen církevní účelům, jako byt fary, ale je zde zřízen i společenský sál a výstavní expozice. Plně byl ve městě rehabilitován i židovský hřbitov. Opraven byl i kostel spolu se sochami na náměstí. Turistické informační centrum je umístěno v jednom z nejzdařileji rekonstruovaných objektů,

kterým je poloroubený dům z roku 1780, památka lidové architektury. Za zmínku stojí i rekonstruovaný dům číslo popisné 161, na který byl již vydán demoliční výměr. V interiéru domu, dnes po rekonstrukci využitým jako penzion, restaurace a vinárna, je zachována i historická černá kuchyně uzpůsobená potřebám židovské rodiny. Záslužná je i záchrana polorozpadlých pivovarských sklepů s cílem využít postupně celý areál bývalého pivovaru pro stravování i ubytování návštěvníků. Zcela nově byla vybudována ve městě technická infrastruktura. Byla položena nová kanalizační, vodovodní a plynovodní síť, na veřejné plochy se vrátila kamenná dlažba. Po pouze částečném seznámení s výčtem úspěchů nezbývá, nežli s rozhodnutím poroty souhlasit – cena „Historické město roku 2003“ se dostala do správných rukou.

*Ing. Svatopluk Zídek
Kolegium pro technické památky,
přidružený člen SHS ČMS*

VELETRHY A VÝSTAVY V DRUHÉM POLOLETÍ 2004

2. – 4. 9. 2004

PRAGOINTERIER – LIVING

Mezinárodní veletrh interiérů a bydlení
Praha – Výstaviště – Holešovice
Info: 220 103 111

20. – 22. 8. 2004

DŮM 2004

11. prodejní a kontraktační výstava stavebních materiálů, střešních krytin, oken, dlažeb
Louny – výstaviště
Diamant Expo s.r.o.
Info: 475 214 793 – 4

31. 8. – 3. 9. 2004

Mezinárodní veletrh automatizační techniky

MCH Messe Schweiz (Besel)
Info: 0041/58/2062 194

11. – 13. 9. 2004

COFORTEX – Leipzig

Veletrh interiérů a bytových doplňků
Leipziger Messe a.s. (zastoupení pro ČR)
Info: 222 734 483

14. – 18. 9. 2004

FOR ARCH Praha

15. mezinárodní stavební veletrh
FOR Tech, FOR Computer, FOR Vertical and Fair Lifting

Praha – PVA – Letňany
Info: 222 891 111

20. – 24. 9. 2004

MSV 2004

46. mezinárodní strojírenský veletrh
Brno, Veletrhy Brno, a.s.
Info: +420 541 151 111

21. – 24. 9. 2004

INTERIÉR – CONEX 2004 Nitra

5. výstava interiérového vybavení domů a bytů
Agrokomplex – Výstavnictvo Nitra
Info: 00421 37 6572 301

22. – 24. 9. 2004

ALUMINIUM Essen (SRN)

Světový trh a kongres průmyslu hliníku
Info: 0049 211 90191 202

25. 9. – 3. 10. 2004

Innsbrucký podzimní veletrh

Veletrh vybavení domácností
Innsbrucker Messe – Ges. m.b.H.
Info: 0043 512 5383 3 – 0

28. – 30. 9. 2004

MATERIALICA

7. mezinárodní odborný veletrh nových materiálů, povrchové úpravy a product engineering s kongresem
Mnichov, Nové výstaviště
Info: EXPO Consult + Service s.r.o.
545 176 158

4. – 6. 10. 2004

EXPO REAL 2004

7. mezinárodní odborný veletrh podnikatelských nemovitostí
Mnichov, Nové výstaviště

5. – 8. 10. 2004

CLEANTEC – Praha

Mezinárodní veletrh čistící a úklidové techniky, chemie, údržby budov, úklidových pomůcek a služeb
Praha – výstaviště
Info: 220 806 489

28. 9. – 1. 10. 2004

OFFICE – Bratislava

2. specializovaná výstava vybavení kanceláří
Incheba Bratislava
Info: 00421 2 6727 2055

5. – 10. 10. 2004

TIB Bukurešť

Mezinárodní bukurešťský technický veletrh
ROMEXPO S. A.
Info: 0040 1 2243 160

6. – 8. 10. 2004

CHEMTEC PRAHA

11. mezinárodní veletrh chemie a plastů
Praha – výstaviště Holešovice

7. – 10. 10. 2004

INLIGHT – Praha

1. veletrh osvětlení
Praha – PVA Letňany
Info: 221 992 152

7. – 10. 10. 2004

TENDENCE 2004

Mezinárodní veletrh interiérů
Praha PVA – Letňany
Info: 221 992 125

7. – 10. 10. 2004

FORTEL 2004

3. veletrh stavebně – interiérových prvků
Praha – PVA Letňany
Info: 221 992 127

7. – 10. 10. 2004

PROFI-INTERIÉRY 2004

9. veletrh nábytku a vybavení interiérů
Praha – PVA Letňany
Terinvest s.r.o. veletržní správa
Info: 221 992 151

7. – 10. 10. 2004

REALITY 2004

6. veletrh bydlení a nemovitostí
Praha – PVA Letňany
Info: 221 992 149

11. – 15. 10. 2004

INVEX

14. mezinárodní veletrh informačních
a komunikačních technologií
Brno – Veletrhy Brno, a.s.
Info: 541 152 849

18. – 22. 10. 2004

SYSTEMS 2004

Mezinárodní odborný veletrh informační
techniky, telekomunikací a nových medií
Mnichov, Nové výstaviště

20. – 27. 10. 2004

K – DÜSSELDORF

Mezinárodní veletrh plastů a gumy
Info: 541 152 533 (Veletrhy Brno, odbor
zahraničního zastoupení)

20. – 24. 10. 2004

T Z B

12. mezinárodní výstava technických
zařízení budov
Incheba Bratislava
Info: 00421 2 6727 1111

20. – 24. 10. 2004

MODDOM

9. mezinárodní výstava nábytku, bytových
doplňků a bytového designu
Incheba Bratislava a.s.
Info: 00421 2 6727 1111

21. – 24. 10. 2004

ASA PRAHA

10. mezinárodní výstava autodílů,
autopříslušenství, servisních služeb
a garážové techniky
Výstavy a veletrhy Praha
Výstaviště Praha – Holešovice

21. – 24. 10. 2004

FOR ARCH OSTRAVA

13. ostravská stavební výstava
Ostrava – výstaviště Černá louka
ABF a.s. Praha
Info: 222 891 199

21. – 24. 10. 2004

BYDLENÍ

Veletrh nábytku, vybavení interiérů
a životního stylu
Výstaviště Flora Olomouc a.s.
Info: 585 726 111

26. – 30. 10. 2004

EUROBLECH – Hannover (SRN)

Mezinárodní technologický veletrh pro
zpracování plechů
Deutsch Messe AG, Hannover
Info: 220510 057 (Ing. Václavíková)

27. – 30. 10. 2004

DENKMAL

Evropský veletrh pro památkovou péči
Leipziger Messe a.s.
Info: Seep International s.r.o. Praha
+420 222 734 483

4. – 7. 11. 2004

BYTOVÁ SHOW 2004

Výstava nábytku, interiérů a bytových doplňků
Kongresové centrum Aldis
Empressa Hradec Králové
Info: 549 431 331

4. – 6. 11. 2004

STAVOTECH OLOMOUC – podzim

28. stavební veletrh
Olomouc – Výstaviště Flóra
Info: 587 433 323

11. – 13. 11. 2004

FOR ARCH ČESKÉ BUDĚJOVICE

Výstava stavebnictví, bydlení a úspor energie
ABF a.s. Praha
Info: 222 891 111

16. – 18. 11. 2004

KAMENÁR – Trenčín

Výstava průmyslu kamene, geologie,
geodzie a kartografie
Výstaviště TMM a.s. Trenčín
Info: 00421 32 7435 600

17. – 20. 11. 2004

SICUREZZA – Milano (Itálie)

Mezinárodní výstava ochrany a automatizace
budov

INTEL Srl

Info: 0039 2 3264 282

23. – 27. 11. 2004

AQUATHERM

11. mezinárodní odborný veletrh vytápění,
ventilace, klimatizační, měřicí, regulační,
sanitární a ekologické techniky
Praha – Výstaviště Holešovice
Info: 220 103 111

27. 11. – 5. 12. 2004

HEIM + HANDWERK – Mnichov (SRN)

27. prodejní výstava bydlení, zařízení, stavění
Mnichov – Nové výstaviště
Info: 545 176 159 (zastoupení pro ČR)

7. – 10. 12. 2004

MIDEST – Paříž (Francie)

Mezinárodní průmyslový veletrh
Info: 0033 1 4756 5203
(Reed Expositions France)

Doc. Ing. Otakar Gartner, CSc.

INVESTIČNÍ PROJEKTY VE VÝSTAVBĚ

ČVUT v Praze FS uspořádá kurz „**Investiční projekty ve výstavbě**“, určený všem, kteří vykonávají, nebo chtějí vykonávat komplexní řízení stavby na straně investora od samého počátku řešení a to se všemi sociálně-ekonomickými souvislostmi.

Jedná se o architekty, stavební inženýry a techniky, technology, úvěrové specialisty bank a pracovníky veřejné správy a samosprávy, kteří participují na projektech regionálního rozvoje, spolufinancovaných z fondů EU.

Cílem je získání mezinárodně uznávaného standardu znalostí a dovedností PROJEKTOVÉHO MANAGEMENTU v pojetí IPMA (Internationale Project Management Association) aplikovaného na obor investic ve výstavbě.

Výsledkem úspěšného absolvování je získání certifikátu, podmiňujícího v EU výkon profese projektový manažer ve stupni D – Project Management Practitioner.

Termín konání:

I. běh září 2004 – leden 2005

II. běh březen 2005 – červenec 2005

Kontaktní adresa:

Doc. Ing. L. Hačkajlová, CSc.

Fakulta stavební ČVUT

Thákurova 7

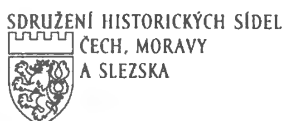
166 29 Praha 6

Tel.: +420 224 354 527

e-mail: hackajlova@fsv.cvut.cz

DNY EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ A KOLEGIUM PRO TECHNICKÉ PAMÁTKY ČKAIT&ČSSI

Rozhovor s Mgr. Petrem Sedláčkem,
předsedou Sdružení historických sídel
Čech, Moravy a Slezska.

Mgr. Petr Sedláček

Vážený pane předsedo, přiznám se, že impulsem k uskutečnění tohoto rozhovoru byl Váš dopis týkající se přípravy Dnů evropského dědictví, které se uskuteční v roce 2004 ve dnech 10. – 19. září. Uvědomil jsem si, že letos je Kolegium pro technické památky prvně pro sdružení v nové roli – v roli partnera. Kolegium pro technické památky ČKAIT & ČSSI se stalo v roce 2003, na základě souhlasu svého představenstva a po řádném přijetí Vaším představenstvím, přidruženým členem Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska. Uvědomil jsem si, že sdružení, které je národním garantem Dnů evropského dědictví, očekává od kolegia jako od svého smluvního partnera nejen sympatizování, ale i jistou angažovanost při přípravě takovéto významné celostátní akce. Dovolte prosím, abych Vás proto požádal v úvodu našeho rozhovoru na téma uvedené v titulku tohoto článku o vysvětlení toho, co Dny evropského dědictví znamenají a jaká je jejich tradice?

P.S.: Dny evropského dědictví, vžitá anglická zkratka EHD (European Heritage Days), otevírají v měsíci září každoročně u nás a téměř v celé Evropě nejširší veřejnosti brány nejzajímavějších budov, objektů a prostor, včetně těch, které jsou jinak pro veřejnost v průběhu roku nepřístupné. V prvním ročníku v roce 1991 prezentovalo celkem 60 lokálních garantů 300 památek a EHD mělo účast 50 tisíc návštěvníků. V loňském roce díky 217 lokálním garantům bylo otevřeno 944 památek a uskutečněno 446 doprovodných akcí a návštěvnost vzrostla na 562 tisíc zájemců. Myslím si, že uvedená čísla nepotřebují komentář. Úvodní národní téma EHD „Život památkám“ bylo v roce povodní 1997 nahrazeno tématem „Pomoc památkám“. Další témata jsou již vyhlášována konkrétněji – v roce 1998 „Památky – živý obraz minulosti“, v roce 1999 a 2000 „Národní kulturní dědictví – součást evropské paměti“, v roce 2001 „Krásy baroka, Hasičské památky a historické tradice“, v roce 2002 „Památky v místních pověstech“ a loni i na základě vašeho návrhu „Technické památky“ – téma, které je činnosti vašeho Kolegia nejbližší.

Je logické, že po této informaci může následovat jediná otázka a sice jaké téma je vyhlášeno pro letošní rok 2004 a jak je v České republice celá jistě organizačně velice náročná akce řízena?

P.S.: Téma letošního ročníku zní: „Hudba probouzí památky“. Národním garantem v České republice, každoročně pořádajícím EHD, který zajišťuje celou přípravu, to je sběr informací, vydání katalogů, tisk plakátů a propagaci v republice i v zahraničí, je Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska. Jeho sekretariát se pro tuto akci stává sekretariátem EHD.

To znamená, že pokud by měli moji kolegové v ČKAIT, případně ČSSI, zájem napomoci prezentaci v rámci EHD například památky, na jejichž obnově se podíleli, mohou ji přihlásit na Vašem sekretariátu k zařazení do akcí prezentovaných v rámci EHD?

P.S.: Ano. Stačí otevřít internetové stránky www.ehd.cz a prokliknout „registrace k EHD“ V dalších krocích pak již budou vedeni naším databázovým internetovým systémem nebo sekretariátem. Před tímto krokem doporučuji zjistit si, zda v daném místě existuje lokální garant EHD. V kladném případě je výhodnější jej oslovit. Lokální garant je subjekt (právnícká nebo fyzická osoba), který v dané lokalitě EHD organizuje. Do jeho povinností pak patří koordinace přípravy, řízení průběhu a posléze i vyhodnocení EHD v daném místě. Nejčastějším garantem bývá obec, případně městská část (jejich příslušný odbor, informační centrum, muzeum).

Ale může jím být i kterákoli jiná právnická či fyzická osoba, která přihlásí k EHD jen „své vlastní“ památky. Za danou lokalitu je lokálním garantem jmenována odpovědná osoba, kontaktní člověk – může to být i vlastník či správce některé z přihlášených památek. Odpovědná osoba je pověřena v dané lokalitě organizováním EHD – to znamená, že přihlásí národnímu garantovi (SHS ČMS) konkrétní památky i doprovodné akce a případně komunikuje i s ostatními vlastníky či správci památek. Je styčným bodem pro všechny přihlášené i pro sekretariát EHD.

Co ještě náleží do aktivit sekretariátu Národního garanta EHD?

P.S.: Kromě již zmíněného sběru informací, vydání katalogu, tisku plakátů a propagace EHD v republice i zahraničí, zajišťuje zpracování Online katalogu EHD – elektronické podoby seznamu všech přihlášených obcí, ve kterých je situována v aktuálním roce alespoň jedna z přihlášených a v rámci EHD prezentovaných památek, či akcí. Stránky tohoto katalogu jsou členěny na čtyři části:

- Památky – jejich popis, foto, případně popis akcí v nich pořádaných.
- Akce pořádané v dané lokalitě – jejich seznam, popis, datum a místo konání.
- Informační centrum včetně kontaktních údajů.
- Lokální garant.

Online katalog EHD je opatřen vyhledávačem, který používá standardních internetových technologií upravených dle specifik aktivity EHD. Přímou z katalogu lze prokliknutím zobrazit hledanou obec na e-mapě. Ovládací prvky aplikace e-mapa odpovídají současným internetovým standardům. Obdobou Online katalogu EHD s interaktivní mapou na CD nosiči je i připravovaný CD katalog EHD 2004, který bude fungovat v české i anglické verzi bez nutnosti přístupu na internet.

Jakou část veřejnosti by měly EHD oslovit?

P.S.: Dny evropského dědictví jsou určeny co nejširší veřejnosti a všem věkovým kategoriím. Doprovodné akce konané v rámci EHD jsou důležité zejména proto, že veřejnost přivádějí nenásilnou formou k elementárnímu vztahu k našemu kulturnímu dědictví a tím přispívají k základním cílům EHD, kterými jsou soustavné upozorňování a poukazování na potřebu nejen uchovávání, ale zejména využívání kulturního odkazu minulosti národa. Je nesporné, že akce konané v rámci EHD přispívají nejen k poučení, ale i ke kvalitní zábavě občanů. A v této souvislosti si dovoluji ještě upozornit na důležitý aspekt – EHD jsou příležitostí pro vzbuzení zájmu

o tuto problematiku i u mladé generace; mnozí lokální garanti využívají tyto dny pro realizaci mnoha akcí – soutěží, přednášek i speciálních prohlídek se zaměřením na školní mládež a studenty. A jsme rádi, že i tyto aktivity nacházejí ohlas.

Poslední otázkou musí být pochopitelně otázka nejen ryze „česká“. Kolik to účastníka bude stát?

P.S.: Nejsou to žádné závratné cifry. Cena za uveřejnění jedné památky s ilustrační fotografií (i bez ní) v obou katalozích EHD činí:

150,- Kč pro člena SHS ČMS

250,- Kč pro nečlena

Cena CD katalogu EHD 2004 činí: 30,- Kč

Cena propagačních desek EHD včetně CD katalogu EHD činí: 20,- Kč (zdarma jsou 2 ks pro každou přihlášenou památku)

Cena vlajky EHD: 180,- Kč

Cena plakátu EHD: 20,- Kč

Vážený pane předsedo, děkuji Vám za ochotu, se kterou jste odpověděl na mé otázky. Pro čtenáře ještě uvedu závěrem několik důležitých informací.

O činnosti sdružení i o připravovaných EHD, včetně přihlášky, je možno získat informace na webových stránkách sdružení: www.shscms.cz, resp. přímo EHD www.ehd.cz

Kontakty na Sdružení – adresa:

PhDr. Jana Kobzová

Opletalova 36, 110 00 Praha 1

tel. + fax: 224 213 166, tel.: 224 237 558

e-mail: info@shscms.cz

Věřím, že nejedem z členů a příznivců Kolegia pro technické památky ČKAIT & ČSSI, ale i mnozí kolegové z Komory i Svazu, se do přípravy tak zajímavé akce, kterou EHD bezesporu je, letos zapojí.

Ing. Svatopluk Zídek

*Kolegium pro technické památky
ČKAIT & ČSSI*

PROHLÍDKOVÁ TRASA NÁRODNÍ KULTURNÍ PAMÁTKY DŮL MICHAL V OSTRAVĚ

V roce 1843 založil rakouský stát v rámci montánního podnikání tzv. Michálkovickou jámu č. 3 pojmenovanou v roce 1850 po

c. k. dvorním radovi Michaelu Laierovi. V roce 1856 koupila Důl Michal společnost Severní dráhy Ferdinandovy, která jej vlastnila až do jeho znárodnění. V roce 1946 dostal Důl Michal nové jméno podle sociálně demokratického poslance rakouského říšského sněmu Petra Cingra. Současný technický a stavební stav areálu pochází z let 1912 až 1915, kdy byl důl přestavěn podle projektu významného architekta Františka Fialy, žáka vídeňské školy Otto Wagnera. Tehdy byl v rámci modernizace provoz plně elektrifikován. Až do ukončení důlní činnosti v roce 1993 zůstal celý areál včetně technického zařízení bez podstatnějších změn. V roce 1995 byl Důl Michal prohlášen národní kulturní památkou a od roku 2000 jsou nejdůležitější části přístupny veřejnosti.

Instalace památky je řešena podle teorie tzv. posledního pracovního dne. Zpřístupněné prostory jsou ponechány tak, jako by lidé, kteří zde pracovali, právě včera odešli a zanechali vše na svém místě včetně provozem ušpiněných stěn, ohmataného zábradlí, prošlapaných schodů a oprýskaných nátěrů. Prohlídková trasa umožňuje shlédnout autentické vybavení a vzhled řetízkových šaten, koupelny mužstva, cechovnu, lampovnu a strojovnu s původním technickým zařízením, které představuje jedinečný soubor elektrických těžních strojů a kompresorů z období počátků elektrifikace. Tato zařízení jsou zachována na původním místě svého provozu ve zcela autentickém prostředí.

Dne 2. 4. 2004 proběhlo slavnostní otevření nově zpřístupněné jámové budovy a mostu pro pohyb mužstva z lampovny do jámové budovy. Tím bylo dosaženo plné rekonstrukce cesty horníka od šaten až přímo k vlastní jámě. Cílem je postupná konzervace, oprava, zpřístupnění a využití všech povrchových součástí Dolu Michal. Důvodem zachování technických a průmyslových památek není pouze ochrana nesporně architektonicky kvalitních staveb, jejichž autory jsou v mnoha případech přední architekti. Jde také o zachování dokladů samotné technologie bez ohledu na to, zda je hodnota všech prvků technologického zařízení obsažena v jeho stáří. V případě jakéhokoli výrobního procesu a továrního areálu bylo totiž nutno provádět na základě technického rozvoje neustálé inovace, takže původní výrobní struktura byla často doplňována novějšími zařízeními a objekty. Jejich zachování vyplývá ze snahy o co největší vypovídací schopnost technické památky. Toto hledisko patří mezi základní kritéria, zvažovaná při návrhu na prohlášení objektu či areálu za nemovitou kulturní památku.

Ostrava je příkladem města, pro které jsou zejména technické památky charakteristické a může toho využít při současné

restrukturalizaci ve svůj prospěch. Možnosti volného využití bývalých technických a průmyslových objektů lze hledat ve spojení s celkovou rekultivací krajiny. V zájmu památkové péče však není jen památkově chráněný objekt nebo areál zakonzervovat, ale také najít pro něj nové využití v souladu se základními pravidly uchování vypovídací schopnosti památky. Jedním z možných příkladů řešení je právě Národní kulturní památka Důl Michal.

M. Matěj, K. Grymová

ZÁSADY ETICKÝCH VZTAHŮ MEZI ÚČASTNÍKY INVESTIČNÍ VÝSTAVBY.

V roce 2003 bylo vydáno druhé upravené a rozšířené vydání Všeobecných obchodních podmínek pro stavby a dokumentaci staveb, které vypracovala S. I. A. – Rada výstavby pod záštitou Ministerstva průmyslu a obchodu.

Svaz podnikatelů ve stavebnictví (SPS) řešil v poslední době mnoho podnětů ze stran objednatelů i zhotovitelů staveb, upozorňujících na snahy uplatnit nestandardní postup vůči partnerům, který by navrhovatelé přinesl nemalé výhody.

Proto SPS vydal jako přílohu k výše jmenované publikaci, brožurku s názvem Zásady etických vztahů mezi účastníky investiční výstavby.

Tuto brožurku obdrželi všichni odběratelé časopisu České stavebnictví a dále je pro zájemce dostupná v agentuře IKAS, Informační kancelář pro stavebnictví, s.r.o., Zelený pruh 52, 147 00 Praha 4, Tel.: 244 464 442, Fax: 244 464 202

E-mail: ikas@ikas-praha.cz

<http://www.ikas-praha.cz>

Křest Stavební knihy 2004 Český funkcionalismus autorů Prof. Ing. arch. Šlapety, DrSc. a Ing. Václava Janáčka

Prof. Ing. arch. Šlapeta, DrSc., Milan Kunčák, obchodní ředitel EXPO DATA, spol. s r.o., hosteska a Ing. Václav Mach, předseda ČKAIT

Křest knihy Technické památky V 4 – 2. díl
zleva: Dr. Inž. Zygmunt Rawicki - redaktor polské části, Ing. Katlin Ronai – tlumočnice a překladatelka maďarských textů, Ing. Holló Csaba – hlavní redaktor publikace, Ing. Václav Mach – předseda ČKAIT, Ing. Svatopluk Zídek – redaktor české části

Doc. Ing. arch. Jiří Kotalík, CSc. – generální ředitel Národního památkového ústavu Praha, Ing. Václav Mach – předseda ČKAIT, Ing. Svatopluk Zídek – viceprezident ČSSI

Podpis smlouvy o spolupráci Národního památkového ústavu, ČSSI a ČKAIT

Manželé Machovi, Ing. arch. Radomíra Sedláková, CSc. – hlavní kurátorka sbírek architektury Národní galerie Praha, Ing. Rudolf Böhm – vedoucí manažer stavebního veletrhu, Ing. Jan Jelínek – člen výboru oblasti České Budějovice

Hlavní editoři knihy z MLR, ČR a PLR

Ing. arch. Eva Dvořáková – Národní památkový ústav Praha, Doc. Ing. arch. Jiří Kotalík, CSc. – generální ředitel Národního památkového ústavu Praha

V rozestavěné hale berlínského centrálního nádraží Lehrter Bahnhof jezdí již půl roku vlaky S Bahn